

PRINŢUL SPIRIDUŞ ŞI ALTE POVEŞTI
C O N T E S A D ' A U L N O Y

Povestitoare, memorialistă şi romancieră, Marie—Catherine le Jumel de Bernaville, contesă d'Aulnoy (1650—l705) **a fost o prezenţă de prim ordin în viaţa literară mondenă din Franţa celei de—a doua jumătăţi a veacului al XVII—lea, salonul ei remarcându—se, după** 1685, **ca unul dintre cele mai vestite din Paris, fiind frecventat de întreaga societate aristocratică a acelor timpuri.**

Opera sa de memorialist reţine tocmai episoadele acestei existenţe mondene, *Memoires de la cour d'Espagne* **(Memorii de la curtea Spaniei),** 1690, *Memoires de la cour d'Angleterre* **(Memorii de la curtea Angliei),** 1695, **dezvăluind o povestitoare autentică, plină de talent şi de vervă.**

Aceeaşi vână epică este prezentă şi în basmele şi povestirile sale pentru copii: *Les Contes de Fees* **(Basme),** 1697, *Les Fees a la mode* **(Zânele la modă),** 1698, *Les Ilustres Fees* **(Zânele vestite),** 1698.

S—a afirmat că, în timp ce poveştile lui Perrault păstrează simplitatea, liniile clasice şi pure ale literaturii franceze din secolul al XVII—lea, poveştile contesei d'Aulnoy aparţin deja stilului rafinat, de o mare eleganţă, caracteristic secolului următor. Dincolo de această constatare, se poate recunoaşte în opera acestor doi mari povestitori aceeaşi schemă epică, basmele fiind, mai totdeauna, rezultatul unei savante îmbinări a elementului miraculos cu cel real, mijloacele de expresie specifice unei povestiri elegante fiind folosite în scopul evidenţierii unor sensuri acut moralizatoare.

În basmele contesei d'Aulnoy accentul va cădea mai mult pe povestirea galantă, *Gracieuse şi Percinet, Frumoasa cu părul de aur, Căprioara Albă, Prinţul Spiriduş* **narând, de fapt, toate peripeţiile şi chinurile prin care trec doi îndrăgostiţi, ajutaţi sau nu de zâne bune sau rele.**

Cuprins

PASĂREA ALBASTRĂ

A fost odată un rege nespus de bogat; când soţia sa muri, regele nu îşi mai găsi alinarea. Se închise opt zile la rând în iatac, izbindu—se cu capul de pereţi, iar zidurile fură căptuşite cu saltele, în aşa fel încât să nu îşi mai facă rău. Toţi supuşii lui se vorbiră între ei să se ducă să îl vadă şi să îi spună tot ce socoteau ei mai potrivit pentru a—i alina tristeţea, dar toate cuvintele lor nu izbutiră să îl trezească la viaţă. Abia dacă auzea ca prin vis ceea ce i se spunea. În cele din urmă, în faţa lui se înfăţişă o femeie atât de îndurerată, atât de acoperită de văluri îndoliate, de mantii, de lungi veşminte negre, şi care plângea şi suspina atât de tare, încât regele rămase uluit.

O primi mai bine decât pe ceilalţi, şi vorbiră şi tot vorbiră până ce nu mai ştiură ce să îşi mai spună despre durerile lor. Când văduva care îl plângea, după cum spunea, pe cel mai de ispravă dintre soţi, văzu că nu prea mai aveau ce să îşi zică, îşi ridică puţin vălurile de pe faţă, şi regele deprimat se învioră la vederea acestei sărmane soţii îndurerate, căreia, chiar la momentul potrivit, începură să îi joace în cap doi ochi minunaţi, mari şi albaştri, mărginiţi de lungi gene negre; obrajii ei erau, date fiind împrejurările, destul de proaspeţi. Regele o cercetă cu mare atenţie; încetul cu încetul, vorbi mai puţin despre nevasta lui, apoi nu mai vorbi deloc. Drept urmare, toată lumea fu uimită să afle că se însoară cu văduva.

Regele nu avea din prima căsătorie decât o fată, care era socotită a opta minune a lumii; se numea Florina. Avea doar cincisprezece ani, atunci când tatăl ei, regele, se recăsători.

Noua regină trimise după fiica ei, căci avea şi ea o fată, care fusese alăptată de naşa ei, Zâna Soussio, dar asta n—o făcuse nici mai graţioasă, nici mai frumoasă: i se spunea Scrofiţa[1], pentru că obrajii îi erau pătaţi de pistrui fără număr, ca punctele roşii de pe spatele unei scroafe, părul ei negru era atât de gras şi de murdar, încât nu te puteai atinge de el, iar din pielea ei gălbuie părea că ţâşneşte ulei. Regina o iubea totuşi ca pe ochii din cap, şi cum Florina era în toate privinţele mai presus decât ea, regina încerca în fel şi chip să o pună rău cu regele.

Într—o zi, regele îi spuse reginei că Florina şi Scrofiţa erau îndeajuns de mari pentru a le găsi câte un bărbat.

—Ţin ca fiica mea să fie prima, îi răspunse regina, iar regele se învoi.

După o bucată de vreme, se răspândi vestea că urma să sosească la curtea lor regele încântător. Niciodată n—a fost un prinţ mai chipeş şi mai plin de măreţie ca el. De îndată ce află, regina adună toate ţesătoarele şi toate croitoresele, şi le puse să lucreze pentru Scrofiţa. Apoi îl rugă pe rege să nu o lase pe Florina să poarte vreo haină nouă şi, cumpărându—i slujnicele, făcu în aşa fel încât să îi fie furate toate veşmintele şi toate podoabele, chiar în ziua sosirii regelui încântător. Astfel, atunci când vru să se gătească, Florina nu mai găsi nici măcar o fundă. Rămase, aşadar, doar într—o rochiţă veche şi cârpită, şi se simţi atât de ruşinată, că se ascunse într—un colţ, atunci când apăru, strălucitor şi mândru, regele încântător.

Regina îl primi cu mare fală şi i—o înfăţişă pe fata ei. Regele întoarse capul dezgustat şi întrebă dacă nu se mai află pe—acolo încă o prinţesă, pe nume Florina.

—Da, răspunse Scrofiţa, arătând—o cu degetul, iat—o cum se ascunde, atât este de neîngrijită şi de zdrenţăroasă!

Dar Florina roşi, şi se făcu atât de frumoasă, încât regele încântător rămase înmărmurit. Se ridică degrabă şi făcu o plecăciune adâncă prinţesei.

—Domnişoară, îi spuse, frumuseţea voastră fară pereche vă împodobeşte în asemenea măsură, încât nu mai aveţi nevoie de nimic altceva.

—Domnule, îi răspunse ea, vă mărturisesc că nu sunt deloc obişnuită să fiu atât de neîngrijit îmbrăcată, şi mi—aţi fi făcut o mare plăcere, dacă nu m—aţi fi băgat în seamă.

---

[1] în franceză, în original, Truitonne (n.tr.).

—Ar fi fost cu neputinţă, izbucni încântător, ca o asemenea prinţesă să apară undeva, şi să ai ochi pentru altele.

Şi, din clipa aceea, nu se mai dezlipi de Florina.

Regina şi Scrofiţa tăbărâră pe rege, plângându—i—se amarnic şi silindu—l să consimtă ca, în timpul şederii regelui încântător, Florina să fie închisă într—un turn al castelului. Într—adevăr, de îndată ce se întoarse în iatacul ei, patru oameni mascaţi o luară şi o duseră în turnul cel mai înalt.

Cum încântător nu avea de unde să ştie că prinţesa fusese închisă în turn, aşteptă, perpelindu—se de nerăbdare, ora la care avea să o revadă. Vru să vorbească despre ea cu cei pe care regele îi pusese în preajma lui, dar, din porunca reginei, aceştia îi spuseră că era uşuratică, nestatornică şi răutăcioasă, că îşi chinuia prietenii şi slugile; că era cât se poate de neîngrijită şi de zgârcită. La auzul acestor poveşti, încântător se simţi cuprins de o mânie pe care şi—o domoli cu greu. „Nu", îşi spuse, „este cu neputinţă să fi fost pus un suflet atât de urât într—un trup atât de frumos".

În timp ce era frământat de aceste gânduri, un curtezan, mai viclean decât ceilalţi, începu să o vorbească de bine pe prinţesă, pentru a—şi da seama în acest chip de sentimentele regelui, şi, de îndată, chipul acestuia înflori de bucurie.

În vremea asta, prinţesa stătea culcată pe jos, în înfricoşătorul turn în care o duseseră oamenii mascaţi. „Aş fi mai puţin vrednică de plâns", îşi spunea, „dacă aş fi fost adusă aici înainte de a—l vedea pe acel rege drăgălaş: amintirile pe care le păstrez despre el nu pot decât să îmi sporească suferinţa. Fără îndoială că, pentru a mă împiedica să îl mai văd, se poartă regina atât de crud cu mine".

Regina, care voia să îl îndatoreze pe regele încântător prin dovezile sale de preţuire, îi trimise veşminte de o bogăţie şi de o măreţie fără pereche, şi Ordinul Cavalerilor Dragostei, pe care regele, la cererea ei, îl înfiinţase în ziua nunţii lor. Totodată, îi fu înfăţişat un pergament cu miniaturi încântătoare, în paginile căruia Ordinul Cavalerilor Dragostei era prezentat într—un stil curtenitor şi plin de tandreţe. I se spuse regelui că prinţesa pe care o văzuse îl ruga să—i fie cavaler, şi că îi trimitea acest dar.

—Cum, frumoasa prinţesă Florina? strigă acesta.

—Măria Voastră, i se răspunse, vă înşelaţi, venim din partea drăgălaşei Scrofiţa.

—Scrofiţa vrea să—i fiu cavaler? spuse regele, dintr—odată sobru şi plin de răceală. îmi pare rău, dar nu pot să primesc această cinste.

Şi de îndată puse la loc cartea, în acelaşi coşuleţ împletit, apoi înapoie totul reginei care împreună cu fiica ei crezură că se sufocă de furie.

Îndată ce reuşi să ajungă la rege şi la regină, încântător intră în iatacul lor. Nădăjduia să o găsească pe Florina acolo şi privea în toate părţile, sperând să dea de ea. în sfârşit, întrebă unde era prinţesa Florina.

—Măria Ta, îi răspunse plină de semeţie regina, regele, tatăl ei, a oprit—o cu străşnicie să mai iasă din camera sa, până când fata mea nu îşi va găsi un soţ.

—Şi de ce, întrebă regele încântător, trebuie ca această frumoasă prinţesă să fie ţinută prizonieră?

—Asta nu mai ştiu, răspunse regina.

Regele se simţi cuprins de o mânie fară margini, o privi chiorâş pe Scrofiţa şi plecă valvârtej de la regină.

Când ajunse din nou în iatacul lui, îi spuse unui tânăr prinţ, care îl însoţea şi la care ţinea foarte mult, să o caute pe una dintre doamnele care o înconjurau pe prinţesă şi să o răsplătească din belşug cu tot ceea ce îşi dorea aceasta mai mult pe lume, numai să îi poată vorbi o clipă Florinei. Acest prinţ găsi o doamnă de la curte care îl încredinţa că, în aceeaşi seară, Florina se va afla la o mică fereastră joasă care dădea în grădină. Prinţul alergă să îi spună regelui ora fericitei întâlniri. Dar, vicleana curtezană nu pierdu prilejul să se ducă să—i dea de ştire reginei, care hotărî să o trimită pe fiica ei la ferestruică.

Noaptea era atât de neagră, încât regelui îi era cu neputinţă să îşi dea seama de înşelătoria pusă la cale: aşa că se apropie de fereastră, bucuros nevoie mare. îi spuse Scrofiţei tot ceea ce i—ar fi spus Florinei, şi, scoţându—şi inelul de pe deget, îl dărui Scrofiţei, adăugând că acesta era o dovadă veşnică a dragostei lui, şi că rămânea doar ca ea să decidă când să plece cu el.

Scrofiţa răspunse cum se pricepu ea mai bine înflăcărării lui. El îşi dădea bine seama că ea nu îi spune nimic de seamă, iar asta l—ar fi supărat dacă nu ar fi fost convins că spaima de a nu fi surprinşi de regină o făcea să nu fie în apele ei: nu se despărţi de ea decât după ce o făcu să jure că a doua zi se vor întâlni din nou la aceeaşi oră.

Aflând de izbânda Scrofiţei, regina se pregăti de nuntă, într—adevăr, în noaptea următoare, la ceasul hotărât, regele veni să o ia pe prinţesă într—o trăsură zburătoare, trasă de broaşte înaripate. Unul dintre prietenii lui, un vrăjitor, îi făcuse acest dar. Noaptea era neagră ca smoala. Scrofiţa se furişă în taină din castel, regele o primi în braţele lui şi îi jură de mii de ori credinţă veşnică. Dar, cum nu avea chef să zboare mult timp în trăsura lui zburătoare, fără să o ia de soţie pe prinţesa pe care o iubea, o întrebă unde voia să facă nunta. Ea îi spuse că naşa ei era o zână pe nume Soussio, vestită în toată lumea, şi că dorea să meargă la castelul acesteia. Regele ceru broaştelor lui să îi poarte acolo şi, cât ai clipi din ochi, ajunseră la Zâna Soussio.

Castelul era luminat ca în palmă, în aşa fel încât, coborând din trăsură, regele şi—ar fi putut da lesne seama de greşeala lui, dacă prinţesa nu s—ar fi acoperit cu grijă cu un văl gros şi negru. Scrofiţa îi povesti naşei ei cum pusese mâna pe încântător, trăgându—l pe sfoară, şi o rugă să îl domolească.

—Ah! Fata mea, spuse zâna, nu va fi un lucru uşor de făcut, o iubeşte prea mult pe Florina.

În acest timp, regele le aştepta într—o încăpere alăturată, cu pereţii de diamant, prin care se vedea ca prin sticlă, aşa că le zări pe Soussio şi pe Scrofiţa şuşotind în taină. Crezu că visează urât. „Cum este cu putinţă!" îşi spuse, „Am fost oare trădat, duhurile rele au adus—o aici pe această vrăjmaşă a liniştii mele?" Curând ele intrară în încăpere, şi Soussio îi spuse cu un ton poruncitor:

—Rege încântător, iat—o pe prinţesa Scrofiţa, căreia i—ai jurat credinţă; este fina mea şi doresc să o iei de soţie de îndată.

—Eu, strigă acesta, eu să o iau în căsătorie pe această arătare! Dați—mi înapoi prințesa!
—Dar eu ce sunt? spuse Scrofița, arătându—i inelul. Ori ai jurat strâmb? Cui i—ai dăruit acest inel, ca dovadă a credinței
—Cum așa, răspunse regele, am fost înșelat! Haideți, haideți, broaștele mele, să plecăm cât mai repede!
—Stați, nu mai este un lucru care să vă stea în puteri! zise Soussi, atingându—l pe rege, ale cărui picioare rămaseră prinse în podea, de parcă ar fi fost bătute în cuie.
—Puteți să mă faceți bucăți, le spuse regele, nu voi fi niciodată al alteia, o vreau doar pe Florina.

Trecură astfel douăzeci de zile și douăzeci de nopți, fară ca Soussio și Scrofița să înceteze o clipă să vorbească, să strige, să amenințe. în cele din urmă, Soussio îi zise regelui:
—Alege, ori vei fi pedepsit șapte ani, ori o vei lua pe fina mea de soție.
—Faceți ce vreți cu mine, izbucni regele, numai să scap de bosumflata asta!
—Tu ești bosumflat, îi răspunse Scrofița, turbată de furie, ești un rege de doi bani, cu caleașca ta mirosind a mlaștină, să vii să mă ocărăști chiar în țara mea, și să mai și juri strâmb pe deasupra.
—Iată niște învinuiri care mă lovesc drept în inimă, răspunse regele cu un ton batjocoritor. Fac o mare greșeală, într—adevăr, că nu iau de soție o ființă atât de încântătoare!
—Nu, nu, răcni Soussio, spumegând de furie, nu ai decât să îți iei zborul pe această fereastră, pentru că șapte ani de acum înainte vei fi Pasărea Albastră!

Pe dată regele se preschimbă în pasăre. Scoase un țipăt plin de durere și se înălță dând din aripi, pentru a scăpa din palatul Zânei Soussio, locul nenorocirii lui.

Copleșit de melancolie, rătăcea din creangă în creangă, și alegea doar arborii dragostei sau ai tristeții, când mirtul, când chiparosul; cânta melodii pline de jale, în care își deplângea soarta nenorocită, ca și pe aceea a Florinei.

De partea cealaltă, Zâna Soussio o trimise pe Scrofița înapoi la mama ei, regina, care, aflând cele întâmplate, se urcă în turn împreună cu fiica ei, pe care o găti cu cele mai frumoase haine: purta o coroană de diamante pe cap, și trei fete ale celor mai bogați nobili din împărăție țineau poalele mantiei ei împărătești. Pe degetul mic avea inelul regelui încântător, pe care Florina îl zărise în ziua în care stătuseră de vorbă, iar acum era tare mirată să o vadă pe Scrofița împopoțonată astfel.
—Iat—o pe fata mea care vine să vă aducă daruri de la nunta ei, spuse regina, căci regele încântător a luat—o de soție.

De îndată, în fața prințesei fură înșirate stofe țesute cu fir de aur sau de argint, nestemate, dantele, panglici. Prințesa Florina, văzându—și cu ochii nenorocirea, leșină, iar cruda regină, încântată de izbândă, nu îngădui nimănui să îi vină în ajutor, lăsând—o singură, într—o stare vrednică de plâns.

În vremea asta, regele încântător sau, mai bine zis, Pasărea Albastră, nu încetă să zboare de jur împrejurul palatului, socotind că scumpa lui prințesă era închisă acolo; se apropia de ferestre cât putea mai mult pentru a se uita înăuntru.

În fața ferestrei la care se așeza de obicei Florina, se afla un chiparos nemaipomenit de înalt. Pasărea Albastră zbură spre el. De—abia se lăsă pe o creangă, că auzi pe cineva văitându—se:
—Mult timp mă vei chinui astfel, spunea vocea, nu îți ajunge că m—ai făcut martora fericirii de care se bucură nevrednica ta fiică alături de regele încântător?

Pasărea Albastră asculta, și cu cât asculta mai mult, cu atât se convingea că aceea care se văita era chiar drăgălașa prințesă Florina. Așa că îi spuse:
—Fermecătoare Florina, suferința ta nu este fără de sfârșit.
—Ei! Dar cine îmi vorbește astfel, încercând să îmi aline durerea?
—Un rege nefericit, continuă pasărea, care te iubește, și care nu va iubi niciodată pe alta.

Isprăvind de spus aceste cuvinte, se așeză la fereastră. Florinei îi fu la început frică de o pasăre atât de neobișnuită, care vorbea cu atâta istețime de parcă ar fi fost om, dar, frumusețea penelor ei și ceea ce îi spunea o făcură să se liniștească.
—Îmi este îngăduit să te revăd, prințesă? strigă el. Pot să am parte de o fericire atât de deplină, fără să mor de bucurie?
—Și cine ești tu, pasăre încântătoare? întrebă prințesa, mângâind—o.
—Mi—ai rostit numele, adăugă regele, și te faci că nu mă cunoști.
—Cum?! Cel mai mare rege din lume! Cum?! Regele încântător, spuse prințesa, este chiar micuța pasăre pe care o țin în brațe?!

—Vai, frumoasă Florina, este cât se poate de adevărat, şi, dacă există ceva care îmi poate alina această suferinţă, acela este faptul că am ales să trăiesc şapte ani astfel, decât să renunţ la dragostea mea pentru tine.
—Pentru mine! spuse Florina. Ah! Ştiu că ai luat—o de soţie pe Scrofiţa; am recunoscut inelul tău pe degetul ei.
—O, cerule! Este oare cu putinţă? o întrerupse regele. Află că, folosindu—se de numele tău, ele m—au făcut să o răpesc pe urâta aceea de Scrofiţa, dar, de îndată ce mi—am dat seama de greşeală, am părăsit—o.
Se lumina de ziuă, cei mai mulţi dintre ofiţeri se treziseră deja, iar Pasărea Albastră şi prinţesa încă îşi mai vorbeau: se despărţiră, după ce îşi făgăduiră că în toate nopţile vor sta de vorbă astfel.
Bucuria de a se fi regăsit era fară margini; totuşi pe Florina o nelinişte a soarta Păsării Albastre. „Cine o va păzi de vânători", îşi spunea, „sau de ghearele ascuţite ale unui vultur, sau de un uliu înfometat?".
Încântătoarea pasăre, ascunsă într—o scorbură, nu făcuse toată ziua altceva decât să se gândească la preafrumoasa prinţesă. Cum voia să îi ofere Florinei toate darurile cu putinţă, zbură până în fosta capitală a împărăţiei lui: ajunse la palat, pătrunse înăuntru printr—o fereastră spartă şi luă de acolo o pereche de cercei cu diamante. îi aduse Florinei şi o rugă să îi pună în urechi.
—Aş primi, îi răspunse ea, dacă m—ai vedea ziua, dar, pentru că îţi vorbesc doar noaptea, nu îi voi pune.
Pasărea îi făgădui că va veni în turn la ceasul la care va voi ea, şi de îndată Florina îşi prinse cerceii în urechi.
A doua zi, Pasărea Albastră se întoarse în împărăţia ei, intră în palat prin fereastra spartă, şi aduse de acolo cele mai de preţ brăţări care s—au văzut vreodată, pe care le oferi Florinei.
În noaptea următoare, pasărea îndrăgostită nu uită să îi aducă iubitei ei un ceas destul de măricel, închis într—o perlă.
—Degeaba mă răsfeţi dăruindu—mi un ceas, îi răspunse prinţesa, când eşti departe de mine orele mi se par fară sfârşit, iar când eşti lângă mine trec ca un vis, aşa că nu le pot măsura exact.
De îndată ce se făcea ziuă, pasărea se ascundea în arborele ei, hrănindu—se cu fructele acestuia. Uneori, cânta melodii minunate, vocea ei fermecându—i pe trecători.
Nu trecea o zi fară să nu îi facă un dar Florinei, şi, în cele din urmă, prinţesa strânse un morman de bogăţii fară pereche. Se împodobea numai noaptea, pentru a—i plăcea regelui, iar ziua, neavând unde să le poarte, le ascundea cu grijă în salteaua ei de paie.
Doi ani se scurseră astfel, fară ca Florina să se plângă o singură dată că stă închisă în turn.
În vremea aceasta, răutăcioasa regină încerca zadarnic să îi găsească un soţ Scrofiţei: trimitea soli tuturor prinţilor pe care îi cunoştea, dar de îndată ce aceştia auzeau despre cine este vorba, solii erau făcuţi de ocară. „Dacă ar fi fost vorba despre prinţesa Florina", li se spunea, „v—am fi primit cu mare bucurie, dar în ceea ce o priveşte pe Scrofiţa, din partea noastră poate să rămână fată bătrână".
—Cum, deşi am zăvorât—o în turn, această prinţesă trufaşă încă ne stă în cale? Probabil că trimite pe ascuns scrisori în ţările străine. Este cel puţin o criminală care complotează împotriva statului, să ne purtăm cu ea ca şi cum ar fi o trădătoare şi să încercăm să o supunem cu orice preţ.
Hotărâră să urce în turn pentru a—i pune întrebări. Era trecut de miezul nopţii, şi Florina, împodobită cu nestematele ei, stătea de vorbă cu Pasărea Albastră la fereastră; camera şi patul erau înţesate de flori, şi câteva beţişoare de Spania, pe care le aprinsese, răspândeau o mireasmă deosebit de plăcută. Regina ascultă la uşă şi crezu că aude un cântec pe două voci: într—adevăr, nu se înşela.
—Ah! Scrofiţa mea, am fost trădate! răcni regina, deschizând brusc uşa şi năpustindu—se în cameră.
Ce facu Florina, văzându—le? închise iute fereastra, pentru a—i da timp păsării împărăteşti să—şi ia zborul. Regina şi fata ei se apropiară de ea ca două furii care voiau să o înghită de vie.
—S—a aflat că unelteşti împotriva statului! strigă regina.
—Şi cu cine, doamnă? replică prinţesa. Nu sunteţi temnicera mea de doi ani?
În timp ce vorbea, regina şi fata ei o cercetau cu o uimire fară margini: frumuseţea ei fară pereche şi podoabele ei nepreţuite le luau ochii.
—Şi de unde vă vin, doamnă, spuse regina, aceste nestemate?
—Le—am găsit în turnul acesta, răspunse Florina.
—Nu încerca să ne păcăleşti. Ţi s—au dat toate aceste bijuterii pentru a te sili să vinzi împărăţia tatălui

tău.
—Chiar că şi sunt în stare să o fac! zise prinţesa, cu un surâs dispreţuitor.
—Şi pentru cine atunci, reluă regina, v—aţi pieptănat cu atâta grijă, v—aţi parfumat camera şi v—aţi îmbrăcat cu atâta falã, că nici la curte nu arătaţi atât de strălucitoare?
—Am destul răgaz aici pentru asta, spuse prinţesa.
—Hai să vedem, zise regina, dacă această fiinţă nevinovată n—a făcut cumva vreo înţelegere cu duşmanul.

Ea însăşi se porni să scotocească peste tot, si, când ajunse la salteaua de paie, o scutură, şi din ea începură să se reverse de—a valma diamante, perle, rubine, smaralde, încât regina se zăpăci cu totul. Se hotărî să pună într—un loc nişte hârtii care să o compromită pe Florina. Într—o clipă când nu se uita nimeni la ea, le ascunse în sobă, dar, din fericire, Pasărea Albastră, care era cocoţată deasupra, ţipă:
—Ai grijă de tine, Florina, duşmanca ta vrea să te acuze de trădare.

Această voce atât de neaşteptată o înspăimântă atât de tare pe regină, încât aceasta nu cuteză să mai facă tot ce îşi pusese în gând.
—Vedeţi, doamnă, zise prinţesa, că duhurile care zboară prin văzduh sunt de partea mea?
—Cred, răspunse regina, din cale afară de mânioasă, că duhurile au grijă de tine, dar, cu toată împotrivirea lor, tatăl tău va şti cum să facă dreptate.

Regina plecă şi se duse să ţină sfat, ce să facă împotriva prinţesei. I se spuse că mai cuminte ar fi să încerce să descopere ce uneltiri pusese la cale. Regina încuviinţă aceste sfaturi, şi trimise să doarmă în camera prinţesei o tânără fată care să o iscodească. Aceasta primi poruncă să îi spună că fusese trimisă pe lângă ea pentru a o sluji. Dar cine putea fi atât de naiv să cadă într—o capcană atât de grosolană? Prinţesa o luă drept ceea ce era: o iscoadă.

Şi nu mai îndrăzni să se aşeze la mica fereastră, deşi auzea cum zboară fără astâmpăr Pasărea Albastră care îi era atât de dragă. O lună întreagă nu apăru, şi Pasărea Albastră îşi pierdu orice nădejde.

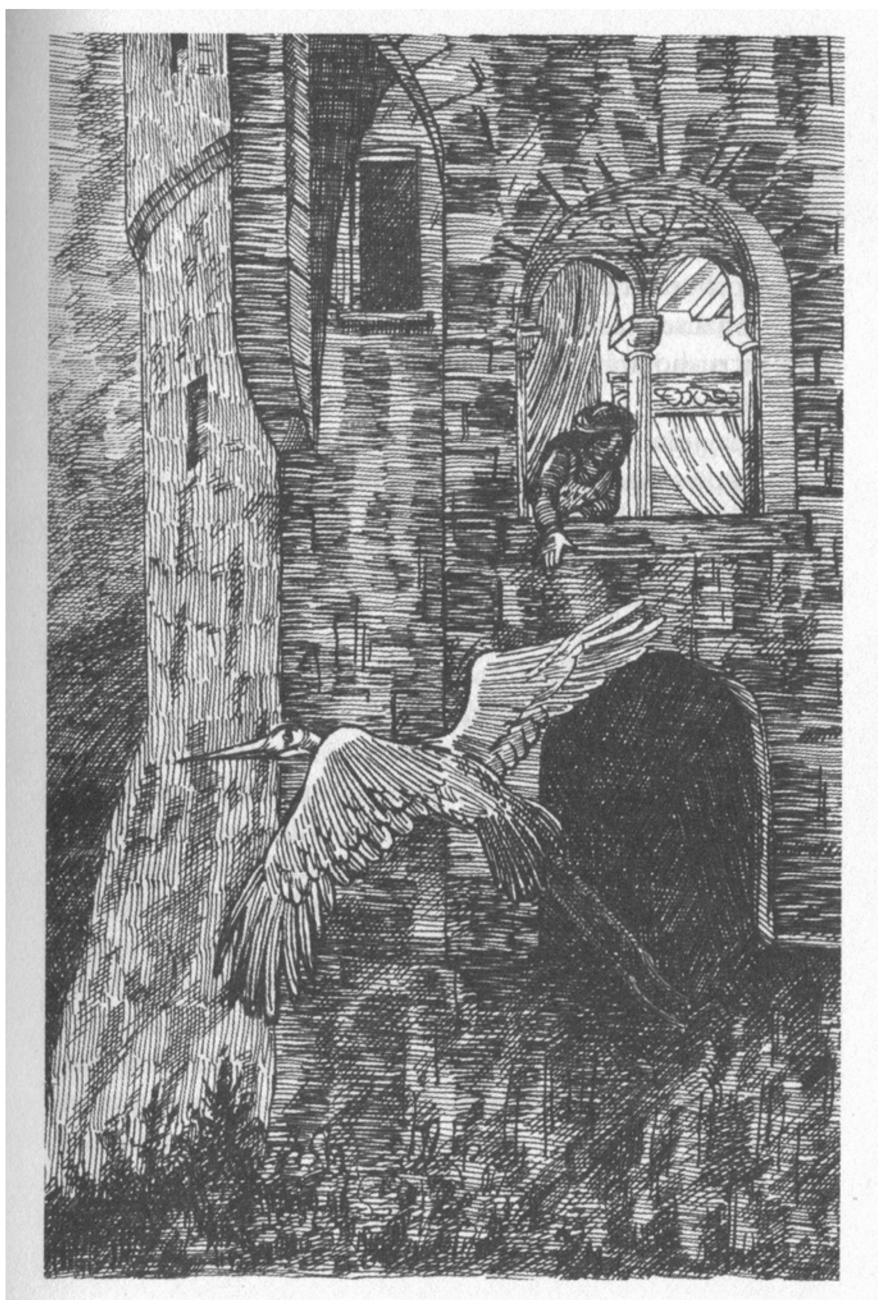
Iscoada prinţesei, care, de o lună, veghea zi şi noapte, se simţi atât de obosită, încât, în cele din urmă, adormi adânc. Florina deschise atunci mica fereastră şi spuse:

Pasăre Albastră, culoare a timpului,
Zboară la mine de îndată.

Pasărea o auzi şi veni fară zăbavă la fereastră. Ce bucurie să se revadă! Jurămintele de dragoste şi de credinţă se reînnoiră de mii şi mii de ori. în sfârşit, sosi clipa despărţirii, şi fară ca temnicera să se fi trezit, îşi luară rămas—bun în chipul cel mai mişcător cu putinţă. A doua zi iscoada adormi din nou; prinţesa se aşeză la fereastră şi spuse la fel ca prima oară:

Pasăre Albastră, culoare a timpului,
Zboară la mine de îndată.

Pasărea apăru pe loc, şi noaptea trecu la fel ca şi cealaltă, fară vâlvă şi fară zgomot; îndrăgostiţii noştri începură să îşi închipuie că de—acum încolo păzitoarea va fi atât de bucuroasă că poate să doarmă, încât o va face în fiecare noapte, într—adevăr, şi a treia noapte se isprăvi tot într—un chip fericit; dar, în cea care urmă, somnoroasa fu deşteptată de un zgomot. Ciuli urechile, prefăcându—se că doarme în continuare, şi o zări la lumina lunii pe cea mai frumoasă pasăre din univers, care vorbea cu prinţesa, o mângâia cu aripa, o ciugulea cu blândeţe. Până la urmă, auzi şi câteva crâmpeie din vorbele lor.

Se făcu ziuă, prinţesa se aruncă în pat, şi regele se întoarse în scorbură. Temnicera alergă la regină şi îi împărtăşi tot ceea ce văzuse şi auzise. Regina trimise să o cheme pe Scrofiţa, şi fu lucru hotărât că Pasărea Albastră nu era nimeni altul decât regele.

—Ce jignire! strigă regina. Ah! Mă voi răzbuna într—un chip atât de sângeros, încât o să mă pomenească!

Regina îşi trimise iscoada înapoi în turn şi îi porunci să pară şi mai adormită ca de obicei. Sărmana prinţesă fară noroc deschise mica fereastră şi strigă:

Pasăre Albastră, culoare a timpului,
Zboară la mine de îndată.

Dar, zadarnic o chemă toată noaptea, pasărea nu se mai arătă, căci regina cea rea prinsese de chiparos săbii, cuţite, brice și pumnale, și când pasărea vru să își ia avânt pentru a se înălţa, aceste arme ucigaşe îi tăiară aripile, iar ea se prăbuşi peste celelalte, care îi tăiară picioarele; în sfârşit, străpunsă peste tot, se adăposti cu chiu cu vai sub arbore, lăsând în urma sa o dâră lungă de sânge.

Regele încântător nu voia să aibă grijă în niciun fel de viaţa lui, convins că Florina era aceea care pusese la cale această răzbunare.

Dar prietenul lui, vrăjitorul, văzând că broaştele zburătoare se întorc la el cu trăsura goală, iar

regele nu mai apare, străbătu de opt ori întreg pământul în căutarea lui, fară să izbutească să îl găsească. O pornise a noua oară, când ajunse în pădurea unde se afla prinţul, şi, după cum îşi pusese în obicei, sună îndelung din corn şi apoi strigă de cinci ori din toate puterile: „Rege încântător, rege încântător, unde eşti?". Regele recunoscu vocea celui mai bun prieten al lui.
—Apropie—te, îi spuse, de acest arbore, şi îl vei vedea pe nenorocitul rege, care îţi este atât de drag, scăldat în propriul sânge. Vrăjitorul privea în toate părţile fară să vadă nimic. Eu sunt, Pasărea Albastră, adăugă regele cu o voce slabă şi tânguitoare.

La aceste cuvinte, vrăjitorul îl găsi fară nicio greutate în micul lui cuib. Nu trebui să spună decât câteva cuvinte pentru a opri sângele care mai curgea încă, şi îl vindecă pe rege, de parcă nu ar fi fost niciodată rănit.

Îl rugă să îi spună prin ce întâmplare se prefăcuse în pasăre şi cine îl rănise cu atâta cruzime. Regele îi spuse că Florina fusese aceea care îl dăduse în vileag pe misteriosul îndrăgostit care o vizita în taină, şi că, pentru a face pace cu regina, se învoise să acopere chiparosul cu pumnale şi brice, în aşa fel, încât fusese aproape ciopârţit.
—Ce nenorocire va fi pe capul tău dacă o vei iubi în continuare pe această nerecunoscătoare!

Pasărea Albastră nu îi împărtăşi deloc părerea: încă o iubea prea mult pe Florina.

Îl rugă pe prietenul lui să îl ducă acasă şi să îl pună într—o colivie, la adăpost de gheara pisicii şi de orice armă ucigaşă.

Florina, trista Florina, deznădăjduită că nu îl mai vede pe rege, îşi petrecea zilele şi nopţile ţintuită la fereastră, repetând fară încetare:

Pasăre Albastră, culoare a timpului,
Zboară la mine de îndată.

Prezenţa iscoadei nu o împiedica defel, deznădejdea îi era atât de mare, încât nu se mai ferea deloc.

Regina şi Scrofiţa plesneau de bucurie. în vremea aceasta, tatăl Florinei, care îmbătrânise, muri. Pentru răutăcioasa regină şi fata ei se întorsese roata, norocul le părăsi: erau privite ca nişte venetice care îl înşelaseră pe rege şi trăseseră foloase de pe urma bunătăţii lui. Poporul răzvrătit năvăli în palat şi ceru ca prinţesa Florina să fie regină. Regina, supărată, le vorbi de sus. Izbucni revolta, uşile fură sparte, camerele reginei fură prădate, regina însăşi fu doborâtă cu pietre, şi muri pe loc. Scrofiţa fugi la naşa ei, Zâna Soussio.

Mai—marii împărăţiei se strânseră pe dată şi urcară în turn, unde prinţesa era tare bolnavă: nu aflase de moartea tatălui şi de pedepsirea duşmancei ei. Când auzi atâta larmă, nu avu nicio îndoială că vin să o ia şi să o omoare. Dar, supuşii i se aruncară la picioare şi o vestiră că soarta se schimbase: vestea nu o mişcă deloc. O duseră în palat şi o încoronară.

Hotărâtă să o caute peste tot pe Pasărea Albastră, alese un sfat care să vegheze asupra împărăţiei în lipsa ei; apoi, luând cu ea o mulţime de nestemate, într—o noapte porni la drum de una singură, fară ca nimeni să ştie încotro se duce.

Vrăjitorul care avea grijă de treburile regelui încântător nu avea destulă putere pentru a rupe farmecele Zânei Soussio, aşa că se hotărî să se ducă să o găsească (se cunoşteau de cinci sau şase ani) şi să încerce să ajungă la o înţelegere, pentru a—i da înapoi regelui înfăţişarea lui firească. Zâna îl primi cu braţele deschise.
—Este vorba, cumătră, spuse vrăjitorul, de cel mai bun prieten al meu, un rege pe care l—ai făcut nefericit.
—Ha! Ha! Te înţeleg, strigă Soussio. Dar nu poate nădăjdui să îl iert, câtă vreme nu vrea să se însoare cu fina mea.

Vrăjitorul rămase mut de uimire, văzând cât de slută era Scrofiţa; totuşi nu se putea hotărî să plece fară să fi izbândit în vreun fel. în sfârşit, după multă gâlceava, vrăjitorul ajunse la o înţelegere cu Zâna Soussio: promise că o va lua cu el pe Scrofiţa la palatul regelui încântător, că ea va rămâne acolo câteva luni, în timpul cărora acesta poate că o să se hotărască să o ia de soţie; zâna în schimb, îl va face din nou om, chiar dacă, mai târziu, va fi iar nevoită să îl prefacă în pasăre, dacă se încăpăţâna să nu se însoare.

Scrofiţa şi zâna sosiră în împărăţia regelui încântător. Cum îl atinse Soussio de trei ori cu nuieluşa fermecată, regele îşi recapătă înfăţişarea; dar, numai la gândul să se însoare cu Scrofiţa, se cutremură din creştet până în tălpi.

În vremea aceasta, regina Florina, îmbrăcată ca o ţărancă, cu o pălărie de paie pe cap, ducând o desagă de pânză, îşi începu călătoria, când pe jos, când călare, când pe mare, când pe uscat; se temea mereu să nu se ducă într—o parte, iar regele ei să fie în cealaltă. într—o zi, pe când se oprise lângă o fântână, vru să îşi spele picioarele. Tocmai trecea pe acolo, cocârjată de tot, o bătrânică:

—Ce faci acolo, fată frumoasă, eşti singură?

—Măicuţă, răspunse regina, nu—ţi face griji, că are cine să—mi ţină de urât, căci am lângă mine amărăciunea, neliniştea şi nemulţumirea.

Rostind aceste vorbe ochii i se umplură de lacrimi.

—Cum, aşa tânără şi plângi! spuse buna femeie. Ah! Fata mea, nu fi necăjită. Descarcă—ţi inima şi spune—mi de—a fir a păr ce te face să suferi atât.

Regina îi povesti necazul ei.

Bătrânica se îndreptă deodată din spate şi se schimbă cu totul la chip şi la înfăţişare: tânără, frumoasă, falnică, o privi pe regină cu un zâmbet fermecător.

—Neasemuită Florina, îi spuse, regele pe care—l cauţi nu mai este pasăre, sora mea Soussio l—a preschimbat din nou în prinţ, şi acum se află în împărăţia lui; nu ai de ce să te întristezi, vei ajunge acolo şi vei izbândi în cele din urmă. Uite patru ouă; să le spargi când vei fi la mare ananghie, şi vei găsi în ele ajutorul de care ai nevoie. După ce rosti aceste cuvinte, dispăru.

Florina puse ouăle în desagă şi îşi îndreptă paşii spre împărăţia regelui încântător.

După ce merse vreme de opt zile şi opt nopţi, fară să se oprească, ajunse la poalele unui munte, înalt până la cer, în întregime de fildeş, şi atât de abrupt, că nu puteai pune piciorul pe el fară să cazi. După nenumărate încercări zadarnice, se culcă la poalele acelui munte, hotărâtă să moară acolo, când îşi aduse aminte de ouăle pe care i le dăruise zâna. Luă unul dintre ele şi de îndată ce îl sparse, găsi înăuntru nişte mici pinteni de aur, pe care şi—i prinse la picioare şi la mâini. Cu ajutorul lor, urcă pe muntele de fildeş fară nicio greutate. Atunci când ajunse în vârf, îi veni le fel de greu să coboare: toată valea era o oglindă. în jurul ei se aflau mai mult de şaizeci de mii de femei care se desfătau privindu—se în ea, căci fiecare se vedea aşa cum ar fi vrut să fie. Nici bărbaţii nu lipseau, şi ei erau fermecaţi de oglindă. Nimeni nu ajunsese până atunci în vârful acelui munte şi, când o văzură pe Florina, doamnele ţipară de spaimă: „Unde se duce nechibzuita asta? O să ne spargă oglinda".

Regina nu ştia cum să facă; sparse un alt ou, din care scoase doi porumbei şi o trăsurică, care se făcu pe dată destul de mare ca să încapă lesne în ea; apoi porumbeii o coborâră uşurel pe regină. Ea le spuse:

—Micuţii mei prieteni, dacă aţi vrea să mă duceţi până la curtea regelui încântător, voi şti cum să vă răsplătesc.

Porumbeii nu se opriră nici ziua, nici noaptea, până când nu ajunseră la porţile oraşului. Florina coborî, şi le dărui fiecăruia o dulce sărutare.

Oh! Cum îi bătea inima când intră! îşi mânji faţa pentru a nu fi recunoscută, şi îi întrebă pe târgoveţi unde l—ar putea găsi pe rege. Câţiva începură să râdă:

—Să îl vezi pe rege! Dar, ce ai cu el, iubita mea Murdărica? Du—te, du—te să te cureţi, n—ai ochi destul de curaţi pentru a vedea un asemenea monarh.

Regina nu răspunse nimic, şi îi întrebă din nou pe cei pe care îi întâlnea unde se putea aşeza pentru a—l vedea pe rege.

—Trebuie să vină mâine la biserică, împreună cu prinţesa Scrofiţa, căci în sfârşit s—a învoit să o ia de soţie.

Cerule! Ce veste! Scrofiţa, mârşava Scrofiţa, gata—gata să îl ia de bărbat pe rege! Florina crezu că îşi dă duhul.

Regina căută o gazdă unde să înnopteze şi se culcă! Se trezi odată cu ziua, alergă la biserică, dar nu pătrunse acolo decât după ce încasă mai multe bruftuluieli zdravene din partea gărzilor şi a soldaţilor. Regele sosi primul; Scrofiţa apăru după aceea, împopoţonată ca nimeni alta şi slută, de ţi se făcea frică văzând—o.

—Cine eşti tu, îi spuse Florinei, de cutezi să te apropii de chipul meu minunat şi de tronul meu de aur?

—Mă numesc Murdărica, răspunse aceasta, şi vin de departe pentru a vă vinde podoabe fară pereche! Scotoci de—ndată în desaga ei de pânză şi scoase la iveală brăţările cu smaralde pe care le primise în dar de la regele încântător.
—Ho! Ho! exclamă Scrofiţa. Ce sticle colorate drăguţe! Vrei cinci bănuţi pe ele?
—Arătaţi—le, doamnă, unuia care se pricepe şi, pe urmă, facem târgul.

Scrofiţa se îndreptă spre tron şi arătă regelui brăţările. La vederea acestor brăţări, regele îşi aminti de acelea pe care le dăduse în dar Florinei; se albi la faţă, suspină şi mult timp nu se simţi în stare să scoată o vorbă. în cele din urmă îi răspunse:
—Aceste brăţări preţuiesc, socotesc eu, cât toată împărăţia mea; credeam că nu se află decât o singură pereche pe lumea asta, dar iată unele la fel.

Scrofiţa se proţăpi în tron, arătând atât de nătângă, că se potrivea ca nuca în perete; o întrebă pe regină cât voia, fară să sară peste cal, pe brăţările ei.
—V—ar fi peste măsură de greu să mi le plătiţi, doamnă, mai bine să ne înţelegem în alt fel: dacă puteţi face în aşa fel încât să dorm o noapte în Camera ecourilor care se află în palatul regelui, vă voi da, în schimb, brăţările mele.
—Mă învoiesc bucuroasă, spuse Scrofiţa, râzând ca o smintită şi arătându—şi dinţii mai lungi decât colţii unui mistreţ.

Este potrivit să aflaţi acum, că, atunci când regele fusese Pasărea Albastră, îi povestise prinţesei că avea în castel o cameră care era numită Camera ecourilor, atât de iscusit făcută, că tot ce se rostea acolo în şoaptă ajungea la urechile regelui, atunci când acesta se odihnea în iatacul lui; cum Florina voia să îl învinuiască pentru nestatornicia lui, nu putuse născoci un mijloc mai nimerit.

Din porunca Scrofiţei fu dusă în cameră: începu să se vaite şi să îşi spună păsul, şi nu conteni până în zori. Valeţii, care o auziră toată noaptea gemând şi suspinând, îi spuseră Scrofiţei. Cât îl priveşte pe rege, acesta nu auzise nimic. De când se îndrăgostise de Florina, nu îşi mai găsea somnul şi, când se ducea la culcare, pentru a se putea odihni, i se dădea opiu.

Regina petrecu o bună parte a zilei pradă neliniştii celei mai chinuitoare. „Dacă m—a auzit", îşi spunea, „poate fi o nepăsare mai crudă? Dacă nu m—a auzit, ce aş mai putea născoci ca să mă audă?" Nu mai avea podoabe de mare preţ, dar îi trebuia ceva cu care să o ademenească pe Scrofiţa: îşi aminti din nou de ouăle fermecate. Sparse unul şi de—ndată scoase din el o caleaşca micuţă din oţel lustruit, împodobită cu aur: era trasă de şase şoricei verzi, în frunte cu un şobolan trandafiriu, iar surugiul, care era şi el din neamul guzganilor, era cenuşiu ca inul. în caleaşca se aflau patru păpuşele care făceau tot felul de năstruşnicii.

Regina era încântată de această nouă capodoperă a artei miniaturale şi nu suflă o vorbă despre ea până seara, când se făcu vremea ca Scrofiţa să iasă la plimbare; se aşeză la pândă pe o alee şi le dădu drumul în galop şoriceilor, care trăgeau după ei caleaşca, şobolăneii şi păpuşelele. Această năzdrăvănie o uimi atât de tare pe Scrofiţa, încât strigă de două—trei ori:
—Iubiţica—Murdărica, Iubiţica—Murdărica, vrei cinci bănuţi pe caleaşca şi pe atelajul tău şoricesc?
—Să dorm din nou în Camera ecourilor este tot ceea ce îmi doresc.
—Mă învoiesc, sărmană neroadă!

Veni noaptea, Florina spuse tot ceea ce crezu ea că este mai drăgăstos, dar o spuse la fel de zadarnic ca şi în ajun, pentru că regele nu uita niciodată să—şi ia opiul. îi mai rămăsese doar un singur ou în desagă de la care să nădăjduiască să îi vină un ajutor; îl sparse şi scoase o plăcintă cu şase păsări care erau învelite în felii de slăninuţă, coapte şi foarte bine gătite; pe lângă asta, cântau minunat, ghiceau viitorul şi se pricepeau la medicină mai bine decât Esculap. Regina alergă cu plăcinta ei vorbitoare în anticamera Scrofiţei.

Cum stătea şi o aştepta să treacă, unul dintre valeţii regelui se apropie de ea şi îi spuse:
—Iubiţica—Murdărica, află că dacă regele nu ar lua opiu seara, l—ai asurzi negreşit, căci trăncăneşti toată noaptea ceva de speriat!

Florina scotoci în desagă şi îi spuse:
—Îmi pasă atât de puţin că îi tulbur regelui somnul, încât, dacă ai vrea să nu îi dai deloc opiu în seara asta, toate aceste perle şi toate aceste diamante vor fi ale tale.
Valetul primi şi îi dădu cuvântul lui. Câteva clipe după aceea sosi şi Scrofiţa; o zări pe regină cu plăcinta ei, pe care se prefăcea că o mănâncă.

—Ce faci, aici, Iubiţica—Murdărica?
—Doamnă, mănânc ghicitori, muzicieni şi doctori.

În acelaşi timp, toate păsările se porniră să cânte mai melodios decât sirenele, apoi strigară:
—Daţi—ne un bănuţ şi vă vom ghici viitorul.

Un răţoi, care făcea pe stăpânul, spuse mai tare decât celelalte:
—Mac, mac, mac, sunt doctor, vindec toate bolile şi orice fel de nebunie, în afara aceleia din dragoste.

Scrofiţa, uluită de atâtea minunăţii, spuse:
—Ia te uită ce plăcintă zdravănă! Vreau să o am! Dă—mi—o, dă—mi—o, ce vrei în schimb?
—Preţul obişnuit: să dorm în Camera ecourilor şi nimic altceva.

Socotiţi şi voi dacă regina avea de ce să se împotrivească.

De îndată ce se înnopta, Florina fu dusă în camera cu pricina. Atunci când crezu că toată lumea a adormit, începu să se plângă ca de obicei.

Regele nu dormea deloc şi auzea atât de desluşit vocea Florinei şi toate cuvintele ei, că nu îşi putea da seama de unde veneau; dar inima lui, plină de duioşie, îl făcu să îşi dea seama de ceea ce îi trecuse prin minte neasemuitei lui prinţese. începu şi el să vorbească, din camera lui, aşa cum făcea regina din camera ei:
—Ah, prinţesă, atât de crudă cu un iubit care vă adora, este cu putinţă să mă fi dat pe mâna duşmanilor noştri?

Florina nu stătu mult pe gânduri să îi răspundă şi să îi spună că, dacă voia să se lămurească şi să afle adevărul, nu avea decât să întrebe de Iubiţica—Murdărica. Nerăbdător, regele îl chemă pe unul dintre valeţi şi îl întrebă dacă nu putea să o găsească pe Iubiţica—Murdărica să o aducă la el. Valetul îi răspunse că nimic nu era mai lesne, pentru că ea dormea în Camera ecourilor.

Regele coborî pe o scară ascunsă în acea cameră, pe care Scrofiţa o încuiase luând cheia, dar el avea una care deschidea toate uşile palatului.

O găsi într—o rochie uşoară de tafta albă, pe care o purta pe sub veşmintele ei grosolane; stătea pe pat, în lumina palidă a unei lămpi ceva mai îndepărtate. Regele intră brusc, şi dragostea fiind mai puternică decât ura, de îndată ce o recunoscu i se aruncă la picioare.

Regina îl privi ţintă pe rege fară să scoată o vorbă şi, când găsi puterea să îi vorbească, nu se simţi în stare să îi mai aducă nicio învinuire. în sfârşit, pe când se lumină, se dezvinovăţiseră, şi singura care îi mai punea în încurcătură rămase Zâna Soussio.

Dar, chiar în clipa aceea, vrăjitorul care îl îndrăgea pe rege sosi însoţit de o zână vestită: era chiar aceea care îi dăduse cele patru ouă Florinei. Le mărturisiră că, unindu—şi puterile împotriva lui Soussio, pentru a le fi de ajutor, aceasta nu mai putea să le facă niciun rău, aşa că se puteau căsători fară să mai zăbovească defel.

Este uşor să vă închipuiţi bucuria tinerilor îndrăgostiţi; de cum se făcu ziuă, vestea se răspândi în întreg palatul, şi toată lumea fu încântată la vederea Florinei. Află şi Scrofiţa care, alergă la rege. Ce surpriză să dea acolo peste frumoasa ei rivală! De îndată ce deschise gura pentru a începe să o ocărască, vrăjitorul şi zâna apărură ca din senin şi o prefăcură în scroafa, astfel încât să rămână cu o parte din nume şi cu grohăitul care îi stătea în fire: alergă, tot grohăind, în curtea orătăniilor.

Regele încântător şi regina Florina, scăpaţi de o fiinţă atât de îngrozitoare, nu se mai gândiră decât la sărbătoarea nunţii lor! Este uşor să vă închipuiţi fericirea şi mulţumirea lor după atâtea necazuri şi suferinţe!

GRAŢIOASA ŞI PERCINET

Au fost odată un rege şi o regină care aveau doar o singură fată. Atât de frumoasă, de blândă şi de deşteaptă era, încât i se spunea Graţioasa[2]. Pentru regină era bucuria vieţii ei — nu era zi de la Dumnezeu în care să nu—i dăruiască o rochie nouă, fie de brocart ţesut cu aur, fie de catifea, fie de mătase. Fata era gătită ca nimeni alta, fară ca din pricina asta să—şi piardă capul şi să umble cu nasul pe sus. Îşi petrecea dimineaţa cu cei mai mari învăţaţi ai împărăţiei de la care desluşea tainele tuturor ştiinţelor, iar după—amiaza lucra pe lângă regină. Când venea timpul să ia o gustare, i se serveau talgere mari cu migdale tăvălite în zahăr şi mai mult de douăzeci de chisele cu tot soiul de dulceţuri.

La acea curte se afla şi o fată bătrână foarte bogată, pe numele ei, ducesa Boscorodeala[3], care era o fiinţă înfiorătoare în toate privinţele: părul ei era roşu ca focul, avea un chip înspăimântător, cioplit ca din topor şi plin tot de coşuri; din doi ochi îi rămăsese doar unul, şi acela urduros; gura era atât de mare încât ai fi zis că vrea să te înghită, dar, cum nu avea dinţi, nu avea de ce să îţi fie teamă. Era cocoşată şi în faţă şi în spate, şi şchiopăta şi pe dreapta şi pe stânga. O ura de moarte pe Graţioasa, aşa că se retrase de la curte pentru a nu mai auzi cum toată lumea are numai cuvinte de laudă pentru ea. Se închise într—unui din castelele ei, care nu se afla prea departe.

În vremea asta, regina se îmbolnăvi şi muri. Prinţesa Graţioasa crezu că moare şi ea de durere, pentru că pierduse o mamă atât de bună; regele nu mai părăsi palatul mai bine de un an. în cele din urmă, doctorii îi cerură să iasă la plimbare. Aşa că plecă la vânătoare şi, cum era o căldură înăbuşitoare, trecând pe lângă un frumos castel care se afla în drumul lui, intră pentru a se răcori o clipă.

De îndată, ducesa Boscorodeala, la care regele tocmai ajunsese fară să ştie, îi spuse că locul cel mai răcoros din castel era o pivniţă mare şi boltită, în care—l pofti să coboare. Regele merse cu ea şi, văzând două sute de butoaie puse unele peste altele, o întrebă dacă pentru ea singură adunase o asemenea provizie.

—Da, Sire, doar pentru mine; totuşi aş fi foarte bucuroasă, dacă Majestatea Voastră mi—ar face cinstea să guste. De care vreţi?

—Ca să spun drept, socotesc că vinul de Champagne face mai mult decât toate celelalte. De îndată Boscorodeala luă un ciocănel, bătu, toc—toc, şi scoase din butoi o mie de pistoli[4]. Lovi celălalt butoi, toc—toc, şi scoase un oboroc de ludovici[5] dubli. Trecu la al treilea butoi, toc—toc, şi scoase atâtea perle şi diamante, încât acoperi podeaua cu ele.

—Ah, strigă ducesa, nu mai înţeleg nimic, Sire! Probabil că mi—a fost furat vinul şi au fost puse în loc aceste nimicuri.

—Spuneţi că toate astea sunt nimicuri?! exclamă regele.

—Ei bine, îi răspunse ducesa, aflaţi că toate aceste butoaie sunt pline cu aur şi nestemate; vă voi face stăpânul lor, dacă vă veţi învoi să mă luaţi de soţie.

—Ah, zise regele, a cărui unică dragoste erau doar banii, şi mâine dacă vreţi!

—Dar, spuse ducesa, cu o condiţie, ca fiica voastră să mi se supună cu totul.

—Fie, veţi fi stăpâna ei!

Şi regele se şi întoarse la palat. Graţioasa alergă în întâmpinarea tatălui ei şi îl întrebă dacă avusese noroc la vânătoare.

—Am prins, îi răspunse acesta, o porumbiţă vie.

—Ah, Sire, spuse prinţesa, daţi—mi—o mie, voi avea grijă de ea şi îi voi da de mâncare.

—Nu se poate, pentru că această porumbiţă este ducesa Boscorodeala, pe care o voi lua de soţie.

—Oh, cerule! strigă Graţioasa, fară să se gândească. I se poate spune porumbiţă? Este mai degrabă o cucuvea.

—Taci, răspunse regele, cuprins de supărare, îţi cer să o iubeşti şi să o respecţi ca şi cum ar fi mama ta.

---

[2] în franceză, în original, Gracieuse (n.tr.).
[3] în franceză, în original, Grognon (n.tr.).
[4] Pistol — monedă veche de aur (n.tr.).
[5] Ludovic — monedă veche de aur, în Franţa (n.tr.).

Du—te iute şi îmbracă—te cât mai frumos, pentru că vreau ca încă de astăzi să ne întoarcem la ea.

Prinţesa îl asculta cu ochii plini de lacrimi.

—Ce ţi s—a întâmplat, micuţa mea, o întrebă doica ei, de ce plângi?

—Vai mie! răspunse Graţioasa, regele mă năpăstuieşte cu o mamă vitregă şi, culmea nenorocirii, este şi duşmanca mea cea mai înverşunată, înfricoşătoarea Boscorodeala. Cum am să o pot vedea răsfaţându—se în minunatele aşternuturi pe care mama le—a ţesut cu mâinile ei? Cum am să pot mângâia o momâie care îmi doreşte moartea?

—Scumpul meu copil, îi răspunse doica, prinţesele ca tine trebuie să fie o pildă pentru ceilalţi. Făgăduieşte—mi, aşadar, că nu îi vei arăta în niciun fel ducesei Boscorodeala supărarea pe care o porţi în suflet.

Prinţesa şovăi la început să îi urmeze sfatul; în cele din urmă se hotărî să fie prietenoasă şi să se poarte bine cu mama ei vitregă.

Se îmbrăcă de îndată cu o rochie verde cu fir de aur. îşi lăsă părul bălai să îi cadă pe umeri şi îşi puse pe cap o coroniţă uşoară de trandafiri şi de iasomie, cu frunze de smarald.

Boscorodeala porunci să i se facă un pantof cu o jumătate de cot mai înalt decât celălalt, pentru a părea mai puţin şchioapă, şi o pernuţă plină cu câlţi pentru a—şi ascunde cocoaşa; îşi puse un ochi de smalţ, se pudră pentru a arăta mai albă la faţă, îşi vopsi părul roşcat în negru, după care îşi puse o rochie de mătase de un roşu—purpuriu, căptuşită cu albastru, cu o jupă galbenă şi panglici violete. Voia să apară călare, pentru că îi ajunsese la ureche că reginele Spaniei se arătau astfel în lume.

În timp ce regele încă mai împărţea porunci, înainte de a porni în întâmpinarea ducesei Boscorodeala, Graţioasa coborî singură din palat şi paşii o purtară într—o pădurice întunecată, unde se aşeză pe iarbă şi se puse pe plâns şi pe oftat. Nu se mai gândea să se întoarcă acasă, când văzu îndreptându—se spre ea un paj îmbrăcat în mătase verde, cu pene albe la pălărie şi chipeş ca nimeni altul. Acesta puse un genunchi pe pământ şi îi spuse:

—Prinţesă, regele vă aşteaptă.

Graţioasa se simţi atrasă de înfăţişarea plăcută a pajului şi, cum nu îl mai văzuse niciodată, crezu că venea din partea ducesei.

—De când, întrebă ea, regele v—a primit printre pajii lui?

—Dar nu sunt al regelui, doamnă, sunt al Domniei Voastre şi nu vreau să fiu decât al Domniei Voastre.

—Sunteţi al meu? se miră prinţesa. Dar nu vă cunosc deloc.

—Ah, prinţesă, încă nu am cutezat să mă înfăţişez dinaintea voastră, dar nenorocirile care vă pândesc odată cu căsătoria regelui mă silesc să vă vorbesc mai repede decât aş fi crezut să o fac: mă hotărâsem să las ca timpul petrecut slujindu—vă cu credinţă să vorbească în numele pasiunii mele şi...

—Cum, strigă prinţesa, un paj are îndrăzneala să îmi spună că mă iubeşte?

—Nu vă lăsaţi cuprinsă de spaimă, frumoasă Graţioasa, răspunse tânărul, plin de duioşie şi respect, eu sunt Percinet, prinţ vestit prin averea şi învăţătura mea. Vă iubesc de mult timp, sunt de multe ori acolo unde sunteţi şi Domnia Voastră, dar fară să mă vedeţi. Puterile fermecate cu care m—am născut mi—au fost de mare folos, înlesnindu—mi plăcerea de a mă putea afla în preajma voastră. Astăzi vă voi însoţi pretutindeni înveşmântat astfel, şi nădăjduiesc că vă voi fi de folos.

Pe măsură ce vorbea, prinţesa nu îşi mai putea veni în fire de uimită ce era.

—Sunteţi frumosul Percinet, prinţul pe care doream atât de mult să îl văd, şi despre care se povestesc atâtea lucruri nemaipomenite! Ce bucurie pentru mine că vreţi să fiţi printre prietenii mei!

Graţioasa se îndepărtă, îndreptându—se spre palat, unde o aştepta un cal gata înşeuat şi acoperit cu un valtrap, pe care Percinet îl adusese din grajd anume pentru ea. Prinţesa încalecă. Cum era un cal nărăvaş, pajul îl apucă de hăţuri pentru a—l îmblânzi, întorcându—şi mereu ochii spre prinţesă, pentru a avea plăcerea de a o privi.

Atunci când calul pregătit pentru ducesă apăru alături de acela al prinţesei, arăta ca o mârţoagă, şi valtrapul frumosului armăsar strălucea atât de tare de nestemate, încât al celuilalt parcă nici nu se vedea. Regele nu băgă de seamă, dar toţi cavalerii nu aveau ochi decât pentru prinţesă şi pentru pajul ei verde, care era cel mai chipeş dintre toţi.

O întâlniră pe Boscorodeala, mai pocită şi mai şleampătă ca oricând. Regele şi prinţesa o îmbrăţişară; i se înfăţişă calul pe care urma să încalece, dar, văzându—l pe acela al prinţesei, strigă:

—Cum este cu putinţă ca această creatură să aibă un armăsar mai frumos decât al meu? Mai bine să nu

fiu niciodată regină şi să mă întorc la castelul meu, decât să fiu înjosită astfel!

De îndată, regele îi ceru prinţesei să descalece şi să o roage pe Boscorodeala să—i facă marea cinste de a urca în şa în locul ei. Prinţesa se supuse. Boscorodeala fu cu greu săltată în spinarea frumosului armăsar. Opt gentilomi o ţineau, de teamă să nu cadă, dar ea ţinu morţiş ca pajul îmbrăcat în verde să—i ducă de căpăstru calul. Regele îi porunci pajului îmbrăcat în verde să o asculte. Percinet privi spre prinţesa lui, şi ea spre el, fară să schimbe o vorbă: se supuse şi tot alaiul o porni la drum.

Dar, când se aşteptau mai puţin, iată că frumosul armăsar începu să zvârle din copite, după care se năpusti şi o porni la goană, cu ducesă cu tot, fară ca nimeni să îl mai poată opri. Aceasta îşi încleştase mâinile în coama calului, încercând să se ţină în şa, şi ţipa ca din gură de şarpe. în cele din urmă, căzu cu un picior prins în scară. Armăsarul o târî hăt departe, izbind—o de pietre, prin scaieţi şi noroi, lăsând—o aproape moartă.

Regele era în culmea deznădejdii. Ducesa fu adunată de pe jos ca un pahar făcut ţăndări, dusă iute în oraş, întinsă pe un pat cu multă grijă, iar la căpătâiul ei fură chemaţi cei mai iscusiţi doctori.

—Este isprava prinţesei Graţioasa, spuse Boscorodeala, sunt sigură că nu a încălecat pe acel frumos armăsar, decât pentru a—mi stârni invidia şi pentru a mă ucide. Dacă regele nu îmi face dreptate, mă voi întoarce acasă şi nu voi mai da ochii cu el în vecii vecilor.

I se aduse la cunoştinţă regelui cât de mânioasă era Boscorodeala. Acesta alergă în goana mare la patul ei, i se aruncă la picioare şi îi spuse că nu are decât să o pedepsească pe Graţioasa pentru fapta ei.

—Îmi este îndeajuns, răspunse Boscorodeala, voi trimite degrabă după ea.

Într—adevăr, i se dădu de veste prinţesei că ducesa Boscorodeala poruncea să se înfăţişeze pe dată dinaintea ei. Graţioasa se făcu albă la faţă şi începu să tremure ca varga, dându—şi seama că nu pentru a fi mângâiată era ea chemată acolo. Privi în toate părţile, doar—doar l—o zări pe Percinet apărând de undeva, dar, cum nu se vedea nici urmă de Percinet, o porni plină de tristeţe spre încăperile ducesei. Abia intră, că uşile fură zăvorâte, apoi, patru femei, care păreau patru harpii, la porunca stăpânei lor se aruncară asupra ei, îi smulseră veşmintele de preţ şi îi sfâşiară cămaşa. Când umerii îi rămaseră goi, aceste zgripţuroaice fară inimă nu se puteau uita la pielea ei atât de albă şi strălucitoare, ci îşi fereau privirea de parcă ar fi fost orbite de scânteierea zăpezii în lumina puternică a soarelui.

—Haideţi, haideţi, curaj, strigă nemiloasa ducesă din vârful patului, jupuiţi—o până n—o mai rămâne o bucăţică din pielea asta albă pe care o crede atât de frumoasă!

Graţioasa se aştepta să treacă prin toate chinurile iadului. Cele patru zgripţuroaice ţineau fiecare un pumn de nuiele înspăimântătoare şi o plesneau fară milă; la fiecare lovitură, Boscorodeala răcnea:

—Mai tare, mai tare, n—o cruţaţi!

Să nu creadă totuşi cineva că prinţesa era biciuită din creştet până în tălpi. Adesea te poţi înşela, căci isteţul Percinet le vrăjise pe toate acele femei: ele credeau că au vergi în mâini, şi când colo erau doar pene în mii de culori: Graţioasa le văzu şi nu—i mai fu frică, spunându—şi: „Ah, Percinet, mi—ai sărit în ajutor chiar la ţanc! Ce m—aş fi făcut fară tine?". Biciuitoarele obosiră în aşa hal, încât nu îşi mai puteau mişca braţele. O acoperiră de bine, de rău cu hainele ei şi o îmbrânciră afară, ocărând—o straşnic.

Prinţesa se întoarse în camera ei, se vârî în pat şi porunci să nu rămână în preajma ei decât buna ei doică, şi acesteia îi povesti de—a fir a păr tot ceea ce i se întâmplase. Tot povestind, o fură somnul, iar doica se îndepărtă în vârful picioarelor; când se trezi îl văzu într—un colţ pe pajul verde care, din respect, nu îndrăznea să se apropie. îi spuse că nu va uita niciodată ceea ce îi datora şi îl rugă fierbinte să n—o lase pradă furiei duşmancei ei. Apoi pajul plecă, după ce o sfătui să se prefacă bolnavă, pentru că se credea că fusese bătută straşnic.

Boscorodeala fu atât de mulţumită să o ştie pe Graţioasa în această stare, încât se vindecă mult mai repede, şi, de îndată, cu mare alai, se şi făcu nunta. Dar cum regele ştia că, mai presus de toate, ducesa se topea de plăcere atunci când i se lăuda frumuseţea, spunându—i—se că este cea mai frumoasă, ceru să i se facă portretul şi porunci o întrecere între cavaleri, în care şase dintre cei mai buni luptători din împărăţie trebuiau să susţină sus şi tare, împotriva tuturor, că regina Boscorodeala era cea mai frumoasă din lume. Sosiră o mulţime de cavaleri, atât din împărăţie cât şi de dincolo de hotarele ei, care să lupte, pentru a dovedi că este vorba de o minciună gogonată. Pocitania era înfăţişată lumii. Graţioasa se afla în spatele ei şi atrăgea privirile tuturor. Boscorodeala, fară pic de minte, dar plină de înfumurare, îşi închipuia că toată lumea au are ochi decât pentru ea.

În cele din urmă, aproape că nu mai rămase nimeni care să cuteze să pună la îndoială frumuseţea

reginei Boscorodeala, când, pe nepusă masă, sosi un tânăr cavaler cu un portret micuţ ţinut într—o cutie împodobită cu diamante. îndrăzneţul spuse că Boscorodeala era cea mai urâtă dintre toate femeile, şi că aceea al cărei chip se afla în acea cutie era cea mai frumoasă dintre toate fetele. În acelaşi timp, se aruncă asupra celor şase cavaleri, pe care îi doborî la pământ, unul după altul; veniră alţi şase, până la douăzeci şi doi, şi îi birui pe toţi; apoi, pentru a le mai uşura necazul, le arătă acel frumos portret. Cu toţii o recunoscură pe Graţioasa care, fară să—i fi spus nimeni nimic, îşi dăduse seama că neînfricatul cavaler nu era nimeni altul decât Percinet.

Boscorodeala crezu că se înăbuşă de mânie.

—Cum, spuse, când prinse iar glas, de cutează cineva să spună că este mai frumoasă decât mine! Nu, nu pot îngădui una ca asta, mă voi răzbuna sau, de nu, voi pieri de inimă rea.

—Doamnă, îi răspunse prinţesa, vă jur că nu am nicio vină pentru ceea ce s—a întâmplat: voi scrie cu sângele meu, dacă vreţi, că sunteţi cea mai frumoasă din lume, iar eu sunt un monstru de urâţenie.

—Ah! Vă ţineţi de şotii pe seama mea, i—o întoarse Boscorodeala, dar aveţi puţină răbdare că o să vină şi rândul meu.

Regele fu înştiinţat că, dacă o va da pe Graţioasa pe mâinile reginei, aceasta îi va face mult rău. Dar el nu se pierdu deloc cu firea şi răspunse astfel:

—O voi încredinţa mamei ei vitrege, şi aceasta va face cum va dori.

Răutăcioasa Boscorodeala aşteptă cu nerăbdare venirea nopţii. De îndată ce se lăsă întunericul, porunci să i se înhame caii la trăsură. O siliră pe Graţioasa să urce în ea, şi, sub escortă numeroasă, o duseră la o sută de leghe depărtare, într—un codru uriaş, unde nimeni nu îndrăznea să se abată, pentru că era plin de lei, de urşi, de tigri şi de lupi. Când ajunseră în inima acelui codru înfricoşător, o făcură să coboare din trăsură şi o părăsiră în voia soartei.

Graţioasa merse câtva timp la întâmplare, când izbindu—se de copaci, când împiedicându—se şi căzând, când încurcându—se în tufişuri. în cele din urmă, doborâtă de durere, se prăbuşi la pământ şi rămase întinsă, istovită de puteri.

—Percinet, strigă ea de câteva ori, Percinet, unde eşti? Este oare cu putinţă să mă fi părăsit şi tu?

Când tocmai rostea aceste vorbe, în faţa ochilor îi apăru o minunăţie cum nu se mai văzuse vreodată pe pământ: în fiecare copac se aprinseră o mulţime de lumânări, şi pădurea se lumină ca în palmă, iar la capătul unei alei se ivi un palat de cleştar care strălucea mai tare ca soarele. începu să creadă că era o nouă vrajă a lui Percinet, şi se simţi cuprinsă de o bucurie amestecată cu spaimă. „Sunt singură", îşi spuse, „prinţul este tânăr, plin de farmec, mă iubeşte, îi datorez viaţa... Ah! Este prea mult, să ne îndepărtăm, mai bine să mor decât să mă îndrăgostesc de el".

Rostind aceste cuvinte, se ridică, înfrângându—şi oboseala şi slăbiciunea şi, fară să îşi întoarcă ochii spre frumosul castel, o luă în cealaltă parte atât de tulburată de miile de gânduri care o frământau, încât nici nu—şi mai dădea bine seama de ceea ce face.

În clipa aceea, auzi un zgomot în spatele ei. Aruncă, tremurând, o privire în urmă şi îl zări pe prinţ.

—Fugiţi de mine, frumoasa mea prinţesă, îi spuse acesta, vă temeţi de mine când eu vă iubesc atât de mult. Mă credeţi în stare să vă fac vreun rău? Veniţi, veniţi fară teamă în palatul fermecat, eu nu voi intra, dacă nu îmi veţi îngădui; o veţi găsi acolo pe mama mea, regina, şi pe surorile mele, care deja au început să vă îndrăgească, din cele ce le—am povestit.

Graţioasa, fermecată de felul supus şi îmbietor în care îi vorbea tânărul, nu se putu împotrivi să nu urce împreună cu el într—o săniuţă pictată şi aurită, trasă de doi cerbi care alergau cu asemenea iuţeală, încât în câteva clipe prinţul o plimbă printr—o mulţime de locuri din acea pădure, care o umplură de încântare.

Curând, Percinet le ceru cerbilor să—i ducă la palatul de cleştar. Graţioasa auzi la sosire o muzică dulce, fară seamăn. Regina şi două dintre fiicele ei îi veniră în întâmpinare, o îmbrăţişară şi o duseră într—o sală mare cu pereţi de cristal de stâncă. Băgă de seamă cu multă uimire că toată povestea vieţii ei era gravată acolo, chiar şi plimbarea pe care tocmai o făcuse cu prinţul, în săniuţă.

—Muncitorii pe care îi aveţi sunt tare sârguincioşi, îi spuse lui Percinet, pe măsură ce fac un gest sau o faptă, le şi văd săpate în stâncă.

—Asta pentru că nu vreau să scap nimic din ceea ce are legătură cu persoana voastră, prinţesa mea, îi răspunse el.

Deşi era moartă de oboseală, Percinet o pofti într—un salon strălucind tot de aur şi de picturi, unde se înfăţişa un spectacol de operă, compus din dansuri şi mici cântece.

Reprezentaţia luă sfârşit şi regina le trimise pe cele două prinţese să o conducă pe Graţioasa în camerele ei. Nu s—a mai văzut pe lume o mobilă mai fină, un pat şi un dormitor mai elegant, decât acela în care prinţesa urma să se culce. O slujeau douăzeci şi patru de fete, înveşmântate ca nişte nimfe: cea

mai în vârstă avea optsprezece ani, şi fiecare dintre ele părea o regină a frumuseţii. Când se întinse în pat, se auzi o muzică încântătoare, pentru a o adormi, dar era atât de uimită, încât nu putea închide ochii. „Tot ceea ce am văzut acum" îşi spuse, „sunt doar vrăji, năluciri. Cât de primejdios poate fi un prinţ atât de curtenitor şi de şiret! Simt că nu prea mă mai pot dezlipi de aceste locuri".

De îndată ce se trezi, i se înfăţişară rochii de toate culorile, bijuterii împodobite cu tot felul de pietre preţioase, dantele, panglici, mănuşi şi ciorapi de mătase, totul de un gust desăvârşit; nimic nu lipsea. Alese un costum de aur şlefuit. Percinet intră în camera ei, îmbrăcat în postav verde. Graţioasa îi spuse că nu putuse să doarmă, că era tulburată de amintirea nenorocirilor prin care trecuse, şi că nu se putea stăpâni să nu se teamă de urmările acestora.

—Ce v—ar putea nelinişti, doamnă, nu sunteţi stăpână aici? Vreţi să mă părăsiţi şi să vă duceţi la cea mai crudă duşmancă a dumneavoastră?

—Mai bine sufăr decât să nu îmi fac datoria, răspunse prinţesa şi, aproape împotriva voinţei ei, Percinet izbuti să o facă să mai rămână opt zile, în timpul cărora născoci o mulţime de noi plăceri pentru a o înveseli.

Adesea îi spunea prinţului:

—Tare aş vrea să ştiu ce se mai întâmplă la curtea reginei Boscorodeala.

Într—o bună zi, o urcă într—un turn nemaipomenit de înalt, făcut din cleştar, ca şi întreg castelul. Îi spuse să îşi aşeze piciorul pe al lui şi degetul mic pe buzele lui, apoi îi ceru să privească în partea unde se află oraşul ei. De îndată o zări pe urâcioasa de Boscorodeala, care se afla lângă rege şi îi spunea:

—Această ticăloasă de prinţesă s—a spânzurat în pivniţă! Tocmai am fost să o văd, te înspăimântă! Trebuie să o înmormântaţi repede şi să vă împăcaţi cu o pierdere atât de neînsemnată.

Regele se porni să plângă amarnic. Boscorodeala îi întoarse spatele şi se retrase în camera ei; ajunsă acolo, ceru să i se aducă un buştean căruia i se puse o scufie, şi, astfel, înfăşurat bine, fu aşezat în sicriu; apoi, din porunca regelui, i se făcu o înmormântare pe cinste, la care toată lumea luă parte, plângând şi blestemând—o pe mama vitregă a Graţioasei, pe care cu toţii o socoteau vinovată de această moarte.

Graţioasa, văzându—l pe tatăl ei atât de mâhnit, spuse:

—Ah! Percinet, nu pot îndura ca tatăl meu să mă creadă moartă atâta amar de vreme; dacă mă iubeşti, du—mă înapoi.

—Prinţesa mea, îi răspunse acesta, îţi va părea rău după acest palat fermecat, căci, în ceea ce mă priveşte, nu îndrăznesc să cred că îţi va părea rău după mine: vă purtaţi cu mine mai neomenos decât se poartă Boscorodeala cu Măria Voastră.

Orice şi oricâte îi spuse, Graţioasa ţinu morţiş să plece. Prinţul se urcă împreună cu ea în săniuţă: cerbii începură să alerge şi, când tocmai ieşeau din palat, auziră un zgomot mare. Când priviră în urmă, văzură cum întreg castelul se năruia, sfarâmându—se în bucăţi.

—Ce—mi văd ochii, strigă, nu mai este niciun castel aici!

—Nu, îi răspunse Percinet, castelul meu se află de acum în lumea morţilor, nu vei mai intra în el decât după ce vei fi înmormântată.

Când ajunseră, Percinet făcu în aşa fel încât el şi sania să rămână nevăzuţi. Graţioasa urcă în iatacul regelui şi i se aruncă la picioare. Când o văzu, regele dădu să fugă, crezând că este o fantomă; ea îl opri şi îi spuse că nu era câtuşi de puţin moartă, că Boscorodeala dăduse poruncă să fie părăsită în sălbăticia codrului, că se urcase în vârful unui arbore şi se hrănise cu fructele acestuia, că în locul ei fusese înmormântat un buştean, şi că îi cerea favoarea de a o trimite într—unui din castelele lui, la adăpost de furia mamei vitrege.

Regele stătu în cumpănă dacă să o creadă şi, pentru a vedea dacă spune adevărul, trimise să fie dezgropat buşteanul, rămânând uimit de răutatea şi şiretenia reginei Boscorodeala. O mângâie pe fata lui şi o opri la masă. Când Boscorodeala află că prinţesa se întorsese şi că stătea cu tatăl ei la masă, alergă de îndată la rege. îi spuse că nu avea voie să şovăie niciun pic şi că trebuie să i—o dea ei pe mână pe această escroacă, despre care nici nu se putea şti dacă este într—adevăr prinţesa Graţioasa. Fără să scoată o vorbă, regele i—o încredinţa pe nefericita prinţesă, crezând, sau prefacându—se că ar crede că nu este fiica lui.

Boscorodeala, nebună de bucurie, o târî, cu ajutorul femeilor ei, într—o ascunzătoare unde puse

să fie dezbrăcată. Frumoasele ei veșminte îi fură smulse în grabă, şi primi în schimb nişte zdrenţe de pânză groasă, saboţi în picioare şi o glugă de aba pe cap; de—abia dacă i se dădură câteva paie, pe care să se culce, şi pâine neagră.

În disperarea ei începu să plângă în hohote, tânjind după castelul fermecat, dar nu îndrăznea să îl mai cheme pe Percinet în ajutorul ei, socotind că s—a purtat prea urât cu el. În vremea aceasta, Boscorodeala trimisese să fie chemată o zână, care era la fel de rea şi de şireată ca şi ea.

—Țin închisă aici, îi spuse, o micuţă ticăloasă, de care am de ce să mă plâng; vreau să o fac să sufere şi să o pun să facă tot felul de treburi grele pe care să nu le poată niciodată duce până la capăt, în aşa fel încât să o pot snopi în bătaie fară să poată să se plângă că este bătută pe nedrept; ajută—mă să găsesc în fiecare zi câte ceva cu care să o pun în încurcătură.

Zâna îi răspunse că se învoieşte şi că se va întoarce a doua zi. Se ţinu de cuvânt: aduse cu ea un scul gros cât patru oameni, cu firul atât de subţire, încât se rupea doar dacă suflai peste el, şi atât de încurcat, încât părea un ghemotoc fară început şi fară sfârşit. Boscorodeala, încântată, trimise după frumoasa ei prizonieră şi îi spuse:

—Aşa, buna mea prietenă, pregăteşte—ţi lăboaiele să depeni acest fir şi fii sigură că, dacă rupi un singur capăt, ţi—a sunat ceasul, căci te voi jupui cu mâinile mele; începe când pofteşti, dar îl vreau depănat înainte să apună soarele, zise ea, şi apoi o închise cu trei chei într—o cameră.

Prinţesei nu—i trebui prea mult să—şi dea seama, tot sucindu—l şi răsucindu—l, că nu va izbuti în vecii vecilor să descâlcească sculul cel gros, aşa că îl azvârli în mijlocul camerei, strigând:

—Piei din faţa mea, fir nenorocit, tu îmi vei aduce moartea. Ah! Percinet! Vino măcar să îţi iei rămas—bun de la mine.

Percinet descuie uşa cu aceeaşi uşurinţă, de parcă ar fi păstrat cheia în buzunar.

—Iată—mă, prinţesă, întotdeauna gata să vă slujesc.

Lovi de trei ori sculul cu nuieluşa lui fermecată şi de îndată firele se înşirară cuminţi unele lângă altele; încă două lovituri şi totul fu descâlcit şi depănat de minune.

—Dar, îi spuse atunci Percinet, doar în puterea ta stă să scapi de asuprirea reginei! Vino cu mine şi îţi făgăduiesc că vei fi fericită. De ce îţi este teamă?

—Că nu mă iubeşti îndeajuns: vreau să—mi dovedească timpul cât îmi eşti de credincios.

Percinet, jignit de aceste bănuieli, îşi luă rămas—bun de la ea şi o părăsi.

Soarele era pe cale să apună, când Boscorodeala sosi împreună cu cele patru furii ale ei, care o însoţeau la tot pasul. Potrivi cele trei chei în cele trei broaşte şi zise, deschizând uşa:

—Pun rămăşag că această frumoasă leneşă nici măcar nu şi—a dezmorţit degetele, i—a plăcut mai mult să doarmă, ca să își păstreze obrajii proaspeţi.

Când regina pătrunse în cameră, Graţioasa îi înfăţişă ghemul. Nu avu ce să mai zică, doar că îl murdărise, întrucât era o îngălată şi, pentru asta, îi dădu două palme, în aşa fel încât obrajii ei rumeni şi sănătoşi se făcură albaştri şi galbeni.

Supărată foc că nu izbândise cu sculul cel gros, Boscorodeala trimise să fie chemată zâna, şi o facu cu ou şi cu oţet.

—Găseşte, îi spuse, ceva şi mai greu de făcut, în aşa fel încât să n—o mai poată scoate la capăt.

Zâna plecă şi a doua zi veni din nou, aducând cu ea un butoi plin de pene. Erau de la tot soiul de păsări. Aceste pene erau amestecate unele cu altele.

—Iată, îi spuse zâna reginei, cu ce poţi pune la încercare îndemânarea şi răbdarea prizonierei tale: porunceşte—i să aleagă aceste pene.

Boscorodeala bătu din palme de bucurie, închipuindu—şi încurcătura nefericitei prinţese; trimise după ea şi îi porunci ca toată treaba să fie isprăvită la apusul soarelui.

Graţioasa luă câteva pene, dar îi era cu neputinţa sa își dea seama de deosebirea dintre ele; le aruncă în butoi, strigând:

—Ah! Dacă m—ar iubi, Percinet ar fi deja aici.

—Aici sunt, prinţesa mea, spuse Percinet, ieşind din butoiul în care stătuse ascuns.

De îndată lovi de trei ori cu nuieluşa lui fermecată, şi penele începură să iasă singure din butoi, rânduindu—se grămăjoară lângă grămăjoară în toată încăperea. Prinţul o rugă din nou pe Graţioasa să vină cu el. Aceasta îi ceru un răgaz şi, oricât de nerăbdător şi de înflăcărat era, Percinet se supuse voinţei ei.

Sosi Boscorodeala care rămase atât de uimită de ceea ce îi vedeau ochii, încât nu mai ştia ce ar mai putea născoci pentru a—i veni de hac prinţesei; nu se dădu bătută, spunând că penele erau prost rânduite. Trimise să o cheme pe zână, care îi spuse că îşi va pune în joc toată iscusinţa, pentru a face o cutie care să o încurce rău de tot pe prizonieră, dacă aceasta se va încumeta să o deschidă. La câteva zile după aceea, îi aduse o cutie destul de mare.
—Ţine, îi spuse reginei, trimite—o pe sclava ta să o ducă undeva. Cere—i cu străşnicie să nu cumva să o deschidă; ea nu îşi va putea opri curiozitatea, şi vei fi mulţumită.

Boscorodeala făcu întocmai.
—Du această cutie, îi spuse, la castelul meu plin de bogăţii şi pune—o pe masa din iatac; dar, îţi interzic, sub pedeapsa cu moartea, să o deschizi şi să te uiţi în ea.

Graţioasa o porni, în saboţi, cu veşmântul său de pânză groasă şi cu capişonul de lână pe cap. Merse ce merse, până simţi că o lasă puterile. Trecând printr—o pădurice, se aşeză pentru a—şi trage suflarea; ţinea cutia pe genunchi şi, brusc, o încercă ispita să o deschidă. O deschise, într—adevăr, şi, deodată, ţâşniră din ea o mulţime de omuleţi, bărbaţi şi femei, cât bobul de linte, viori micuţe, măsuţe, bucătărioare, farfurioare, în sfârşit, uriaşul trupei care era înalt cât un deget. Săriră în iarbă, se despărţiră în mai multe cete şi încinseră cel mai hazliu bal care s—a văzut vreodată. La început, Graţioasa privi plină de încântare dar, când încercă să—i trimită înapoi în cutie, niciunul dintre ei nu mai vru în ruptul capului.
—Percinet! strigă. Percinet! Dacă încă mai este cu putinţă să iubeşti o prinţesă atât de necugetată, vino în ajutorul meu.

Îl zări pe dată, în falnicul lui costum verde. Lovi de trei ori cu nuieluşa fermecată în cutie, şi de îndată bărbaţii cât degetul şi femeile mărunţele, viorile, bucătarii şi friptura, cu toţii intrară la loc în cutie, de parcă nici n—ar fi fost. Percinet îşi lăsase în pădure caleaşca, aşa că o rugă pe prinţesa să se folosească de ea pentru a ajunge la castelul cel plin de bogăţii şi, facând—o nevăzută, o conduse el însuşi.

Graţioasa ajunse la castelul plin de bogăţii şi, atunci când ceru din partea reginei Boscorodeala să i se deschidă odaia acesteia, majordomul izbucni în râs.
—Pleacă de aici, îi spuse, niciodată o pereche de saboţi nu a călcat pe această duşumea.

Graţioasa îl rugă să—i scrie câteva cuvinte, cum că nu—i dădea voie să intre, şi, ieşind din castelul plin de bogăţii, îl găsi la porţile lui pe îndatoritorul Percinet care o duse înapoi la palat.

Când văzu că prinţesa se întoarce, Boscorodeala se năpusti asupra zânei şi începu să o zgârie cu unghiile, ba chiar ar fi strâns—o de gât, dacă s—ar fi putut ca o zână să fie strânsă de gât. Graţioasa îi dădu răvaşul majordomului şi cutia; regina le aruncă pe amândouă în foc, fară să se ostenească să le mai deschidă.

Boscorodeala ceru să se sape o groapă în grădină, tot atât de adâncă precum o fântână, şi porunci să fie acoperită cu o piatră uriaşă. Plecă, apoi, la plimbare şi îi spuse fiicei ei vitrege, ca şi tuturor celor care o însoţeau:
—Uite o piatră sub care se află ascunsă o comoară.

Începură cu toţii să împingă pietroiul, Graţioasa ca şi ceilalţi, exact ce voia şi Boscorodeala. De îndată ce o văzu pe marginea gropii, Boscorodeala o împinse cu putere în ea, după care aşezară bolovanul la loc.

Acum Graţioasa nu mai avea chiar nicio nădejde să scape.
—O, Percinet, strigă ea, eşti răzbunat pentru că te—am ţinut atâta timp pe jar! Dar mă temeam să nu fii la fel de uşuratic ca toţi bărbaţii. Voiam, în sfârşit, să fiu sigură de dragostea ta.

Pe când vorbea astfel, se deschise o uşiţă, pe care nu avusese cum să o zărească în întuneric. În acelaşi timp, văzu la lumina zilei şi o grădină plină de flori, şi nu şovăi nicio clipă să intre în grădină. înainta pe o alee largă şi, deodată, în faţa ochilor îi apăru castelul fermecat, pe care îl recunoscu imediat. Apăru şi Percinet, însoţit de mama şi de surorile lui:

—Nu te mai împotrivi, frumoasă prinţesă, îi spuse regina, este timpul să îl faci pe fiul meu fericit şi să scapi de viaţa nenorocită pe care o duci.

Plină de recunoştinţă, prinţesa i se aruncă la picioare. în acelaşi timp, în castel începură să răsune voci şi instrumente, şi se făcu o nuntă ca—n poveşti. Toate zânele din vecinătate fură poftite. Printre ele se afla şi zâna care o ajutase pe Boscorodeala să o chinuiască pe Graţioasa. Când o recunoscu pe prinţesă, o rugă din tot sufletul să uite ceea ce se întâmplase şi îi făgădui că va drege toate relele pe care le făcuse, după care se urcă în carul ei tras de doi şerpi înfricoşători şi zbură de îndată la palatul regelui. O căută pe Boscorodeala şi îi suci gâtul, fară ca gărzile şi doamnele de la curtea reginei să o poată împiedica.

FRUMOASA CU PĂRUL DE AUR

A fost odată o fată de împărat care era atât de frumoasă, cum nu mai era alta pe lume şi, de aceea, i se spunea Frumoasa cu Părul de Aur, pentru că părul îi era mai strălucitor ca aurul.

Printre vecinii ei era un tânăr rege chipeş şi bogat căruia îi venise vremea să se însoare. Când află el tot ceea ce se spunea despre Frumoasa cu Părul de Aur, deşi nu o văzuse încă niciodată, i se aprinseră călcâiele atât de tare, încât pe loc se hotărî să o ceară de soţie. Puse să se facă un rădvan straşnic solului său, îi dădu mai mult de o sută de cai, tot atâţia slujitori, şi îi porunci să i—o aducă pe prinţesă.

Solul porni la drum, ajunse la Frumoasa cu Părul de Aur şi îi făcu cunoscută dorinţa stăpânului său. Aceasta îi răspunse că îi mulţumeşte regelui, însă nu are niciun chef să se mărite cu el.

Solul se întoarse copleşit de tristeţe, pentru că nu izbutise să o convingă, şi luă înapoi şi toate darurile pe care i le adusese din partea lui: căci prinţesa era tare cuminte şi înţeleaptă, şi ştia prea bine că nu trebuie să primească nimic de la străini. Aşa că nu acceptase nimic.

Când solul se reîntoarse la curtea împăratului, se afla acolo un tânăr, frumos ca soarele, cel mai bine făcut din toată împărăţia. Din pricina farmecului şi isteţimii lui i se spunea Chipeşul[6].

Chipeşul se lăudă că, dacă regele l—ar fi trimis pe el să o aducă pe Frumoasa cu Părul de Aur, nu s—ar fi întors fară ea. De îndată i se spuse regelui:

—Măria Ta, nu aţi auzit ce zice Chipeşul? Că, dacă l—aţi fi trimis după Frumoasa cu Părul de Aur, ar fi adus—o, şi că aceasta l—ar fi îndrăgit atât de mult, încât l—ar fi urmat pretutindeni.

—Ah! strigă regele înfuriat. Frumuşelul ăsta îşi bate joc de nenorocirea mea şi se socoteşte mai presus decât mine. Aşa că, ia să—l punem noi la păstrare în turnul cel mare şi să—l lăsăm să moară de foame.

Gărzile regelui îl înşfăcară pe Chipeş şi îl târâră în închisoare. Sărmanul băiat nu avea decât un pumn de paie pe care să se culce şi ar fi murit dacă la picioarele turnului nu s—ar fi aflat un mic izvor din care să bea, din când în când, pentru a se mai întrema.

Într—o zi, când se simţea la capătul puterilor, spuse suspinând:

—De ce se plânge regele? Nu i—am greşit cu nimic, niciodată, nu se află în toată împărăţia un supus care să îi fie mai credincios.

Regele tocmai trecea din întâmplare pe lângă turn, aşa că auzi vocea aceluia care îi fusese atât de drag şi se opri pentru a o asculta. Auzindu—l cum suferă, ochii i se umplură de lacrimi; ceru să se deschidă uşa turnului şi îl chemă la el. Chipeşul se înfăţişă înaintea lui plin de tristeţe:

—Cu ce sunt vinovat, Măria Ta, de m—ai pedepsit cu atâta asprime?

—Ţi—ai râs de mine şi de solul meu. Ai spus că, dacă te—aş fi trimis după Frumoasa cu Părul de Aur, ai fi convins—o într—o clipă să vină cu tine.

—Este adevărat, Măria Ta, răspunse Chipeşul, că i—aş fi înfăţişat cu atâta însufleţire nepreţuitele voastre însuşiri, încât sunt convins că nu ar mai fi avut cum să se împotrivească.

Regele socoti că bunul Chipeş nu săvârşise nicio necuviinţă şi îl luă cu el. După ce porunci să fie ospătat pe cinste, îl chemă şi îi grăi astfel:

—Chipeşule, încă o mai îndrăgesc pe Frumoasa cu Părul de Aur, iată de ce doresc să te trimit la ea.

Chipeşul îi răspunse că se supune bucuros şi că e gata să plece de îndată.

Într—o luni dimineaţă, îşi luă rămas—bun de la rege şi porni în solie. Pe drum, nu se gândea decât cum să o înduplece pe Frumoasa cu Părul de Aur să îl ia de soţ pe suveran.

Într—o dimineaţă, în zori, străbătând o câmpie întinsa, descăleca şi se retrase la umbra unor sălcii, pentru a chibzui niţel la cuvintele pe care urma să le spună prinţesei. Zări în iarbă un crap auriu, cam dolofan, care de—abia mai respira, căci, vrând să prindă câteva musculiţe, sărise prea sus din apă, încât se pomenise pe mal, şi acum trăgea să moară. Chipeşului i se făcu milă de el şi îl duse cu blândeţe înapoi la râu. Cumătrul crap se lăsă să cadă la fund, apoi se întoarse zglobiu la marginea apei:

—Chipeşule, spuse el, fară ajutorul tău aş fi fost mort. Te voi răsplăti.

După care se cufundă din nou în adâncuri, într—o altă zi a călătoriei lui, văzu un corb urmărit de un vultur aprig care l—ar fi înfulecat cât ai zice peşte, dacă nu l—ar fi ajutat el. Luându—şi arcul, îl ochi pe vultur şi îl răpuse, străpungându—l cu săgeata; corbul, încântat, se cocoţă într—un copac şi spuse:

—Chipeşule, ai fost tare mărinimos că mi—ai sărit în ajutor, dar nu voi fi un nerecunoscător, te voi răsplăti.

Chipeşul se minună de isteţimea corbului şi o porni mai departe. într—o zi, pătrunzând într—un codru des, auzi o bufniţă care striga deznădăjduită. „Ah!", îşi spuse, „iată o bufniţă aflată la ananghie, se pare că s—a prins în vreun laţ!" Căută în toate părţile şi, în cele din urmă, dădu peste nişte laţuri mari, întinse de vânătorii de păsări. îşi scoase cuţitul şi tăie sforicelele. Bufniţa îşi luă zborul, dar se întoarse fâlfâind din aripi şi spuse:

—Chipeşule, aş fi fost moartă fară ajutorul tău; îţi sunt recunoscătoare din toată inima, te voi răsplăti.

Chipeşul era atât de grăbit să se vadă la castelul prinţesei, încât nu mai zăbovi nicio clipă. Ajunse. Pentru că era atât de arătos şi de isteţ, şi ştia să se poarte cu atâta farmec, atunci când se înfăţişă la poarta palatului, gărzile îl primiră cu toate onorurile, şi unul dintre oşteni alergă să—i dea de veste Frumoasei cu Părul de Aur că solul împăratului vecin, Chipeşul, cerea îngăduinţa să o vadă.

Auzind acest nume, prinţesa nu se putu opri să nu spună:

—Pun rămăşag că acest sol este un bărbat arătos, care place tuturor.

---

[6] în franceză, în original, Avenant (n.tr.).

—Aşa se pare, Măria Ta, îi răspunseră toate doamnele de onoare.
—Iute, le zise prinţesa, aduceţi—mi rochia mea de sărbătoare, din mătase albastră brodată, despletiţi—mi părul şi potriviţi—l bine, şi faceţi—mi ghirlande din flori proaspete, pentru că vreau să ducă vestea pretutindeni că sunt, într—adevăr, Frumoasa cu Părul de Aur.

Şi iată că toate femeile se grăbiră, care mai de care, să o gătească; apoi, prinţesa trecu prin galeria marilor oglinzi, să vadă dacă nu cumva au uitat ceva, după care urcă pe tronul ei de aur, de unde porunci slujitoarelor ei să—şi ia instrumentele şi să cânte încetişor, în aşa fel încât să nu zăpăcească pe nimeni.

Chipeşul fu poftit în sala tronului. Acolo rămase încântat peste măsură, îşi ţinu cuvântarea cu multă iscusinţă şi o rugă pe prinţesă să nu—i aducă supărarea de a se întoarce singur.
—Nobile cavaler, îi răspunse aceasta, vorbele tale meşteşugite mi—au mers drept la inimă, dar trebuie să ştii că, acum o lună, pe când mă plimbam agale pe malul lacului, mi—am scos mănuşa şi, odată cu ea, mi—am tras din deget un inel care s—a rostogolit în apă. Ţineam la el chiar mai mult decât la împărăţia mea, aşa că m—am jurat că nu voi lua niciodată în seamă o cerere în căsătorie, decât dacă solul trimis să mă peţească îmi va aduce înapoi inelul meu drag.

Chipeşul rămase tare uimit de acest răspuns. Făcu o plecăciune adâncă şi o rugă să primească în dar un căţeluş, un coş şi o eşarfa, dar prinţesa îi răspunse că nu voia să i se dăruiască nimic.

Se întoarse în camera lui şi se culcă fară să mai mănânce, iar căţeluşul lui, pe care îl chema Săltăreţul[7], nu mancă nici el şi veni să i se aşeze alături. Cât fu noaptea de lungă, Chipeşul nu conteni să suspine. Săltăreţul îi spuse:

—Scumpul meu stăpân, să mergem, de cum se face ziuă, la râu.

Chipeşul nu—i răspunse şi, în cele din urmă, copleşit de tristeţe, aţipi. Săltăreţul, văzând că se face ziuă, făcu atâtea tumbe, încât îl trezi, şi îi spuse:

—Stăpâne, îmbracă—te şi să ieşim.

Chipeşul îl ascultă: se sculă, se îmbrăcă şi o luă încetul cu încetul spre malul râului. Deodată, se auzi strigat:

—Chipeşule! Chipeşule! Crezu că visează.

—Cine mă strigă?

Săltăreţul, care privea mai îndeaproape în apă, îi spuse:

—Este un crap auriu.

Pe loc crapul cel dolofan apăru şi îi zise:

—Mi—ai salvat viaţa pe câmpia Alisiers, acolo mi—ar fi putrezit oasele de nu ai fi fost tu. Ţi—am făgăduit că îţi voi fi recunoscător, aşa că ţine aici, dragă Chipeşule, inelul Frumoasei cu Părul de Aur.

Tânărul se apleacă şi luă inelul din botul cumătrului crap.

În loc să se întoarcă în camera lui, alergă drept la palat, împreună cu micuţul Săltăreţ. I se îngădui să intre, şi Chipeşul înfăţişă prinţesei inelul, spunându—i:

—Porunca v—a fost îndeplinită, nu aţi binevoi să îl luaţi pe stăpânul meu de soţ?

—Într—adevăr, drăguţule cavaler, s—ar părea că eşti ocrotit de zâne.

—Doamnă, nu cunosc niciuna, dar sunt gata să mă supun întru totul Măriei Voastre.

—Pentru că ai atâta bunăvoinţă, află că există un prinţ, nu departe de aici, pe nume Galifron, care şi—a pus în cap să se însoare cu mine şi care a spus că, dacă îl voi respinge, îmi va pustii împărăţia: este un uriaş înalt cât turnul unui castel, mănâncă un om aşa cum mănâncă o maimuţă o banană. Când merge la ţară, îşi umple buzunarele cu nişte tunuri pe care le foloseşte în loc de pistoale, şi când vorbeşte tare, cei care se află în preajma lui surzesc. îţi cer să te lupţi cu el şi să îmi aduci capul lui.

—Ei bine, doamnă, spuse Chipeşul, mă voi bate cu Galifron; cred că voi fi învins, dar, cel puţin, voi muri ca un viteaz.

De îndată plecă să îşi caute arme. Îl puse înapoi pe micuţul Săltăreţ, în coşul lui, încalecă pe frumosul lui armăsar şi o porni spre meleagurile lui Galifron. întreba pe oricine întâlnea în drum ce crede despre uriaş, şi toată lumea îl încredinţa că este diavolul ajuns pe pământ. Săltăreţul încerca să îl linişească şi îi spunea:

—Scumpul meu stăpân, în timp ce vă veţi bate, mă voi repezi şi îl voi muşca de picioare, el se va apleca şi va lăsa capul în jos, pentru a mă alunga, şi astfel tu îl vei ucide.

În sfârşit, ajunse în preajma castelului lui Galifron; toate drumurile erau acoperite cu oasele şi scheletele oamenilor pe care îi mâncase şi îi făcuse bucăţi. îl văzu pe uriaş venind spre el printr—o pădure, cântând cu o voce înfricoşătoare, în timp ce capul i se ridica deasupra copacilor cei mai înalţi.

De îndată Chipeşul începu să cânte la fel. Când îl auzi, Galifron privi în toate părţile şi îl zări pe Chipeş cu sabia scoasă, aruncându—i două, trei cuvinte de ocară pentru a—l înfuria. Nu—i trebui mai mult, îl cuprinse o mânie înspăimântătoare, şi apucă o măciucă grea de fier, cu care l—ar fi doborât dintr—o singură lovitură pe drăgălaşul cavaler, dacă nu ar fi apărut un corb, care i se aşeză pe creştetul capului şi îl izbi cu ciocul în ochi, până i—l crăpă; sângele începu să—i curgă şiroaie pe obraji. Chipeşul îl străpunse cu sabia şi îl culcă la pământ. Pe dată, îi reteză capul, în timp ce corbul, care se căţărase într—un copac, îi spuse:

—Nu am uitat cum m—ai scăpat din ghearele vulturului care mă urmărea; ţi—am făgăduit că te voi răsplăti, cred că am facut—o astăzi.

Chipeşul încalecă de îndată, purtând cu el capul înfricoşător al lui Galifron, şi ajunse curând la palatul prinţesei.

—Doamnă, îi spuse, duşmanul Măriei Tale este mort: nădăjduiesc că nu te vei mai împotrivi regelui, stăpânul meu.

---

[7] în franceză, în original, Cabriolle (n.tr.).

—Ah! Ba aşa voi face, mă voi împotrivi, dacă nu vei izbuti, înaintea plecării mele, să—mi aduci apă din grota întunecată. Se află aproape de aici o grotă adâncă, de peste şase leghe; la intrare este păzită de doi balauri care scot flăcări pe gură şi pe ochi; apoi, când ajungi în grotă, dai peste o groapă mare în care trebuie să cobori; mişună de broaşte râioase, de năpârci şi de şerpi. în fundul acelei gropi se află o mică pivniţă în care curge izvorul frumuseţii şi al sănătăţii; din acea apă vreau eu să sorb cu orice preţ.

Chipeşul o porni din nou la drum, însoţit de nedespărţitul lui prieten, Săltăreţul, pentru a ajunge la grota tenebroasă, în căutarea apei frumuseţii.

După ce ajunse în vârful unui munte, făcu un popas pentru a se mai odihni puţin. îşi lăsă calul să pască şi pe Săltăreţ să alerge după muşte. Ştia că grota întunecoasă nu se afla prea departe, şi privi în jur după ea; în cele din urmă zări o stâncă neagră ca noaptea, din care ieşea un fum gros, şi pe unul dintre cei doi balauri care aruncau foc pe gură şi pe ochi. Săltăreţul nu ştia unde să se ascundă, într—atât îi era de frică.

Chipeşul, hotărât să moară ca un viteaz, trase sabia din teacă şi coborî cu sticluţa pe care i—o dăduse Frumoasa cu Părul de Aur ca să o umple cu apa frumuseţii. Pe când cobora, se auzi strigat:
—Chipeşule! Chipeşule!
—Cine mă strigă? se miră el, şi văzu în scorbura unui copac bătrân o bufniţă.
—Mi—ai salvat viaţa, spuse bufniţa, ţi—am făgăduit că te voi răsplăti, şi iată că acum a venit timpul să îmi ţin făgăduiala. Dă—mi sticluţa, îţi voi aduce eu apa frumuseţii.

Chipeşul fu nespus de bucuros, îi mulţumi din inimă şi, urcând din nou pe munte, o luă pe drumul spre oraş. Merse drept la palat, îi înfăţişă Frumoasei cu Părul de Aur sticluţa cu apa frumuseţii, iar aceasta porunci să fie totul gata de plecare; apoi porni în călătorie împreună cu el. Îl socotea foarte arătos şi îi spuse de câteva ori:
—Dacă ai fi vrut, te—aş fi făcut împărat! Dar Chipeşul îi răspundea:
—Nu aş putea să îi aduc o asemenea supărare stăpânului meu.

În sfârşit, ajunseră în oraşul regelui care, aflând de sosirea Frumoasei cu Părul de Aur, îi ieşi în întâmpinare. Fu atât de bucuros să o ia de soţie, încât în toată împărăţia nu se vorbea despre nimic altceva; dar Frumoasa cu Părul de Aur, care în adâncul inimii ei tot pe Chipeş îl iubea, nu se simţea în largul ei, decât atunci când acesta se afla în preajma ei, şi tot timpul îl ridica în slăvi.

Nişte curteni pizmaşi îi spuseră regelui:
—Nu sunteţi deloc gelos, şi aveţi pentru ce să fiţi: regina îl îndrăgeşte atât de tare pe Chipeş, încât nici poftă de mâncare nu mai are. Tot timpul nu vorbeşte decât despre el.
—Într—adevăr! spuse regele. Să fie închis în turn, cu lanţuri la picioare şi la mâini.

Chipeşul fu luat şi închis în turn, nu înainte de a fi pus în lanţuri. Căţeluşul lui, Săltăreţul, nu îl părăsi nici acum, îl mângâia cum putea şi venea mereu la el să îi spună ce se mai întâmplă.

Când Frumoasa cu Părul de Aur află de năpasta care se abătuse asupra Chipeşului, se aruncă la picioarele regelui şi îl rugă să îl scoată pe acesta din închisoare, dar toate rugăminţile ei fură zadarnice.

Împăratul, gândind că poate Frumoasa cu Părul de Aur nu îl socotea destul de frumos, dori să îşi clătească faţa cu apa frumuseţii. Această apă se afla în sticluţa aşezată pe marginea căminului din iatacul împărătesei, dar una dintre slujnice, din nenorocire, trântise jos sticluţa şi toată apa se risipise. Slujnica mătură iute şi, neştiind ce să facă, îşi aminti că văzuse în iatacul regelui o sticluţă asemănătoare, plină cu apă limpede, aşa cum era şi apa frumuseţii; făcu ce făcu şi o luă de acolo, după care, fară să spună nimănui nimic, o puse pe căminul împărătesei.

Apa care se afla în iatacul împăratului era folosită pentru a—i ucide pe prinţii şi pe marii seniori care erau dovediţi ca trădători: erau stropiţi pe faţă cu această apă, adormeau şi nu se mai trezeau. într—o seară, aşadar, împăratul luă sticluţa şi se frecă bine pe faţă, apoi dormi şi muri. Săltăreţul alergă să—i dea de veste Chipeşului, iar acesta îl trimise să o caute pe Frumoasa cu Părul de Aur, pentru a—i aduce aminte de sărmanul prizonier.

Săltăreţul se strecură binişor prin îmbulzeală şi îi zise împărătesei:
—Doamnă, nu uitaţi de bietul Chipeş.

Ea ieşi imediat, fară să spună nimănui, şi alergă drept la turn, unde îi scoase ea însăşi lanţurile de la mâini şi de la picioare; apoi, punându—i o coroană de aur pe cap şi mantia împărătească pe umeri, îi spuse:
—Vino, dragul meu Chipeş, te voi face împărat şi te voi lua de bărbat.

Chipeşul i se aruncă la picioare şi îi mulţumi. Cu toţii fură încântaţi să îl aibă stăpân; se facu cea mai frumoasă nuntă din lume, şi Frumoasa cu Părul de Aur trăi mult timp alături de chipeşul său soţ, amândoi fericiţi şi mulţumiţi.

Dacă, din întâmplare, un nefericit îţi cere sprijin,
Nu te codi niciodată să îi sari în ajutor.
Mai devreme sau mai târziu, o faptă bună îşi primeşte
Întotdeauna răsplata.

ŞORICELUL CEL BUN LA SUFLET

Au fost odată un împărat şi o împărătească care se iubeau nespus de mult şi trăiau fericiţi împreună. Inimile lor băteau la fel, şi aveau aceleaşi gânduri. Nu se despărţeau niciodată, şi viaţa lor era o sărbătoare, în fiecare zi mergeau la vânătoare, la pescuit, la bal, la câte un ospăţ îmbelşugat, la teatru sau la operă. Râdeau şi cântau, şi toţi supuşii le urmau exemplul. I se spunea, acelei împărăţii, Ţara Bucuriei.

Se întâmplă însă că un împărat, vecin cu împăratul fericit, trăia cu totul altfel. Era un duşman înverşunat al tuturor plăcerilor şi bucuriilor, nu—şi dorea decât răni şi cucuie. Avea o înfăţişare acră: ochii adânciţi în orbite, o barbă mare, era slab şi uscat, întotdeauna îmbrăcat în negru, cu părul vâlvoi, unsuros şi murdar. Pentru a—i fi pe plac, trebuia să—i ucizi şi să—i dobori pe trecători; el însuşi îi spânzura cu mâna lui pe criminali. Când afla de o mamă iubitoare care ţinea la fetiţa sau la băietului ei ca la ochii din cap, trimitea după ei, şi, în faţa mamei îngrozite, îi rupea copilului braţele, sau îi sucea gâtul. I se spunea, acelei împărăţii, Ţara Lacrimilor.

Împăratul cel rău, auzind vorbindu—se de fericirea împăratului cel vesel, fu cuprins de o asemenea pizmă, încât hotărî să adune o armată puternică pentru a—i nimici împărăţia.

Când totul fu gata, o porni spre meleagurile împăratului cel vesel. Auzind aceste veşti proaste, împăratul cel vesel îşi strânse şi el armata, îşi luă drăgăstos rămas—bun de la împărăteasă şi porni la luptă.

După ce împăratul se pierdu în zare, împărăteasa începu să plângă amarnic. „Vai mie!", spunea, „Aştept un copil, dacă împăratul va fi ucis pe câmpul de luptă, voi fi văduvă şi prizonieră.

Într—o dimineaţă, văzu venind un sol. îl cheamă la ea:

—Ei, solule, ce veste îmi aduci?

—Împăratul a murit, strigă acesta, am pierdut bătălia, împăratul cel rău va sosi aici dintr—o clipă în alta!

Sărmana împărăteasă se prăbuşi leşinată la podea.

Şi iată că, deodată, împăratul cel rău intră în palat şi urcă în iatacul reginei. Când îl văzu, împărăteasa se ascunse sub plapumă. El o strigă de două, de trei ori, dar ea tăcea chitic. Împăratul cel rău începu să clocotească de furie! O descoperi şi îi smulse scufia de noapte. Frumosul ei păr i se revărsă peste umeri; împăratul cel rău o înşfacă într—o clipită, o aruncă pe umăr ca pe un sac de grâu şi porni astfel cu ea în spinare. Ea îl rugă să aibă milă de ea, dar lui, nici că—i păsa.

O duse în împărăţia sa şi se jură tot drumul că o va spânzura, dar i se spuse că aştepta un copil.

Îi trecu atunci prin minte că, dacă împărăteasa va avea o fiică, o va mărita cu fiul lui, şi, pentru a afla dacă va fi băiat sau fată, trimise după o zână. De îndată ce aceasta sosi, o ospăta mai bine decât avea obiceiul şi, apoi, urcă împreună cu ea în turnul în care împărăteasa avea o cămăruţă tare sărăcăcios mobilată.

Zâna se înduioşa, văzând—o, şi o îmbrăţişa, spunându—i:
—Fii curajoasă, doamnă, vei scăpa de suferinţe şi nădăjduiesc să îţi dau şi eu o mână de ajutor.
Împărăteasa se mai linişti puţin la auzul acestor vorbe.
—Haide, nu mai şuşotiţi acolo, spuse împăratul cel rău, v—am adus aici ca să îmi spuneţi dacă această sclavă va avea un băiat sau o fată.
Zâna răspunse:
—Va avea o fată, şi va fi cea mai frumoasă prinţesă care s—a văzut vreodată!
Îi ură, apoi, să aibă parte de tot binele şi de toată cinstea de pe lume.
—Dacă nu va fi frumoasă, spuse împăratul cel rău, o voi spânzura de gâtul maică—si, iar pe maică—sa de un copac
După aceea, ieşi împreună cu zâna.
Sorocul la care micuţa prinţesă urma să vie pe lume se apropia, şi împărăteasa era din ce în ce mai frământată de griji.
Într—o seară, pe când torcea (căci împăratul cel rău o punea să trudească din greu zi şi noapte), văzu intrând printr—o găurică din perete un şoricel tare drăgălaş. îi spuse:
—Hei, micuţule, ce cauţi aici, n—am decât trei boabe de mazăre de mâncare pentru toată ziua.
Şoricelul alerga când ici, când colo, se dădea peste cap, şi împărătesei îi făcea atât de mare plăcere, încât îi dădu singurul bob de mazăre care îi mai rămăsese pentru masa de seară.

—Ţine, micuţule, mănâncă, nu am mai mult, şi ţi—l dau din toată inima.

De îndată ce făcu aşa, văzu pe masa ei o friptură de potârniche bine rumenită şi două chisele de dulceaţă. Mancă puţin din toate.

A doua zi dimineaţă, temnicerul îi aduse cele trei boabe de mazăre, pe care le puse într—o farfurie mare, ca să îşi râdă de ea; şoricelul veni tiptil şi ronţăi toate cele trei boabe, ba, pe deasupra, şi pâinea.

Când împărăteasa vru să mănânce, nu mai găsi nimic, aşa că se supără foc pe şoricelul cel lacom. Cum tocmai voia să acopere farfuria pe care o credea goală, văzu că se umple cu tot felul de bunătăţi! începu să mănânce, dar, în timp de mânca, îi trecu prin minte că, peste două sau trei zile, împăratul cel rău îi va omorî, poate, copilul, şi ochii i se umplură de lacrimi. „Cum!" spunea, „Nu pot, oare, cu niciun chip să fac în aşa fel încât să scape cu viaţă?" îl văzu, în aceeaşi clipă, pe şoricel jucându—se cu câteva paie lungi; le luă şi începu să le împletească. „Dacă am destule paie", spuse, „aş putea face un coşuleţ acoperit în care să o pun pe micuţa mea, şi l—aş da pe fereastră unei ființe miloase în trecere pe aici, care ar vrea să aibă grijă de ea".

Începu deci să muncească plină de râvnă şi de curaj; paiele nu îi lipseau, căci şoricelul le înşirase prin toată încăperea.

Într—o zi, împărăteasa zări sub fereastră o bătrânică, sprijinită într—un toiag, care îi spuse:

—Ştiu ce necaz aveţi, doamnă, dacă vreţi, vă voi sluji.

—Vai, scumpa mea prietenă, îi zise împărăteasa, mi—aţi face un mare bine; veniţi în fiecare seară jos, lângă turn, şi când vă voi coborî sărmanul meu copilaş, căutaţi să—l creşteţi, şi voi căuta la rândul meu, dacă voi fi vreodată bogată, să vă răsplătesc din plin.

—Nu—mi trebuie bani, răspunse bătrâna, dar sunt tare pofticioasă: nimic nu—mi place mai mult decât un şoricel dolofan, bine împănat. Dacă găseşti unul în coşmelia ta, omoară—l şi aruncă—mi—l pe fereastră.

—În odaia mea vine un singur şoricel, care este atât de drăgălaş, încât nu mă îndur să îl omor.

Bătrâna plecă bodogănind şi mârâind.

În aceeaşi noapte împărăteasa dădu naştere unei fete minunat de frumoasă. O puse în coş, cu un bilet agăţat de cămăşuţă, în care era scris: *Această micuţă fără noroc se numeşte Drăgălaşa*[8].

Dar iată că veni ţopăind şi şoricelul şi sări în coş, lângă Drăgălaşa.

—Ah, gânganie mică, spuse împărăteasa, cât de mult mă costă că ţi—am salvat viaţa.

—Nu trebuie să îţi pară rău, doamnă, nu sunt chiar atât de nedemn de prietenia voastră pe cât credeţi.

Împărăteasa crezu că moare de frică atunci când îl auzi pe şoricel vorbind, şi frica ei crescu şi mai mult când îl văzu că ia chip omenesc. În cele din urmă, se dovedi că şoricelul nu era nimeni altul decât zâna care venise să o vadă împreună cu împăratul cel rău.

Zâna îi spuse:

—Am vrut să te pun la încercare, trebuie să recunosc că eşti bună ca pâinea caldă. Apoi am zis să te mai încerc o dată, am luat înfăţişarea unei bătrâne: eu ţi—am vorbit de sub fereastră.

Rostind aceste vorbe, o îmbrăţişa pe prinţesă şi o sărută pe Drăgălaşa de trei ori pe guriţa ei rumenă, spunându—i:

—Vei fi, fata mea, mângâierea mamei tale, şi vei fi şi mai avută decât tatăl tău, vei trăi o sută de ani mereu frumoasă, fară să te îmbolnăveşti, fară să ţi se zbârcească faţa şi fară să îmbătrâneşti.

Împărăteasa, fericită ca nimeni alta, îi mulţumi şi o rugă să o ia cu ea pe micuţa prinţesă.

Zâna se învoi. O puse pe micuţă în coşuleţ, pe care îl coborî pe fereastră, dar, zăbovind puţin pentru a lua din nou înfăţişarea unui şoricel, când coborî şi ea pe frânghie, nu mai găsi fetiţa. Urcă iute înapoi şi spuse îngrozită:

—Totul este pierdut. Duşmanca mea, Zâna Cancaline, mai puternică decât mine, a răpit—o pe prinţesă!

În vremea asta, temnicerul veni în cămăruţa împărătesei şi văzu că aceasta nu mai era însărcinată; se duse şi îi spuse împăratului care alergă într—un suflet să—i ceară copilul. Împărăteasa îi spuse că o zână, pe care nu ştia cum o cheamă, venise şi i—l luase cu forţa.

—Ţi—am făgăduit, răcni împăratul cel rău, că te voi spânzura, mă voi ţine pe dată de cuvânt.

În acelaşi timp, o târî pe biata împărăteasă într—o pădure, se caţără într—un copac, şi ar fi spânzurat—o dacă zâna, facându—se nevăzută, nu i—ar fi dat un brânci straşnic: împăratul cel rău se

---

[8] în franceză, în original, Joliette (n.tr.).

prăbuşi şi îşi sparse patru dinţi.

În vreme ce toată lumea se îngrijea de el, zâna o luă cu ea pe împărăteasă, în trăsura ei zburătoare, şi o duse într—un palat minunat.

În sfârşit, odată cu scurgerea timpului, tristeţea împărătesei se mai potoli. Trecuseră deja cincisprezece ani, şi nu izbutiseră să descopere în ce loc o ţinea Cancaline ascunsă pe Drăgălaşa, când se răspândi vestea că feciorul împăratului cel rău urma să o ia de nevastă pe fata care—i păzea şi îi îngrijea curcanii, şi că această micuţă creatură nu se învoia nici în ruptul capului. Cu toate astea, hainele de nuntă erau gata, şi avea să fie o nuntă atât de frumoasă, încât urmau să participe invitaţi veniţi de la o sută de leghe depărtare. Şoricelul sosi şi el acolo în graba mare, pentru că voia să o vadă pe păzitoarea curcanilor, aşa cum era ea. Intră în coteţ şi o găsi îmbrăcată într—o rochie de pânză groasă, desculţă şi cu o cârpă mare înfăşurată în jurul capului. Veşmintele ţesute cu fir de aur şi de argint zăceau aruncate în neorânduială pe pământ. Păzitoarea curcanilor şedea pe un pietroi, iar fiul împăratului cel hain, care era strâmb, chior şi şchiop, îi spunea cu asprime:

—Dacă nu primeşti să—mi fii soţie, te voi ucide. Ea îi răspunse semeaţă:

—Nu ml voi căsători cu niciun chip cu tine, eşti prea urât! Şoricelul o privea cu admiraţie, căci era la fel de frumoasă

ca soarele. De îndată ce feciorul de împărat ieşi, zâna luă înfăţişarea unei păstoriţe bătrâne şi îi spuse:

—Bună ziua, micuţa mea, văd că le merge tare bine curcanilor tăi.

Tânăra o privi cu blândeţe pe bătrânică şi îi răspunse:

—Ar vrea să—i las pentru o nesuferită de coroană. Nici măcar nu ştiu cine sunt, nici unde îmi este tatăl, nici unde îmi este mama.

—Atunci cine te—a adus aici? o întrebă zâna.

—O zână, pe nume Cancaline, din pricina ei am ajuns aici. Una, două, mă bătea, mă bruftuluia, aşa, din senin. Într—o zi mi—am luat lumea în cap şi, neştiind unde să mă duc, m—am oprit într—o pădure. Fiul împăratului cel hain care tocmai se plimba pe acolo, m—a văzut şi m—a întrebat dacă nu doream să slujesc în ograda de păsări. M—am învoit bucuroasă.

—Şi cum te cheamă?

—Drăgălaşa.

—Copilă, îi spuse zâna, te ştiu de multă vreme, ia iute veşmintele de pe jos şi îmbracă—te cu ele.

Drăgălaşa se supuse. După ce se găti, zâna o întrebă:

—Cine crezi că eşti tu, fata mea? Ea îi răspunse:

—De fapt, mi se pare că aş fi fata vreunui împărat vestit.

—Şi ai fi fericită să fie aşa?

—Da, măicuţă.

—Ei bine, atunci fii mulţumită, mâine îţi voi spune mai multe.

Se urcă în trăsuri şi se duse la palatul ei minunat, unde împărăteasa torcea un fir de mătase. Şoricelul îi povesti totul de—a fir a păr, şi împărăteasa începu să plângă de bucurie, aflând că fata ei este atât de frumoasă, dar şi de tristeţe, aflând că a ajuns să aibă grijă de curcanii împăratului cel rău.

—Nu vreau sa îl ia de soţ de feciorul împăratului, să mergem după ea şi să o aducem aici, zise împărăteasa.

Or, se întâmplă că feciorul împăratului cel hain, supărat până în adâncul sufletului pe Drăgălaşa, se aşeză sub un copac pentru a—şi plânge amarul, şi hohotea atât de tare, încât răsuna întreg palatul. îl auzi şi tatăl lui, care ieşi la fereastră şi îi strigă:

—De ce plângi? Ce nerod eşti! Prinţul răspunse:

—Pentru că fata care ne păzeşte curcanii nu mă iubeşte.

—Păi, nu are de ales, răspunse împăratul, ori te iubeşte, ori moare.

Îşi chemă oştenii din gardă şi îi trimise să o aducă la el pe fata cea încăpăţânată.

Oştenii intrară în coteţ şi o găsiră pe Drăgălaşa îmbrăcată ca o prinţesă.

—Ce căutaţi aici? îi întrebă ea.

—Doamnă, o căutăm pe o biată păcătoasă, pe nume Drăgălaşa.

—Vai mie! Eu sunt, ce vreţi de la mine?

O înşfacară pe dată, îi legară braţele şi picioarele cu frânghii groase şi o târâră astfel până dinaintea împăratului cel rău, care stătea cu fiul lui.

—Ha! Ha! făcu împăratul, văzând—o. Hoţomană mică, de ce nu vrei să îl iubeşti pe băiatul meu? îţi poruncesc să îl îndrăgeşti, de nu, te jupoi de vie!
—Măria Ta, spuse prinţesa, dă—mi răgaz o zi, două, să chibzuiesc ce am de făcut.

Cuprins de deznădejde, feciorul împăratului voia să fie jupuită pe Loc. Hotărâră să o închidă într—un turn, unde nu avea să mai vadă lumina soarelui.

În vremea asta, sosi şi zâna cea bună în trăsura ei zburătoare, însoţită de regină.

Când împăratul cel hain se duse să se culce, zâna luă din nou înfăţişarea unui şoricel şi se furişă la căpătâiul patului. De îndată ce împăratul vru să adoarmă, îl muşcă de ureche, iar când acesta se întoarse, îl muşcă şi de cealaltă ureche. Strigă împăratul după ajutor, slugile veniră în goană şi îl găsiră cu amândouă urechile muşcate; sângerau atât de tare, încât nu puteau opri sângele. În timp ce căutau peste tot după şoricel, acesta îi făcu la fel feciorului de împărat, care, la rândul lui, îşi strigă slugile şi le arătă urechile. Şoricelul se întoarse în iatacul împăratului, care aţipise, îl muşcă de nas şi apoi începu să i—l roadă; împăratul îşi duse mâinile la nas, iar şoricelul i le muşcă şi i le zgârie. împăratul strigă, iar şoricelul îi intră în gură şi îi ronţăi limba, buzele şi obrajii. Când intrară slugile, şi—l văzură în ce hal ajunsese, împăratul le dădu de înţeles prin semne că era un şoricel în încăpere. Dar oricât îl căutară, nu dădură de el. Şoricelul alergase din nou la fiul împăratului, mâncându—i ochiul cel bun (căci era deja chior). Fiul se ridică furios cu sabia scoasă, şi, orbit, aleargă în camera tatălui său.

Când îl văzu pe fiul lui atât de deznădăjduit, împăratul îl bombăni, iar acesta, nerecunoscând vocea lui taică—său, se aruncă asupra lui. împăratul cel hain, mânios, îl lovi cu sabia, feciorul îi răspunse, şi amândoi se prăbuşiră la pământ. Supuşii lor, care îi urau de moarte, îi legară de mâini şi de picioare şi îi aruncară în râu.

Şi uite aşa muriră şi împăratul cel hain, şi feciorul lui. Zâna cea bună alergă să o caute pe împărăteasă, şi amândouă merseră împreună în turnul cel întunecat, în care era închisă Drăgălaşa. O găsiră pe sărmana prinţesă tăcută şi posomorâtă, copleşită de mâhnire. Împărăteasa i se aruncă de gât:
—Scumpa mea micuţă, îi spuse, eu sunt mama ta, împărăteasa cea veselă!

Apoi îi istorisi povestea vieţii ei.
—Să nu mai pierdem vremea, zise zâna, trebuie să mergem în sala mare a palatului şi să vestim poporului din Ţara Lacrimilor că a scăpat de împăratul cel rău.

O porni prima cu paşi ţanţoşi, gravă şi solemnă. Erau îmbrăcate în straiele lor minunate, strălucitoare ca soarele, iar pe cap aveau coroane. Prinţesa Drăgălaşa le urma îndeaproape. Salutau cu o plecăciune pe oricine întâlneau fie el om de rând, sau de neam mare. Mulţimea se înghesuia în spatele lor, curioasă să afle cine erau aceste frumoase doamne. Când sala se umplu ochi, zâna cea bună le spuse supuşilor împăratului cel hain că voia ca, de azi înainte, împărăteasa lor să fie fata împăratului cel vesel, aici de faţă, că vor trăi fericiţi sub domnia ei şi că îi roagă să se învoiască. La aceste cuvinte, strigară cu toţii:
—Da, da, ne învoim bucuroşi, de prea mult timp suntem trişti şi nenorociţi.

în acelaşi timp, o mulţime de instrumente felurite începură să răsune din toate părţile; cu toţii îşi dădură mâna şi încinseră o horă, cântând în jurul împărătesei, a fiicei sale şi a zânei celei bune:
—Da, da, ne învoim bucuroşi.

În acest fel au fost primite. **A** doua zi, zâna cea bună îi înfăţişă prinţesei pe cel mai frumos prinţ care văzuse până atunci lumina zilei. Era la fel de chipeş ca Drăgălaşa. De îndată ce îl văzu, prinţesa se şi îndrăgosti de el. Cât îl priveşte pe prinţ, acesta fu fermecat de frumuseţea ei, iar împărăteasa era peste măsură de bucuroasă. în cinstea mirilor s—a pregătit un ospăţ straşnic şi au fost croite straie pe măsură. Nunta a fost o sărbătoare fară sfârşit.

Aceluia ce ţi—a arătat bunăvoinţă
Să—i fii recunoscător din adâncul sufletului.
Numai astfel poţi mişca şi cuceri
O inimă de prieten.

POVESTEA FINUȚEI

Au fost odată un împărat şi o împărătească care, de nepricepuţi ce erau, ajunseseră la sapă de lemn, fiind alungaţi din împărăţie şi siliţi să vândă tot ce mai aveau pentru a—şi putea duce zilele. Când s—au văzut la fundul sacului, împăratul i—a spus nevestei lui:
—Trebuie să ne descurcăm în aşa fel încât să avem cu ce trăi, noi şi bieţii noştri copilaşi! Străduieşte—te şi chibzuieşte la ce avem de făcut.

Împărăteasa îi ceru un răgaz de opt zile. Când trecu şi a opta zi, îi spuse:
—Măria Ta, nu trebuie să ne întristăm prea tare, nu ai decât să meştereşti plasa cu care vei vâna păsări şi vei merge la pescuit, iar când sforicelele se vor toci, voi ţese pentru a face altele. în ceea ce le priveşte pe fetele noastre, lenea lor este fară leac, trebuie să le ducem departe, departe, în aşa fel, încât să nu se mai întoarcă niciodată.

Împăratul începu să plângă când văzu că trebuie să se despartă de copilaşii lui, dar împărăteasa era stăpâna. Aşa că îi spuse nevestei:
—Scoală—te mâine devreme şi ia—le pe cele trei fete ale noastre, pentru a le duce unde vei crede de cuviinţă.

În timp ce unelteau astfel, prinţesa Finuţa[9], care era cea mai mică dintre fete, asculta prin gaura cheii. Auzind ce se pune la cale, plecă în grabă spre o peşteră mare, foarte îndepărtată, unde îşi avea sălaşul Zâna Peştişor[10], care era naşa ei.

Finuţa porni plină de veselie la drum, dar, pe măsură ce mergea, începură să o lase puterile. Pantofii i se tociră în talpă şi picioruşele sale drăgălaşe se zdreliră atât de tare, încât îţi era mai mare mila. în curând, simţi că nu mai poate, se lăsă să cadă în iarbă şi o podidi plânsul.

Trecu pe acolo o minunăţie de armăsar spaniol, gata înşeuat şi cu frâiele puse: valtrapul îi era împodobit cu mai multe diamante decât ar fi fost nevoie ca să cumperi trei oraşe. Când o văzu pe prinţesă, începu să pască fară grabă lângă ea; pe loc prinţesa îl prinse de frâu.
—Căluţule, n—ai vrea să mă duci la naşa mea, zâna? Mi—ai face un mare bine.

Calul se aplecă până aproape de pământ, şi Finuţa sări în şa. Armăsarul se opri chiar în faţa intrării în peşteră, de parcă ar fi ştiut drumul, şi chiar îl ştia, căci Peştişor, ghicind că fina ei voia să vină să o vadă, îi trimisese acest frumos armăsar.

Când intră, prinţesa făcu trei plecăciuni adânci dinaintea naşei ei şi spuse:
—Bună ziua, naşă, ce mai faceţi?
—Fii bine—venită, Finuţa. Ştiu bine de ce ai venit la mine, i—ai auzit pe împărat şi pe împărăteasă, care vor să vă ducă la pieire, şi vrei să scapi de această nenorocire. Ţine, nu ai decât să iei cu tine acest ghem, firul nu se rupe niciodată, vei lega unul din capete de uşa casei voastre şi vei ţine ghemul înmână. Când împărăteasa vă va părăsi, îţi va fi uşor să te întorci, urmărind firul.

Prinţesa îi mulţumi naşei sale, care îi umplu un sac cu straie alese, ţesute cu aur şi argint. O îmbrăţişa pe micuţă şi o ajută să urce pe căluţul cel drăgălaş care, în câteva clipe, o duse la poarta căsuţei Măriilor Lor. Finuţa intră uşurel în casă, prefacându—se nepăsătoare. De îndată ce se făcu ziuă, împăratul îşi trezi nevasta. Aceasta se sculă şi le chemă la ea pe cele trei fiice ale ei: pe cea mai mare, Floarea Dragostei, pe mijlocia, Frumoasa Nopţii şi pe mezină, Auz Ascuţit[11], căreia i se spunea de obicei Finuţa.
—Am visat în noaptea asta, le spuse împărăteasa, că trebuie să mergem să o vedem pe sora mea.

Şi iată—le pe toate patru aşternându—se la drum. Finuţa se ţinea mereu în spatele surorilor ei, strecurând cu îndemânare firul printre tufişuri.

---

[9] în franceză, în original, Finette (n.tr.).
[10] în franceză, în original, Merluche (n.tr.).
[11] în franceză, în original, Fleur—damour, Belle—de—Nuit, Fine—Oreille (n.tr.).

Când socoti că fetele ei nu au cum să mai găsească drumul de întoarcere, împărăteasa intră într—o pădure adâncă şi le spuse:
—Oiţele mele, dormiţi, o să vă veghez eu.

Fetiţele se culcară în iarbă şi adormiră. împărăteasa le părăsi. Finuţa, care ţinea ochii închişi, dar nu dormea, îşi trezi surorile şi le spuse toată povestea; acestea o rugară să le ia cu ea, iar în schimb îi vor da păpuşile lor frumoase, păhărelele de argint, celelalte jucării şi toate bomboanele pe care le aveau. Finuţa se ridică şi o luă pe urmele firului, surorile, după ea, în aşa fel încât ajunseră acasă aproape odată cu împărăteasa.

Oprindu—se în faţa uşii, îl auziră pe împărat spunând:
—Măcar dacă ai fi adus—o înapoi pe Finuţa, m—aş fi împăcat cu lipsa celorlalte, căci tot nu erau bune de nimic.

Surorile bătură la uşă: toc, toc. Regele întrebă:
—Cine e?

Ele răspunseră:
—Cele trei fiice ale voastre, împărăteasa începu să tremure de spaimă:
—Nu deschide, cred că au năvălit duhurile peste noi. Dar, Finuţa, care era isteaţă, răspunse:
—Tată, mă voi apleca, uită—te la mine prin gaura cheii. Regele se uită şi, de îndată ce o recunoscu, le deschise uşa.
împărăteasa se prefăcu bucuroasă să le revadă, şi fetiţele urcară într—un mic pod, unde dormeau de obicei.
—Aşa, spuse Finuţa, mi—aţi făgăduit câte o păpuşă, daţi—mi—o!
—Pune—ţi pofta în cui, netrebnico, din pricina ta împăratului nici nu—i pasă de noi.

Spunând acestea, îşi luară furcile, tăbărâră pe biata Finuţa şi o snopiră în bătaie. Bătută măr, micuţa se ghemui suspinând în pătuţul ei şi încercă să adoarmă. Dar, deodată, o auzi din nou pe împărăteasă spunându—i împăratului:
—Le voi duce în altă parte, încă şi mai departe şi sunt sigură că nu vor mai şti să se întoarcă.

Se sculă de îndată încetişor din pătuţ, pentru a se duce să o vadă încă o dată pe naşa ei. Nu făcuse nici măcar o leghe, pe bâjbâite, moartă de spaimă, când îl văzu pe drăgălaşul de armăsar spaniol. Încalecă şi ajunse degrabă la naşa ei.

O rugă să o ajute cu sfaturile ei bune, pentru că împărăteasa se jurase că le va duce la capătul lumii. Peştişor îi dădu un sac plin cu cenuşă:
—Vei lua sacul cu tine, îl vei ţine în faţa ta şi îl vei scutura, vei merge pe cenuşă, şi, când te vei întoarce, nu vei avea altceva de făcut, decât să te uiţi după urmele paşilor tăi; dar nu le mai spune şi surorilor tale. Dacă le vei aduce şi pe ele înapoi, să piei din ochii mei.

Finuţa îşi luă rămas—bun de la ea, primind în dar o cutiuţă cu treizeci, patruzeci de milioane de diamante, pe care o puse în buzunăraşul de la rochiţă. Calul era gata de drum, şi o duse acasă ca de obicei.

Cum se crăpă de ziuă, împărăteasa le chemă pe prinţese şi le zise:
—Împăratul nu se simte bine, am visat în noaptea asta că trebuie să mergem să—i culegem ierburi de leac dintr—o pădure care se află hăt departe. Sunt straşnice şi îl vor face să întinerească, aşa că vom pleca de îndată.

Merseră şi merseră şi tot merseră. Prinţesele nu făcuseră niciodată o călătorie atât de lungă. Finuţa, care nu scotea o vorbă, se ţinea la urmă, şi scutura de zor sacul cu cenuşă.

Într—o seară, când băgă de seamă că ficele ei dormeau buştean, împărăteasa le lăsă în voia soartei şi o luă frumuşel înapoi spre casă. Când se făcu ziuă, Finuţa îşi trezi surorile şi le zise:
—Iată—ne singure, împărăteasa a plecat.

Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii începură să plângă. Finuţei i se făcu din nou milă de ele.
—Iată în ce încurcătură am intrat din pricina voastră, le spuse, căci, atunci când naşa mea m—a învăţat cum pot să mă întorc acasă, nu mi—a îngăduit, cu niciun chip, să vă arăt şi vouă drumul.

Frumoasa Nopţii şi Floarea Dragostei se aruncară la gâtul surioarei lor şi o mângâiară cu atâta dragoste, încât nu a fost nevoie de mai mult ca să se întoarcă toate trei împreună.

Măriile Lor se arătară nespus de uimite când le văzură din nou pe prinţese; şuşotiră toată noaptea despre asta şi Finuţa auzi cum uneltesc din nou. Alergă să—şi trezească surorile.

Acestea se văzură la mare ananghie. în cele din urmă, Frumoasa Nopţii le spuse celorlalte două:
—Nu avem decât să luăm cu noi boabe de mazăre, să le presarăm pe drum, şi aşa ne vom putea întoarce.

Îşi umplură buzunarele cu boabe de mazăre; în ceea ce o priveşte pe Finuţa, aceasta, în loc să ia boabe de mazăre, luă sacul cu straie de sărbătoare şi cutiuţa cu diamante.

Împărăteasa le spuse:
—Am visat în noaptea asta că se află, undeva, departe, o împărăţie în care trei prinţi chipeşi vă aşteaptă să se însoare cu voi; vă voi duce acolo.

Împărăteasa mergea în faţă, iar fetele după ea, presărând boabe de mazăre, fară să le pese. Dar, într—o noapte întunecoasă, împărăteasa le părăsi, întorcându—se la împărat.

Cele trei prinţese dormiră adânc până spre prânz. Când se treziră, Finuţa îşi dădu seama că regina lipseşte. Cu sufletul la gură, le spuse surorilor ei:
—Împărăteasa a plecat, trebuie să o pornim după ea cât mai iute.
—Da mai astâmpără—te, găsim noi drumul când vrem, i—o întoarse Floarea Dragostei.

Finuţa nu îndrăzni să o contrazică. Dar în zadar încercară să găsească drumul, porumbeii ciuguliseră toate boabele de mazăre. După ce nu mâncară nimic două zile, Floarea Dragostei îi spuse Frumoasei Nopţii:
—Sora mea, nu ai nimic de mâncare?
—Nu.

O întrebă acelaşi lucru şi pe Finuţa.
—Nici eu nu am nimic, îi răspunse aceasta, dar am găsit o ghindă.

Cele trei surori fură gata, gata să se încaiere pentru ghindă.
—N—avem cum să ne saturăm toate dintr—o singură ghindă, strigă Finuţa. Să o sădim, din ea va creşte un copac, şi aşa vom avea hrană destulă.

Celelalte două o ascultară. În fiecare dimineaţă şi în fiecare seară, se duceau să o stropească pe rând, şi îi cântau:

Creşte, creşte, ghindă frumoasă!

Iar ghinda creştea văzând cu ochii. Finuţa se ducea în fiecare zi de două ori să o vadă. Într—o dimineaţă, când se afla acolo, Frumoasa Nopţii îi spuse Florii Dragostei:
—Am găsit un sac pe care sora noastră l—a ascuns de noi; ce ar putea fi în el?

Îi desfacură şi scoaseră toate dantelele împăratului şi ale împărătesei, sub care erau ascunse straiele de sărbătoare ale Finuţei şi cutiuţa cu diamante.
—Trebuie să luăm noi totul şi să punem în loc nişte pietre, spuse Frumoasa Nopţii.

Zis şi făcut. Sora lor mai mică se întoarse şi nu băgă nimic de seamă.

Odată, când se caţără în stejar, Finuţa strigă:
—Se zăreşte un castel mare şi atât de frumos, încât nu—mi ajung cuvintele să vi—l zugrăvesc: pereţii sunt din smarald şi rubin, acoperişul din diamant, şi tot este acoperit cu clopoţei de aur.

Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii se urcară şi ele în copac şi se minunară la fel de mult ca şi sora lor.
—Negreşit, spuseră ele, trebuie să o pornim spre castelul acela.

Cât fu seara de lungă nu vorbiră decât despre asta, apoi se culcară în iarbă.

Când Finuţa adormi, Floarea Dragostei îi spuse Frumoasei Nopţii:
—Sora mea, să ne sculăm iute şi să ne îmbrăcăm cu straiele de sărbătoare din sacul Finuţei!

Se sculară, aşadar, şi îşi puseră minunatele rochii ţesute cu fir de aur şi de argint, acoperite cu diamante.

Finuţa îşi luă sacul pentru a se îmbrăca şi găsi în el doar pietroaie; le zări în acelaşi timp pe surorile ei strălucind ca soarele.
—Este cu putinţă, le spuse, să cutezaţi să mă duceţi la castel îmbrăcată în halul ăsta, ca o sărăntoacă?
—O să—ţi tragem o bătaie soră cu moartea, dacă ne mai încurci mult.
Biata Finuţa nu avu încotro, şi le urmă supusă. Cu cât se apropiau de castel, cu atât li se părea mai minunat.
—Ah, bătură din palme Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii, ce o să ne mai veselim, cu ce bucate alese

o să ne ospătăm, cât despre Finuţa, ea va spăla străchinile în bucătărie! Va trebui să spunem că este văcăriță din sat.

Ajunseră la castel şi bătură la poartă. De îndată veni să le deschidă o bătrână cu o înfăţişare înspăimântătoare: n—avea decât un ochi în mijlocul frunţii, dar era mai înaltă decât cinci, şase femei puse una peste alta; avea cincisprezece picioare înălţime şi treizeci lăţime.

—Oh! Nenorocitelor, cine v—a adus aici? le spuse. Nu ştiţi că aici se află castelul căpcăunului şi că de—abia dacă îi ajungeţi pe o măsea? Dar eu sunt mai omenoasă decât soţul meu, intraţi, nu vă voi mânca pe loc, veţi avea mângâierea să mai trăiţi încă două, trei zile.

Fetele o luară la goană, crezând că pot scăpa, dar uriaşa avea picioarele lungi şi le prinse din urmă, ba de păr, ba de grumaz. Înşfăcându—le şi punându—le sub braţ, le duse şi le aruncă pe toate trei într—o pivniţă plină de broaşte râioase şi de năpârci, şi în care căleai la tot pasul pe oasele celor care fuseseră mâncaţi. Cum voia să o înghită pe loc pe Finuţa, se duse să caute oţet, ulei şi sare, pentru a găti din ea o salată; dar îl auzi venind pe căpcăun şi, băgând de seamă că prinţesele au pielea albă şi delicată, se hotărî să le mănânce singură, aşa că le ascunse iute sub o putină mare, de unde ele puteau vedea doar printr—o gaură.

Căpcăunul era de şase ori mai înalt decât soţia lui, când vorbea, tremura toată casa şi când tuşea, parcă ar fi tunat. Avea un singur ochi mare şi rău, iar părul îi era zburlit tot. Se sprijinea într—un butuc din care îşi făcuse toiag, şi scoase dintr—un coş acoperit, pe care—l ţinea în mână, cincisprezece copilaşi pe care îi şterpelise pe drum, şi pe care îi înghiţi ca pe cincisprezece ouă proaspete. Căpcăunul îi spuse soaţei lui:

—Simt miros de carne proaspătă, vreau să mi—o dai, de nu, voi scotoci peste tot!

—Caută, îi răspunde soaţa, nu vei găsi nimic.

—Dacă o să găsesc, i—o întoarse căpcăunul, şi tu mi—ai ascuns—o, o să—ţi retez căpăţâna ca să—mi fac o minge din ea.

Soaţei i se făcu frică de această ameninţare şi îi spuse:

—Nu te supăra pe mine, căpcăunaşul meu, îţi voi mărturisi adevărul. Au venit astăzi la noi trei fetiţe pe care am pus gheara, dar ar fi păcat să le mănânci, căci ştiu să facă de toate, ar putea fi slujnicile mele. Te rog, îndură—te şi nu le mânca acum.

Căpcăunului îi veni tare greu să îi promită că nu le va mânca de îndată.

Ieşi din pivniţă şi îi spuse femeii să i le aducă. Sărmanele fete erau aproape moarte de spaimă. Căpcăuna le întrebă ce ştiu să facă. Ele îi răspunseră că ştiau să facă o tocăniţă atât de gustoasă, că o mâneai cu farfurie cu tot, cât despre pâinea, prăjiturile şi plăcintele lor, venea lumea să le caute de la o mie de poşte depărtare.

—Dar, îi spuse căpcăunul Finuţei, atunci când ai aprins cuptorul, cum poţi să ştii când este îndeajuns de încins?

—Monseniore, îi răspunse aceasta, îl stropesc cu unt, şi apoi gust cu limba.

—Ei bine, atunci, aprinde cuptorul!

Cuptorul acela era mare cât o şură, căci căpcăunul şi căpcăuna mâncau mai multă pâine decât două armate la un loc. Prinţesa făcu un foc înspăimântător, iar căpcăunul, în aşteptarea pâinii proaspete, mancă o sută de miei şi o sută de purceluşi de lapte. Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii pregăteau de zor plăcinta. Jupanul căpcăun zise:

—Ei bine, Finuţa, s—a încins cuptorul?

Ea aruncă în cuptor, sub privirile lui, o mie de livre de unt, şi apoi spuse:

—Acum trebuie să pipăi cu limba, dar eu sunt prea mică şi nu ajung.

—Eu sunt mare, zise căpcăunul, şi, aplecându—se, intră atât de mult în cuptor, încât rămase lipit de unt şi nu mai putu ieşi, aşa că arse până la os.

Căpcăuna, deznădăjduită, începu să îl jelească. Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii o mângâiară cu vorbe alese şi, când se linişti, Finuţa îi spuse:

—Dacă vrei să lepezi aceste groaznice piei de urs în care eşti îmbrăcată, şi să arăţi ca o doamnă, te vom pieptăna ca pe nimeni alta.

—Fie, răspunse înfricoşătoarea bătrână, dar dacă nu voi fi cea mai frumoasă, te voi toca mărunţel, ca pentru o plăcintă cu carne.

Cele trei prinţese îi scoaseră boneta şi începură să o pieptene. Finuţa luă o secure şi o lovi din spate cu atâta putere, încât îi despărţi capul de trup.

Nu s—a mai văzut niciodată atâta veselie: se cocoţară pe acoperiş pentru a se juca, făcând să sune clopoţeii de aur, alergară prin toate camerele, care erau din perle şi diamant, râdeau şi cântau cât le ţinea gura, nimic nu le lipsea, doar că nu erau măritate.

—Trebuie să mergem în oraşul cel mai apropiat pentru a fi văzute în straiele noastre minunate, spuseră Frumoasa Nopţii şi Floarea Dragostei.

De îndată ce se îmbrăcară, o înştiinţară pe Finuţa că ele se duceau la plimbare, iar ea trebuia să rămână acasă, să deretice şi să spele rufele. Când se vor întoarce să fie totul lună, de nu, o vor snopi în bătaie.

—Cât de năpăstuită sunt, suspina Finuţa, pentru că nu am ascultat—o pe naşa mea! Mi s—au întâmplat atâtea nenorociri.

Surorile ei se întoarseră şi îi spuseră:

—Ah! Venim de la un bal atât de minunat! Era atâta lume! Chiar şi fiul împăratului a dansat acolo! Am fost primite cu atâtea onoruri! Haide, vino să ne descalţi şi să ne cureţi pantofii de noroi.

Finuţa se supuse fară să crâcnească, de frică să nu fie bătută.

În zilele următoare, la fel: plecau şi se întorceau povestind tot felul de minunăţii. Într—o seară, pe când Finuţa stătea lângă foc, neştiind ce să mai facă, se apucă să cureţe şi să şteargă căminul şi, tot

frecând, dădu într—o crăpătură peste o cheiţă atât de veche şi de murdară, că o trecură toate sudorile până o lustrui un pic. Cheiţa începu să strălucească, şi prinţesa îşi dădu seama că era de aur. Se gândi că o cheiţă de aur negreşit se potrivea la un cufăr mititel şi frumuşel, drept care începu de îndati să încerce cheia în tot felul de broaşte, până ce, în cele din urmă, dădu peste o casetă, o minunăţie. O deschise: înăuntru erau tot felul de haine de soi, diamante, dantele, lenjerie şi funde; nu suflă o vorbă despre norocul ce dăduse peste ea şi aşteptă cu nerăbdare ca surorile ei să plece din nou. De îndată ce nu le mai văzu, se găti straşnic, în aşa fel, încât era mai frumoasă ca soarele şi luna.

Dichisită astfel, se duse la acelaşi bal unde se aflau şi surorile ei, dar acestea nu o recunoscură. De îndată ce apăru, se ridică un murmur de voci, pline de admiraţie, sau gelozie. Fu invitată să danseze şi le întrecu pe toate celelalte domnişoare la dans. Când stăpâna casei o rugă să îi spună cum se numeşte, îi răspunse cuviincios că se numeşte Cendron.

Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii, văzând ce primire i se face acestei nou—venite, crăpau de invidie. Pentru că nu o vedeau pe sora lor decât cu funinginea de la cămin pe faţă, mai murdară decât un căţeluş, uitaseră cu totul cât de frumoasă era, aşa că, fară să îşi dea seama cine este, îi făceau şi ele curte lui Cendron, ca toţi ceilalţi. Aceasta, de îndată ce balul se sfârşi, ieşi degrabă, o zbughi spre casă, se dezbrăcă, şi când, în sfârşit, sosiră şi surorile ei, acestea îi spuseră dispreţuitoare:

—Ah, Finuţa, tocmai am dat ochii cu o prinţesă încântătoare, nu o maimuţă ca tine!

Acest mic joc ţinu multă vreme; aproape că nu era zi în care Finuţa să nu îşi schimbe hainele.

Într—o seară, când dansase mai mult ca de obicei şi întârziase să se întoarcă, vrând să câştige timpul pierdut şi să ajungă acasă înaintea celor două surori, merse atât de iute, încât îşi pierdu un pantofior de catifea roşie şi brodat tot cu perle; cu niciun chip nu izbuti să îl mai găsească.

A doua zi, prinţul Scumpişor[12], fiul cel mare al împăratului, găsi pantofiorul Finuţei. Se uită la el, îl admiră cât este de micuţ şi de drăgălaş şi îl luă cu el. Din ziua aceea îşi pierdu pofta de mâncare, deveni trist şi abătut. împăratul şi împărăteasa, care îi iubeau nebuneşte, trimiseră în toate părţile, chiar şi la Paris, după doctorii cei mai vestiţi. Când aceştia sosiră, le fu prezentat, şi, după ce îl cercetară, hotărâră cu toţii într—un glas că era îndrăgostit şi că va muri, dacă nu i se va da leacul potrivit.

Împărăteasa îi spuse:

—Scumpul nostru fiu, spune—ne şi nouă cine este femeia pe care ţi—o doreşti, îţi vom îngădui să te însori cu ea, chiar de ar fi să fie doar o simplă ciobăniţă.

Prinţul scoase pantofiorul, pe care îl ţinea la căpătâi, şi i—l arătă, zicând:

—Iată, doamnă, pricina suferinţei mele: o voi lua de soţie doar pe aceea care va putea încălţa acest pantofior.

Împăratul şi împărăteasa porunciră să fie vestite pe dată toate fetele şi femeile din împărăţie, să vină să încalţe pantofiorul: aceleia căreia i se va potrivi i—l vor da pe prinţ de bărbat. Sosiră o mulţime de tinere doamne şi domnişoare să încerce pantofiorul, şi, cu cât trecea timpul şi niciuneia nu i se potrivea, cu atât se întrista mai mult prinţul.

Floarea Dragostei şi Frumoasa Nopţii se gătiră într—o zi atât de frumos, încât Finuţa, uimită, le întrebă:

—Dar unde aţi pornit—o, atât de mândre?

—Ne ducem în oraş, îi răspunseră acestea, să încercăm pantofiorul pe care l—a găsit feciorul împăratului, căci, dacă se potriveşte uneia dintre noi, pe aceea o va lua de soţie, şi amândouă vom fi împărătese.

---

[12] În franceză, în original, Cheri(n. Tr.)

Finuța se gândi să—și încerce și ea norocul, ca și toate celelalte. Se îmbrăcă de sărbătoare. Când deschise ușa să iasă, rămase tare uimită văzându—l din nou pe frumosul armăsar spaniol care o dusese la nașa ei, și încalecă degrabă.

Armăsarul spaniol mergea agale, clopoțeii lui clincheneau ding, ding, ding! Floarea Dragostei și Frumoasa Nopții îi auziră și întoarseră capul. Cât de uimite rămaseră recunoscând—o pe Finuța ca fiind Cendron. Finuța trecu pe lângă ele și armăsarul ei le împroșcă și le puse pe față o mască de tină. Straiele lor frumoase erau pline de noroi. Prințesa începu să râdă și le spuse:

—Măriile Voastre, Cenușăreasa[13] vă disprețuiește așa după cum o meritați!

După care, țâșnind ca o săgeată, se pierdu în depărtare.

În timp ce surorile ei căzuseră pradă deznădejdii, Finuța ajunse la castel; i se deschiseră toate porțile, și cei care o văzuseră la bal porniră înaintea ei, strigând:

—Faceți loc! Faceți loc! Este frumoasa Cendron! Prințesa intră în camera prințului pe moarte, acesta își ridică ochii spre ea și rămase fermecat, dorindu—și ca această încântătoare făptură să aibă piciorul destul de mic pentru a putea încălța pantofiorul. Prințesa se încălță într—o clipă și îi arătă și celălalt pantofior, pe care îl adusese înadins. Pe dată toată lumea începu să strige:

[13] în franceză, în original, Cendrillon (n.tr.).

—Trăiască prinţesa Cendron! Trăiască prinţesa care va fi împărăteasa noastră!

Li se dădu de veste împăratului şi împărătesei, care sosiră în goană, iar împărăteasa o luă în braţe pe Finuţa.

Împăratul, împărăteasa şi prinţul o rugară pe Cendron să se mărite.

—Nu, le spuse ea, mai întâi trebuie să vă spun povestea mea!

Şi le—o spuse în câteva vorbe.

Atunci când le spuse cum se numeau tatăl său, împăratul, şi mama sa, împărăteasa, recunoscură că ei fuseseră aceia care le luaseră împărăţia. Atunci, prinţesa se jură că nu se va învoi în ruptul capului să se mărite, până când nu îi vor înapoia tatălui ei împărăţia. împăratul şi împărăteasa îi făgăduiră că aşa vor face.

În vremea asta, sosiră şi Frumoasa Nopţii împreună cu Floarea Dragostei. Prima veste pe care au aflat—o a fost aceea că frumoasa Cendron încălţase pantofiorul şi îi venise ca turnat. Atunci voiră să se întoarcă acasă, fară să o mai vadă, dar, când află că sunt acolo, prinţesa trimise de îndată dună ele, se ridică, alergă în întâmpinarea lor şi le îmbrăţişa cu duioşie, apoi le înfăţişă împărătesei, spunându—i:

—Doamnă, acestea sunt surorile mele drăgălaşe, vă rog să le îndrăgiţi.

Se făcu o nuntă cum nu s—a mai văzut. Finuţa îi scrise naşei ei şi trimise scrisoarea însoţită de daruri de preţ, cu frumosul armăsar spaniol, rugând—o pe aceasta să—i caute ea pe împărat şi pe împărăteasă şi să le spună cât de fericită este, şi că de—acum încolo se puteau întoarce în împărăţia lor.

Zâna Peştişor făcu întocmai. Tatăl şi mama Finuţei se întoarseră în împărăţia lor, iar surorile ei ajunseră împărătese ca şi ea.

PITICUL GALBEN

A fost odată o împărăteasă căreia i—au murit, pe rând, toţi copilaşii, în afara unei singure fete, la care ţinea ca la ochii din cap; îi era atât de teamă să nu o piardă şi pe ea, că o răsfaţă în toate felurile şi îi îngăduia să facă tot ce—i trăsnea prin cap, în aşa fel încât această neasemuită fiinţă, care se credea coborâtă din cer, sortită să poarte coroană, crescu atât de mândră şi de încăpăţânată, încât ajunse să dispreţuiască pe toată lumea.

Mama ei, împărăteasa, îi dăduse mereu prilejul să se socotească mai presus decât orice muritor: o vedeai mai mereu costumată ca zeiţa Atena sau ca Diana, urmată de doamnele de la curte, în chip de nimfe; în cele din urmă, pentru a o face şi mai îngâmfată, împărăteasa îi spuse Frumoasa de Pică[14], şi trimise portretul ei mai multor împăraţi. Atunci când văzură acest portret, cu toţii fură fermecaţi de frumuseţea ei. Niciunul nu scăpă teafăr, unii căzură la pat, alţi îşi pierdură minţile, cei mai norocoşi izbutiră să ajungă bine sănătoşi la ea, dar, de îndată ce le apăru în faţă, aceşti bieţi prinţi deveniră pe loc sclavii ei.

N—a existat niciodată o peţire mai curtenitoare şi mai politicoasă. Douăzeci de împăraţi, pe alese, încercau care mai de care să îi placă şi, după ce cheltuiau două sau trei sute de milioane, doar pentru a da o serbare în cinstea ei, atunci când obţineau de la ea un: „Ce drăguţ din partea voastră!" se socoteau pe deplin răsplătiţi. Frumoasa de Pică era singurul subiect al prozei şi poeziei timpurilor ei.

Prinţesa avea deja cincisprezece ani, şi nimeni nu îndrăznea să aibă cinstea de a o cere de soţie, şi nu era nimeni care să nu râvnească la această cinste.

Dar cum să ajungi la inima unei asemenea înfumurate? împărăteasa, care ar fi vrut să o mărite, nu ştia cum să o ia pentru a o hotărî să facă acest pas.

—N—ai vrea, îi spunea uneori, să mai retezi puţin din această mândrie nesuferită care te face să—i priveşti de sus pe toţi împăraţii care vin la curtea noastră?

—Sunt atât de fericită aşa, îi răspundea Frumoasa de Pică, încât îngăduie—mi, doamnă, să îmi păstrez această calmă nepăsare.

Neştiind prea bine ce ar trebui să facă, împărăteasa porni în căutarea unei zâne vestite, căreia i se spunea Zâna Deşertului, dar nu era deloc lesne să dai ochii cu ea, pentru că se afla în paza leilor. împărăteasa nu ar fi izbutit să treacă de ei, dacă nu ar fi ştiut de multă vreme că trebuia să le arunci o prăjitură făcută din faină de mei cu zahăr candel şi ouă de crocodil. Frământă ea însăşi această prăjitură şi o puse într—un coşuleţ. Cum era obosită de atâta drum, se culcă la umbra unui copac pentru a mai prinde puteri, şi, pe nesimţite, o fură somnul; dar, când se trezi, găsi doar coşuleţul, prăjitura nu mai era acolo, şi, culmea nenorocirii, îi auzi şi pe leii uriaşi sosind cu zgomot mare, căci o simţiseră.

I se făcu atât de frică, încât rămase ţintuită locului, fară să mai fie în stare să o ia la fugă, lipită de copacul sub care adormise. Deodată, deasupra capului ei se auzi: fâş, fâş, hm, hm. Înălţă privirea şi zări pe o creangă un omuleţ nu mai răsărit de—un cot care ronţăia o portocală. Acesta îi zise:

—Oh! împărăteasă, vă cunosc de mult şi ştiu cât vă este de teamă că o să vă mănânce leii, şi, culmea nenorocirii, nu mai aveţi nici prăjitura.

—Trebuie să mă pregătesc de moarte, suspină împărăteasa. Vai mie! Mi—ar fi fost mult mai uşor dacă fata mea ar fi măritată.

—Cum! Aveţi o fată? exclamă Piticul Galben (i se spunea astfel din pricina culorii feţei lui, ca şi a portocalului în care îşi avea sălaşul), ce mult mă bucur, dacă mi—o veţi făgădui mie, vă voi apăra de lei, de tigri şi de uriaşi.

Împărăteasa îl privea şi, înspăimântată de înfăţişarea lui, nu scotea un sunet.

—Cum! Staţi pe gânduri, doamnă? strigă arătarea, înseamnă că nu ţineţi deloc la viaţă.

În acelaşi timp, împărăteasa zări leii în vârful unui deal, alergând spre ea; fiecare dintre ei avea

[14] în franceză, în original, Toute Belle (n.tr.).

două capete, opt labe, patru rânduri de dinţi, şi pielea lor era la fel de tare ca o carapace de broască ţestoasă, şi la fel de roşie ca marochinul[15].

La vederea lor, împărăteasa strigă cât o ţinu gura:

—Domnule Pitic, Frumoasa de Pică este a voastră!

—Oh, răspunse Piticul Galben, cu un aer dispreţuitor, Frumoasa de Pică este prea frumoasă, n—o vreau, păstraţi—o.

—Ei, domnule, se rugă regina, tremurând de spaimă, nu mă refuzaţi!

—Ei bine, zise Piticul Galben, primesc din milă, dar să nu uitaţi de darul pe care trebuie să mi—l faceţi.

De îndată, portocalul în care sălăşluia Piticul Galben se deschise, împărăteasa se aruncă nebuneşte înăuntru, şi copacul se închise la loc. Leii rămaseră cu buza umflată.

Împărăteasa era atât de tulburată, încât nu văzu o uşă meşterită în acel copac; în cele din urmă o zări şi o deschise: dădea într—un câmp plin de urzici şi de scaieţi. Câmpul era înconjurat de o groapă mlăştinoasă, şi, puţin mai departe, se afla o căsuţă foarte joasă, acoperită cu paie. Piticul Galben ieşi din ea, vesel nevoie mare; era în saboţi, cu o jachetă de aba galbenă, chel ca un ou şi cu urechile mari şi clăpăuge ca nişte foi de varză; arăta ca o mică secătură.

15 Marochin — piele de capră, de oaie, de viţel sau de alte animale, tăbăcită special pentru a căpăta lustru şi fineţe; saftian (n.tr.).

—Sunt încântat, doamnă soacră, îi spuse împărătesei, că poţi vedea micuţul castel în care Frumoasa de Pică va trăi alături de mine: ea va putea hrăni cu aceste urzici şi cu aceşti scaieţi un măgar care o va duce la plimbare. Acest acoperiş rustic o va ocroti de vitregia anotimpurilor, va bea din această apă şi va mânca broscuţele care vieţuiesc în ea. în sfârşit, mă va avea zi şi noapte lângă ea, frumos, vesel şi zglobiu, aşa cum mă vedeţi.

Nefericita împărăteasă, dându—şi seama dintr—odată de viaţa vrednică de plâns care o aştepta pe scumpa ei odraslă lângă acest pitic, se prăbuşi cât era de lungă, leşinată, la pământ, fară să mai apuce să răspundă. Dar, în timp ce se afla în această stare, fu dusă frumuşel în patul ei, împodobită cu cea mai frumoasă scufie de noapte pe care o avusese vreodată. Când se trezi astfel în palat, crezu că nimic din ceea ce i se întâmplase nu fusese adevărat, căci nimic nu lăsa să se vadă că ar fi fost în deşert. Totuşi scufia de pe capul ei, dintr—o dantelă atât de deosebită, panglicile, o puneau pe gânduri, ca şi visul pe care credea că îl avusese, aşa că se lăsă copleşită de melancolie.

Prinţesa, care o iubea din tot sufletul, fii tare neliniştită văzând—o astfel. O imploră să îi spună ce i se întâmplase, dar împărăteasa se ferea tot timpul să îi răspundă. Frumoasa de Pică, din ce în ce mai îngrijorată, luă hotărârea să se ducă să o caute pe vestita Zână a Deşertului; voia, de asemenea, să—i ceară sfatul dacă să se mărite sau nu. Avu grijă să frământe cu mâinile ei prăjitura care urma să domolească furia leilor, şi, prefacându—se că se duce să se culce devreme, ieşi şi o porni spre peştera în care sălăşluia acea zână, căreia i se dusese vestea pentru iscusinţa ei.

Dar, ajungând la blestematul de portocal, despre care v—am pomenit deja, i se făcu poftă să culeagă măcar câteva dintre portocalele care prea îi făceau cu ochiul; puse coşuleţul jos şi luă o portocală pe care începu să o mănânce, apoi încă una, şi încă una... Când, în cele din urmă, ghiftuită bine, vru să—şi ia coşuleţul şi să plece, ia coşuleţul de unde nu—i; se nelinişti, se necăji şi, deodată, hopa, lângă ea răsări piticul despre care v—am mai pomenit.

—Ce ţi s—a întâmplat, fată frumoasă? o întrebă acesta.

—Vai mie! Mi—am pierdut coşuleţul şi prăjitura de care aveam atâta nevoie pentru a putea răzbi până la Zâna Deşertului.

—He! Dar ce vrei de la ea, fată frumoasă? o descusu mai departe pocitania. Eu sunt rudă cu ea, sunt prietenul ei, şi cel puţin tot atât de iscusit ca şi ea.

—Împărăteasa, mama mea, îi răspunse prinţesa, este de câtva timp copleşită de o tristeţe cumplită. în mintea mea a încolţit gândul că poate eu sunt cauza acestei tristeţi, căci doreşte să mă mărite. Vă mărturisesc că nu am găsit încă un prinţ demn de mine, şi din toate aceste motive doresc să—i vorbesc zânei.

—Nu te mai osteni, prinţesă, îi zise piticul, eu sunt mai în măsură decât ea să te lămuresc în legătură cu aceste lucruri, împărăteasa, mama ta, este necăjită pentru că deja te—a făgăduit de soţie.

—Împărăteasa m—a făgăduit? îl întrerupse Frumoasa de Pică. Ah! Fără nicio îndoială că te înşeli.

—Da, frumoasă prinţesă, îi zise piticul, aruncându—se deodată în genunchi dinaintea ei, şi eu sunt acela căruia îi este hărăzită această fericire.

—Mama mea vrea ca tu să fii soţul meu! strigă Frumoasa de Pică, dându—se câţiva paşi înapoi.

—Prea puţin îmi pasă de această cinstire, zise furios piticul. Iată că leii se apropie, din trei înghiţituri mă vor răzbuna pentru nedreptul tău dispreţ.

—Ce o să se întâmple cu mine? se vaită biata prinţesă. Cum! Să—mi sfârşesc astfel zilele, când nici nu am apucat să mă bucur din plin de viaţă?

—Vei avea cel puţin cinstea să mori nemăritată, îi zise răutăciosul pitic.

—Aş prefera, îi răspunse prinţesa, să mă mărit cu toţi piticii din lume, decât să pier într—un mod atât de îngrozitor.

—Uită—te bine la mine, înainte de a—mi da cuvântul tău, îi spuse piticul. N—aş vrea să—ţi schimbi mai târziu gândurile.

—M—am uitat mai mult decât trebuie, scapă—mă, sau voi muri de frică.

Într—adevăr, nu isprăvi bine ce avea de spus, că se prăbuşi leşinată, şi, fară să ştie cum, se pomeni în patul ei, îmbrăcată în cea mai frumoasă cămaşă de noapte din lume, cu cele mai frumoase panglici şi cu un mic inel făcut dintr—un singur fir de păr roşu, care i se potrivea atât de bine, că ar fi trebuit să—şi smulgă pielea ca să—l poată scoate, drept care fu nevoită să şi—l păstreze pe deget.

Când prinţesa văzu toate aceste lucruri, şi când îşi aminti de tot ceea ce i se întâmplase în timpul

nopţii, căzu pradă unei melancolii care surprinse şi puse pe gânduri toată lumea de la curte. în cele din urmă, dregătorii din sfatul împărăţiei, nerăbdători să **o** vadă pe prinţesa lor măritată, se adunară şi se înfăţişară dinaintea împărătesei, rugând—o să aleagă cât mai degrabă un ginere pentru fiica ei. împărăteasa îi sfătui să meargă să o caute pe Frumoasa de Pică şi să o dojenească, ceea ce şi făcură pe loc. Frumoasa de Pică nu mai era atât de cu nasul pe sus. După păţania cu Piticul Galben, socotea că singura ei scăpare era să se mărite cu un împărat vestit, împotriva căruia pocitania nu ar fi avut ce să facă. Aşa că se învoi să îl ia de soţ pe împăratul minelor de aur: era un împărat puternic şi chipeş.

Vă puteţi da uşor seama de nespusa bucurie de care a fost cuprins împăratul minelor de aur la aflarea acestei minunate veşti, ca şi de furia şi de dezamăgirea celorlalţi împăraţi.

Se făcură toate pregătirile trebuincioase pentru cea mai mare sărbătoare din lume: împăratul minelor de aur aduse atât bănet, că marea întreagă era acoperită de corăbii încărcate de saci cu bani. Pentru a o împodobi pe prinţesă, au fost aduse de pretutindeni straiele cele mai alese, nestematele cele mai strălucitoare şi încălţările cele mai de preţ, mai cu seamă din Franţa, iar împăratul minelor de aur, văzându—se ajuns în pragul unei fericiri atât de mari, nu se mai dezlipea de încântătoarea prinţesă.

Interesată să îl cunoască pe împărat cât mai bine, de vreme ce avea să—şi petreacă toată viaţa alături de el, aceasta se văzu nevoită să îl cerceteze cu multă luare—aminte; descoperi o minte atât de vie şi de delicată, un suflet ales într—un trup desăvârşit, încât începu să simtă pentru el o parte din ceea ce simţea el pentru ea.

În sfârşit, sosi şi ziua mult aşteptată şi mult dorită: totul era pregătit pentru nunta prinţesei Frumoasa de Pică. împărăteasa aproape că nu izbutise să adoarmă de atâta bucurie, şi se deşteptase mai devreme decât aurora, pentru a da poruncile trebuincioase şi pentru a alege nestematele care aveau să o împodobească pe scumpa ei fiică. Rochia de mireasă din brocart era acoperită de douăsprezece raze de soare ţesute cu argint, o coroană bogată îi împodobea capul. împăratul minelor de aur nu era cu nimic mai prejos, costumul lui minunat era de un gust desăvârşit. Aşezase de jur împrejurul sălii, unde urma să aibă loc zaiafetul, nenumărate butoaie burduşite cu aur şi saci mari de catifea brodaţi cu perle, doldora de pistoli: fiecare putea să ia până la o sută de mii, era îndeajuns să întinzi mâna.

Împărăteasa şi prinţesa tocmai înaintau pentru a ieşi cu împăratul, când văzură pătrunzând în galeria lungă în care se aflau doi cocoşi mari de India care târau o cutie tare prost făcută. în spatele lor venea o bătrână, pe cât de bătrână şi de ramolită, pe atât de urâtă: se sprijinea într—o cârjă, purta un guler plisat şi scrobit de tafta neagră, o scufiţă de catifea roşie şi o rochie zdrenţăroasă. Dădu ocol de trei ori cu cocoşii ei de India, fară să scoată o vorbă, apoi se proţăpi în mijlocul galeriei, fluturându—şi ameninţătoare cârja:

—Ho, ho, împărăteasă! Ho, ho, prinţesă, răcni, credeţi că vă puteţi călca nepedepsite cuvântul dat prietenului meu, Piticul Galben? Eu sunt Zâna Deşertului, nu ştiţi că, fară el, leii mei v—ar fi sfâşiat? Gândiţi—vă bine ce vreţi să faceţi, căci, jur pe strămoşii mei, îl va lua de bărbat, sau voi da foc cârjii.

Împăratul minelor de aur, revoltat că această zână rea se ridică împotriva fericirii lui, se apropie de ea cu sabia scoasă, şi, îndreptându—i—o spre gât, îi spuse:

—Nenorocite, părăseşte aceste locuri pentru totdeauna, sau, de nu, îţi voi lua viaţa, răzbunându—mă pentru atâta răutate!

De—abia rosti aceste vorbe, că partea de sus a cutiei sări până in tavan cu un zgomot înfricoşător, şi din ea ieşi Piticul Galben, călare pe o mâţă mare de Spania, care veni să se aşeze între Zâna Deserturilor şi împăratul minelor de aur, spunând:

—Tinere îndrăzneţ, cu mine trebuie să te lupţi, eu sunt duşmanul tău; nelegiuita prinţesă care vrea să ţi se dăruiască ţie mi—a dat cuvântul mie, şi l—a primit pe al meu. Uită—te dacă nu poartă un inel făcut dintr—un fir de păr de—al meu, încearcă să i—l smulgi şi vei vedea, prin această mică încercare, că puterea ta este mai mică decât a mea.

—Ticăloşiile, îi spuse împăratul, nu vezi că eşti o pocitanie, şi înfăţişarea ta ne răneşte ochii? Ţi—aş fi luat de mult viaţa, dacă aş fi socotit că meriţi să îmi spurc spada cu sângele tău!

Piticul Galben trase de la brâu un cuţit lung de bucătărie, arma lui, şi, provocându—l pe împărat la luptă, coborî cu zgomot mare în curtea castelului.

Împăratul îl urmă cu paşi mari, turbat de furie, şi cei doi cocoşi de India apărură, de o parte şi de alta a răutăciosului pitic, ca doi uriaşi mai înalţi decât munţii, scoţând flăcări pe nas şi pe ochi. Toate acestea nu l—ar fi înfricoşat pe tânărul împărat şi nu l—ar fi făcut să dea înapoi, dar deodată o zări pe

Zâna Deşertului cu capul acoperit de şerpi lungi, călare pe un grifon, năpustindu—se, înarmată cu o lance ascuţită, asupra prinţesei. O lovi cu atâta putere, încât aceasta se prăbuşi, scăldată în sânge, în braţele împărătesei. Atunci, împăratul părăsi lupta şi alergă spre prinţesă pentru a—i sări în ajutor, dar Piticul Galben nu îi lăsă timp să se apropie de ea, sări cu mâţa lui spaniolă în balconul în care se afla aceasta, o smulse din braţele împărătesei, apoi sări din nou pe acoperişul castelului şi dispăru cu prada lui.

Împăratul încremeni în urma acestei întâmplări năzdrăvane, deznădăjduit că nu poate face nimic.

Dar nici el nu avu scăpare, până la urmă, pentru că zâna cea haină, a cărei inimă crudă se înmuiase de cum îl văzu, îl orbi şi îl aruncă în adâncurile unei peşteri înfricoşătoare, unde îl puse în lanţuri. Acolo îşi recapătă ca prin farmec vederea, şi în faţa ochilor îi apăru o prea frumoasă nimfa. Nu trebuie să vă mai spun că această nimfa, era, de fapt, înspăimântătoarea Zână a Deşertului, care avea puterea să—şi schimbe înfăţişarea după cum dorea.

—Ce văd? strigă ea. Cum se poate! Măria Voastră sunteţi? Ce nenorocire a putut să lovească un împărat atât de chipeş? Ce soartă nemiloasă l—a blestemat astfel?

Împăratul, înşelat de vicleşugul Zânei Deserturilor, îi răspunse fară să bănuiască nimic:

—Nu ştiu ce vrea de la mine harpia care m—a adus aici, pe care am recunoscut—o după voce că este Zâna Deserturilor.

—Ah, Măria Ta! exclamă mincinoasa de nimfa, dacă aţi încăput pe mâinile acestei femei, nu veţi scăpa decât dacă o veţi lua de soţie; mulţi viteji au păţit—o la fel.

În timp ce nimfa se prefăcea în continuare că împărtăşeşte din toată inima supărarea împăratului, acesta îi zări picioarele, care erau la fel ca acelea ale unui grifon; după acest semn o puteai întotdeauna recunoaşte pe Zâna Deşertului sub feluritele ei înfăţişări.

Împăratul nu arătă în niciun fel că îşi dăduse seama de

—Nu am nimic împotriva Zânei Deşertului, îi spuse el, dar nu pot îndura gândul că îl apără pe Piticul Galben de furia mea şi că mă ţine înlănţuit aici. Dacă m—ar elibera, recunoştinţa m—ar face să o îndrăgesc din toată inima.

Zâna Deşertului, înşelată de aceste vorbe, luă hotărârea să îl ducă pe împărat într—un loc atât de plăcut, pe cât era de îngrozitoare această pustietate, aşa că, silindu—l să se urce în caleaşca ei, la care îşi înhămase lebedele, zbură în celălalt capăt al pământului.

Dar ce se petrecu în sufletul bietului împărat atunci când, străbătând astfel văzduhul, o zări pe scumpa lui prinţesă într—un castel în întregime de oţel, ai cărui pereţi, scăldaţi de razele soarelui, se prefăcură în nişte oglinzi fierbinţi care îi ardeau pe toţi cei ce încercau să se apropie de el, nimeni nu poate şti. în acest timp, prinţesa era în grădină, culcată pe malul unui pârâiaş, cu una dintre mâini sub cap, iar cu cealaltă părând că îşi şterge lacrimile. Cum tocmai ridicase ochii spre cer, îl văzu pe împărat trecând alături de Zâna Deşertului, care i se păru cea mai minunată fiinţă din lume.

—Cum se poate una ca asta, strigă, nu sunt eu destul de năpăstuită în acest castel de nepătruns? Mai trebuie, pentru a fi şi mai năpăstuită, să fiu chinuită şi de gelozie? Dar, cine este această rivală de temut a cărei frumuseţe o întrece pe a mea?

În timp ce Frumoasa de Pică vorbea astfel, împăratul îndrăgostit suferea de moarte văzând cum se îndepărtează cu atâta iuţeală de fiinţa pe care o îndrăgea cel mai mult pe lume.

Ajunseră într—o câmpie întinsă, smălţuită de o mulţime de flori felurite. în depărtare se zărea un palat minunat ai cărui pereţi străvezii erau din smarald. De îndată ce lebedele trecură pe sub un portal pardosit cu rubine şi cu bolta de diamant, în întâmpinarea lor ieşi o mare mulţime de oameni, scoţând strigăte de bucurie.

Zâna Deşertului îl conduse pe împărat în cele mai frumoase încăperi care s—au văzut vreodată, de când există zâne, şi îl lăsă câteva clipe singur, pentru a nu se crede din nou prizonier; împăratul îşi dădu seama că zâna nu se îndepărtase prea mult şi că îl pândea din vreun ascunziş, aşa că se apropie de o oglindă mare şi i se adresă acesteia astfel:

—Sfetnic credincios, îngăduie—mi să văd ce pot face, pentru a—i fi pe plac încântătoarei Zeiţe a Deşertului, căci dorinţa de a o cuceri nu îmi dă pace.

Zâna intră peste măsură de bucuroasă.

—Bucurându—mă, îi zise, de grija pe care o ai pentru a—mi plăcea, ţin să—ţi spun, că deja ai

descoperit, fară să vrei, cum să faci să te îndrăgesc.

Ştia el, împăratul, de ce îi spune vorbe dulci bătrânei zâne, aşa că nu mai conteni cu alintările, până ce nu obţinu îngăduinţa să meargă să se plimbe pe malul mării. Marea aceea era, din cauza farmecelor făcute de ea, atât de furtunoasă şi de înspăimântătoare, că niciun marinar nu ar fi cutezat să pornească în largul ei, astfel că nu avea de ce să se teamă că prizonierul ei ar fi putut scăpa.

După ce merse destul de mult timp prin nisip, împăratul se aplecă şi scrise câteva versuri cu vârful unui baston pe care îl ţinea în mână. Pe când scria, auzi o voce care, fară să vrea, îi atrase atenţia. Privi în toate părţile şi zări o femeie nespus de frumoasă: trupul îi era acoperit doar cu părul ei lung, care, mângâiat cu blândeţe de adierea zefirului, plutea lin pe valuri. Ţinea o oglindă într—o mână şi un pieptene în cealaltă; avea o coadă lungă de peşte şi o înotătoare. împăratul rămase uluit de o întâlnire atât de neaşteptată. De îndată ce ajunse destul de aproape ca să o poată auzi, ea îi spuse:

—Am aflat cât de trist eşti că ai fost îndepărtat de prinţesa ta, şi de ciudata patimă care a cuprins—o pe Zâna Deşertului, care nu se mai poate despărţi de tine; dacă vrei, te voi scăpa de aici.

Împăratul nu ştia ce să răspundă, se temea că Zâna Deşertului i luat această înfăţişare pentru a—l ademeni. Văzându—l că şovăie, sirena, care îi ghicise gândurile, îi zise:

—Să nu crezi că este o capcană pe care ţi—o întind. Felul în care s—au purtat cu tine Zâna Deşertului şi Piticul Galben m—a făcut să îmi fie silă de ei. Ascultă, o văd în fiecare zi pe nefericita ta prinţesă; frumuseţea şi suferinţa ei mă înduioşează, şi îţi repet încă o dată, dacă ai încredere în mine, te voi salva.

—Am o asemenea încredere, strigă împăratul, încât voi face tot ceea ce îmi vei porunci.

—Să nu mai pierdem vremea, îi spuse ea, vino cu mine, te voi duce la castelul de oţel şi voi lăsa pe ţărmul acesta o statuie care îţi va semăna atât de mult, încât o va păcăli până şi pe Zâna Deşertului.

Reteză în grabă nişte stuf, făcu o grămadă mare, suflă peste ea şi zise:

—Stufule, prietene, îţi poruncesc să rămâi întins pe nisip, fară să te mişti de acolo, până va veni Zâna Deşertului să te ia.

Stuful păru că se acoperă de piele, şi semăna atât de mult cu împăratul minelor de aur, încât acesta rămase uluit. în acelaşi timp, sirena cea bună îl săltă pe împărat pe coada ei de peşte şi amândoi plutiră spre larg.

—Acum este vremea, îi zise sirena, să afli că, atunci când răutăciosul Piticul Galben a răpit—o pe prinţesă, a aşezat—o aşa cum era, rănită de Zâna Deşertului, în cârca înfricoşătorului lui motan de Spania, fară să se sinchisească de sângele care—i curgea şiroaie, aşa că biata de ea a zăcut tot drumul leşinată. Dar Piticul Galben nu a vrut cu niciun chip să se oprească pentru a o ajuta, până ce nu s—a văzut la adăpost, în palatul de oţel. Ajunşi acolo, prinţesa a fost întinsă pe un pat cu aşternuturi ţesute din fir de aur, împodobite cu perle mari cât o nucă.

—Ah! strigă împăratul minelor de aur, întrerupând—o pe sirenă, s—a însurat cu ea, nu—mi rămâne decât să—mi iau viaţa.

—Nu, Măria Ta, linişteşte—te, prinţesa a ştiut să îl înfrunte cu mult curaj pe acest pitic îngrozitor, în aşa fel, încât nu i s—a întâmplat nimic rău. în sfârşit, se afla în pădure când ai trecut în zbor pe deasupra ei alături de Zâna Deşertului, care era atât de gătită, că i s—a părut mai frumoasă decât ea. Frumoasa de Pică e convinsă acum că nu o mai iubeşti.

Pe când sirena îşi sfârşea povestea, ajunseră la castelul de oţel; partea dinspre mare era singura pe care Piticul Galben nu înălţase acele ziduri straşnice care ardeau pe oricine încerca să se apropie.

—Ştiu foarte bine, îi spuse sirena împăratului, că Frumoasa de Pică se află pe malul aceluiaşi pârâiaş unde ai văzut—o când ai trecut prin văzduh; dar, cum vei avea de înfruntat duşmani puternici, înainte de a ajunge acolo, iată o spadă care te va ajuta să răpui pe oricine şi să ieşi cu bine din cele mai mari primejdii, însă nu trebuie să o laşi să—ţi scape din mână. Rămas—bun! Mă voi retrage sub stânca pe care o vezi; dacă ai nevoie de mine pentru a te duce departe de acest castel blestemat, împreună cu prinţesa ta, cheamă—mă, nu voi da înapoi, pentru că împărăteasa, mama ei, este cea mai bună prietenă a mea, şi pentru a—i fi de folos am venit să te caut.

Sfârşind de spus aceste vorbe, îi dădu împăratului o spadă făcută dintr—un singur diamant.

Când văzu că iubitul ei nu se mai întoarce, Zâna Deşertului se grăbi să pornească în căutarea lui; porni spre ţărmul mării, împreună cu o sută de fete din alaiul ei, încărcate cu daruri pentru împărat. Dar ce se întâmplă cu zâna, atunci când văzu statuia de stuf atât de asemănătoare cu împăratul minelor de aur, încât crezu că acesta zace mort în nisip? Uluită şi zdrobită de durere, scoase un strigăt înspăimântător

care ajunse până la cer, făcând să se cutremure munţii şi răsunând până în iad. Se aruncă peste trupul împăratului, plânse, urlă, şi măcelări cincizeci dintre cele mai frumoase fete care o însoţeau, sacrificându—le pentru sufletul sărmanului ei răposat. Apoi, le chemă la ea pe unsprezece dintre surorile ei, care erau zâne ca şi ea, rugându—le să o ajute să înalţe un mausoleu în memoria tânărului erou. Nu fu una care să nu fie păcălită de statuia de stuf.

În vremea asta, împăratul îi mulţumea bunei sirene, implorând—o să îl ocrotească şi pe mai departe. Sirena se învoi şi dispăru din faţa ochilor lui. împăratului nu—i mai rămase altceva de făcut decât să se îndrepte spre castelul de oţel.

Călăuzit astfel de dragostea lui, o porni cu paşi mari, privind cercetător în jurul lui, doar, doar o va zări pe prinţesă. Nu merse mult timp astfel, că patru sfincşi înfricoşători se năpustiră asupra lui, îndreptându—şi spre el ghearele ascuţite, şi probabil că l—ar fi făcut bucăţi, dacă nu ar fi avut sabia de diamant. De—abia o ridică, făcând—o să strălucească, şi, numaidecât, orbiţi şi fară putere, monştrii căzură la picioarele lui. îi doborî pe rând şi merse mai departe, până dădu peste şase dragoni acoperiţi cu solzi mai greu de străpuns decât fierul. Dar nici—unul nu scăpă de spada de diamant. Douăzeci şi patru de nimfe, frumoase şi zvelte, veniră în întâmpinarea lui, împodobite cu ghirlande de flori, şi îi ţinură calea, zicându—i:

—Unde vreţi să vă duceţi, Măria Voastră? Noi am primit poruncă să păzim zi şi noapte aceste locuri, dacă vă lăsăm să treceţi, nenorociri fară număr se vor abate asupra capetelor noastre, şi nici înălţimii Voastre nu îi va fi mai moale. Fie—vă milă, nu vă înverşunaţi, vreţi să vă mânjiţi mâinile cu sângele a douăzeci şi patru de fecioare nevinovate care nu v—au făcut niciun rău?

Auzind toate acestea împăratul înmărmuri, dar o voce îi răsună deodată în urechi, îmbărbătându—l: „Loveşte! Loveşte! Nu cruţa nimic", îi spuse acea voce, „sau o vei pierde pentru totdeauna pe prinţesa ta!".

Aşa că, fară să le răspundă în niciun fel nimfelor, se aruncă asupra lor, le atacă, le rupse ghirlandele, şi le împrăştie. Pătrunse în păduricea în care o văzuse pe Frumoasa de Pică; prinţesa era acolo, pe malul râuleţului, palidă şi tristă. Se apropie de ea, tremurând, vru să i se arunce la picioare, dar ea se îndepărtă iute de el.

—Nu mă învinuiţi, fară să mă ascultaţi mai întâi. Doamnă, îi zise, nu sunt nici necredincios, nici vinovat!

—Ah, bărbat fară inimă, strigă ea, v—am văzut zburând prin văzduh alături de o femeie de o nespusă frumuseţe, vreţi să cred că aţi făcut această călătorie împotriva voinţei voastre?

—Da, prinţesă, îi răspunse împăratul, împotriva voinţei mele; Zâna Deşertului cea rea m—a luat pe sus în caleaşca ei până la unul din capetele pământului, unde aş mai zace şi acum tânjind de dorul vostru, fară ajutorul nesperat al unei sirene binevoitoare care m—a călăuzit până aici. Am venit, scumpa mea prinţesă, să vă smulg din mâinile ticăloase care vă ţin prizonieră.

Se aruncă la picioarele ei şi, din nenorocire, lăsă să—i cadă spada. Piticul Galben, care stătea la pândă, ascuns sub o lăptucă, o înşfacă iute.

Prinţesa, zărindu—l pe pitic, scoase un strigăt înfiorător, dar micul monstru, bolborosind două cuvinte din cartea lui de farmece, făcu să apară doi uriaşi, care îl puseră de îndată pe împărat în lanţuri.

—Acum, spuse piticul, că sunt stăpân pe soarta duşmanului meu, aş putea să îl ucid, dar îl voi lăsa în viaţă şi îi voi îngădui să plece de pe aceste meleaguri, dacă primeşti, fară întârziere, să te măriţi cu mine.

—Ah! Mai bine mor de o mie de ori, strigă împăratul îndrăgostit.

Atunci, cu toate strigătele şi planşetele prinţesei, Piticul Galben înfipse spada drept în inima împăratului şi îl culcă la pământ. Prinţesa, deznădăjduită, se prăbuşi peste trupul lui, neputând să mai trăiască după moartea scumpului ei iubit, şi, nu după multă vreme îşi uni sufletul cu sufletul lui. Astfel pieriră aceşti îndrăgostiţi lipsiţi de noroc, fară ca sirena să îi mai poată ajuta în vreun fel, căci toată puterea farmecului care le adusese sfârşitul se afla în spada de diamant.

Zâna Deşertului afla de această întâmplare şi spulberă furioasa mausoleul pe care îl înălţase, urându—l pe împărat după moartea sa, tot atât de mult cât îl iubise în timpul vieţii. Sirena cea miloasă, adânc mâhnită de această nenorocire, nu izbuti decât să—i preschimbe pe cei doi îndrăgostiţi în palmieri. Trupurile lor desăvârşite se prefăcură în doi arbori frumoşi; veşnic credincioşi unul altuia, şi iubindu—se cu o dragoste statornică, se mângâie, împletindu—şi cu duioşie crengile de parcă şi—ar da mâna dincolo de moarte.

DĂRUITA

A fost odată un plugar sărac care, ajuns pe patul de moarte, nu vru să lase în urma lui niciun prilej de vrajbă pe moştenire, şi, de aceea, îşi chemă la el fiul şi fiica, la care ţinea atât de mult, şi le spuse:
—Mama voastră mi—a adus ca zestre doar două scăunele de bucătărie şi o saltea de paie; iată—le, împreună cu găina mea, un ghiveci cu garoafe şi un inel de argint pe care mi le—a dăruit o mare doamnă, după ce a stat câteva zile în cocioaba mea. La plecare mi—a zis: „Eşti un om tare de treabă, aşa că îţi dăruiesc un ghiveci cu garoafe şi un inel: ai grijă să uzi la timp garoafele şi să pui bine inelul. Trebuie să ştii că fata ta va fi frumoasă ca nimeni alta, boteaz—o Dăruita[16] şi dă—i ei inelul şi ghiveciul cu garoafe, pentru a o face să mai uite de sărăcie". Aşa că, adăugă plugarul, draga mea Dăruita, ţie îţi vor rămâne şi inelul şi garoafele, toate celelalte vor fi ale fratelui tău.

Cei doi copii ai plugarului părură mulţumiţi. Tatăl lor muri cu sufletul împăcat. îl plânseră, şi împărţeala se făcu fară a mai merge la judecată. Dăruita credea că fratele ei o iubeşte, dar, când rru să se aşeze pe unul dintre cele două scăunele, acesta îi spuse mânios:
—Păstrează—ţi inelul şi garoafele, dar nu te atinge de scaunele mele.

---

[16] în franceză, în original, Fortunee (n.tr.).

Dăruita începu să plângă şi rămase în picioare în timp ce Bedou (acesta era numele fratelui ei) se aşeză pe scaun. Veni ora mesei. Bedou avea un ou proaspăt de la singura lui găină, iar cojile i le arunca sorei lui.
—Ţine, îi spuse, nu am altceva să îţi dau.
Dăruita plânse şi mai tare, apoi se duse în cămăruţa ei. O întâmpină o mireasmă puternică, şi, fiind sigură că garoafele ei miroseau aşa, se apropie tristă de ele şi le zise:
—Frumoase garoafe, care îmi bucuraţi atât de mult ochii, să nu vă temeţi că am să vă las fară apă, o să am grijă de voi.

După ce rosti aceste cuvinte, îşi luă urciorul şi alergă la lumina lunii până la fântână, care era destul de departe. Cum mersese foarte iute, se aşeză pe ghizd să mai răsufle un pic, dar, de—abia se aşeză, că văzu venind, cu mare alai, o doamnă tare mândră. Şase domnişoare de onoare îi ţineau trena mantiei de mătase, alte două o sprijineau, străjerii ei mergeau în faţă, iar câţiva feciori duceau un jilţ acoperit cu o pânză ţesută cu fir de aur, în care doamna se aşeză, în timp ce slugile aşterneau masa.

Dăruita stătea într—un colţ, fară să îndrăznească să mai mişte; după o vreme, acea mare împărăteasă îi spuse unuia dintre scutieri:
—Mi se pare că zăresc o păstoriţă. Faceţi—i semn să se apropie.

Dăruita se apropie în grabă, făcu o plecăciune adâncă în faţa împărătesei, îi sărută poala rochiei şi apoi rămase în picioare în faţa ei.
—Ce faci aici, frumoasă fată, o întrebă împărăteasa, nu ţi—e teamă de hoţi?
—Vai, doamnă, îi răspunse Dăruita, n—am decât nişte straie de pânză!
—Aşadar, nu eşti bogată? o iscodi mai departe împărăteasa.
—Sunt atât de săracă, încât nu am moştenit de la tata decât un ghiveci cu garoafe şi un inel de argint.
—Dar ai o inimă, adăugă împărăteasa. Dacă ar vrea să ţi—o ia cineva, i—ai da—o?
—Nu ştiu ce înseamnă să îţi dăruieşti inima, doamnă.
—Dar, spune—mi, ai mâncat?
—Nu, doamnă, fratele meu a mâncat totul, împărăteasa porunci să fie ospătată cu toate bunătăţile de pe lume.
—Aş vrea să ştiu, îi zise împărăteasa, ce făceai atât de târziu la fântână?
—Doamnă, am venit să iau apă ca să îmi ud garoafele. Vorbind astfel, se aplecă să—şi ia urciorul însă, atunci când vru să îl arate împărătesei, văzu cu nespusă uimire că acum era din aur şi diamante, şi plin cu o apă limpede, care răspândea o mireasmă îmbătătoare. Nu îndrăzni să îl ia, temându—se că nu era al ei.
—Ţi—l dăruiesc, Dăruita, spuse împărăteasa, du—te să îţi uzi florile şi ţine minte că împărăteasa codrilor vrea să fie prietena ta.

La aceste vorbe, păstoriţa i se aruncă la picioare.
—Doamnă, îi spuse, mă duc să vă aduc jumătate din averea mea, ghiveciul cu garoafe. Nu poate încăpea pe mâini mai bune ca ale voastre.
—Du—te, Dăruita, încuviinţă împărăteasa.

Dăruita luă urciorul de aur şi alergă în cămăruţa ei; dar, în lipsa ei, Bedou îi luase ghiveciul cu garoafe, punându—i în loc o varză mare. Când văzu Dăruita varza, tare se mai necăji şi se hotărî să se întoarcă la fântână. Căzu în genunchi în faţa împărătesei şi îi spuse:
—Doamnă, Bedou mi—a furat ghiveciul cu garoafe, mi—a mai rămas doar inelul, vă rog din suflet să îl primiţi în dar.

Împărăteasa luă inelul Dăruitei şi şi—l puse pe deget, apoi se urcă într—o caleaşca minunată şi plecă. Dăruita se întoarse la Bedou. Primul lucru pe care îl făcu în cămăruţă, fu să azvârle varza pe fereastră. Dar fu tare uimită să audă o voce care striga:
—Ah! Am murit!

De îndată ce se făcu lumină, Dăruita coborî să—şi caute ghiveciul cu garoafe, şi peste ce dădu mai întâi? Peste nenorocita de varză. îi dădu un picior, zicând:
—Ce ai căutat în camera mea?
—Am fost adusă, mie nu mi—ar fi dat prin cap să vin. Tare se mai înspăimântă Dăruita, auzind—o vorbind astfel,
dar varza adăugă:
—Dacă vei vrea să mă duci lângă celelalte verze, îţi voi spune, în două vorbe, că ghiveciul tău cu garoafe

se află în salteaua de paie a lui Bedou.

Dăruita răsădi varza. Apoi prinse găina fratelui ei şi îi spuse:

—Ah, pasăre afurisită, te voi face să plăteşti pentru toate necazurile pe care mi le—a adus Bedou!

—Ah, păstoriţo, zise găina, cruţă—mi viaţa, şi îţi voi împărtăşi o mulţime de lucruri care te vor pune pe gânduri. Tu nu eşti fata plugarului care te—a crescut. împărăteasa care ţi—a dat naştere avea deja şase fete, iar soţul şi socrul ei i—au spus că o vor înjunghia dacă nu le va dărui un moştenitor. Curând, biata împărăteasă aştepta din nou un copil; au închis—o într—un castel şi au înconjurat—o de străji care au primit porunca s—o omoare dacă va avea tot o fată. Această împărăteasă avea o sori care era zână; zâna aştepta şi ea un copil şi ştia prea bine că fi băiat. Atunci când a născut, a încredinţat zefirului un coş în care şi—a pus băiatul, şi i—a dat poruncă să îl ducă pe micul prinţ în camera în care se afla împărăteasa, pentru a—l schimba cu fata pe care aceasta urma să o aibă. Înşelătoria n—a slujit la nimic, pentru că, în vremea asta, împărăteasa s—a folosit de bunătatea uneia dintre străji, care a ajutat—o să scape, dându—i o scară de frânghie. De îndată ce te—a născut pe tine, biata împărăteasă, căutând un loc unde să se ascundă, a ajuns la această căsuţă; eu eram harnică şi o dădacă bună, aşa că mi te—a dat în grijă şi mi—a povestit nenorocirile prin care trecuse. La puţină vreme după aceea a murit, fară să mai aibă timp să ne spună ce să facem cu tine. Cum toată viaţa mi—a plăcut să trăncănesc, m—a luat gura pe dinainte, şi i—am spus toată povestea unei doamne tare arătoase. Pe dată m—a atins cu o nuieluşă fermecată şi m—am prefăcut în găină, fară să mai apuc să scot o vorbă; când s—a întors de pe câmp, bărbatul meu m—a căutat peste tot, şi în cele din urmă a crezut că m—am înecat sau că m—au mâncat fiarele pădurii. Aceeaşi doamnă a mai trecut şi a doua oară pe aici, ea a fost aceea care a poruncit să te boteze Dăruita, şi care i—a oferit plugarului un inel de argint şi un ghiveci cu garoafe; dar, pe când se afla înăuntru, în casă, au sosit douăzeci şi cinci de străji trimise de tatăl tău, împăratul, care te căutau cu gânduri rele. Atunci, ea a rostit câteva cuvinte şi le—a transformat în verze. Printre aceste verze era şi aceea pe care ai aruncat—o ieri seară pe fereastră.

Dăruita rămase nespus de uimită la aflarea năzdrăvăniilor pe care i le povestise găina, aşa că îi spuse:

—Mi—e tare milă de tine, sărmana mea dădacă, aş vrea din tot sufletul să îţi dau înapoi înfăţişarea omenească.

După care se duse să îşi caute garoafele.

Când încercă să se apropie de salteaua de paie a lui Bedou, zări în preajma ei o mulţime de şobolani uriaşi. Dăruita nu îndrăzni să se apropie de teamă că şobolanii se vor repezi asupra ei, o vor muşca şi o vor umple de sânge.

Pe neaşteptate, îi trecu prin gând că, poate, acea apă înmiresmată din urciorul ei era fermecată, aşa că turnă câteva picături peste înspăimântătoarele lighioane, care o luară la goană. Culese garoafele, vărsă peste ele toată apa care mai rămăsese în urcior şi începu să le miroase cu nesaţ, când auzi deodată o voce plină de dulceaţă care îi spunea: „Neasemuită Dăruita, iată că a sosit ziua fericită şi mult dorită în care pot să îţi mărturisesc dragostea mea; află că puterea frumuseţii tale este atât de mare, încât poate fermeca chiar şi florile".

Tocmai atunci sosi şi Bedou: când văzu că Dăruita şi—a găsit florile, o târî până la uşă şi o aruncă afară. Deodată, lângă ea apăru împărăteasa codrilor:

—Ai un frate tare rău, îi zise, vrei să te răzbun?

—Nu, doamnă, îi răspunse.

—Dar, adăugă împărăteasa, ceva îmi spune mie că ţărănoiul ăsta mojic nu e fratele tău. Prin urmare, continuă ea, tu eşti prinţesă, şi până acum nu am putut să te apăr de toate nenorocirile care s—au abătut asupra ta.

Fu întreruptă în acea clipă de apariţia unui tânăr frumos ca nimeni altul: pe cap purta o coroană de garoafe, iar pletele bogate i se revărsau pe umeri. De îndată ce o văzu pe împărăteasă, o salută plin de respect.

—Ah, fiul meu! Drăgălaşul meu fir de garoafa, iată—te scăpat de farmece, şi asta numai cu ajutorul preafrumoasei Dăruita.

Îl strânse cu putere la piept şi, întorcându—se spre păstoriţă, îi spuse:

—Încântătoare prinţesă, ştiu tot ceea ce ţi—a povestit găina, dar ceea ce nu ai aflat este că zefirul căruia i l—am încredinţat pe fiul meu, pentru a—l pune în locul tău, l—a dus într—o grădină cu flori şi, în timp ce plecase să o caute pe mama ta, care era sora mea, o zână cu care eram certată de multă vreme l—a prefăcut în garoafa. în necazul în care mă aflam am chibzuit că singurul lucru pe care îl puteam face era să îl aduc pe Prinţul Garoafa în preajma ta, ghicind că, atunci când vei uda florile cu apa fermecată pe care ţi—am turnat—o în urcior, prinţul va vorbi, se va îndrăgosti de tine şi, în cele din urmă, nimic nu va mai tulbura dragostea voastră. Aşa că, draga mea Dăruita, dacă prinţul se căsătoreşte cu tine, vei fi fericită pe veci; vezi acum dacă prinţul ţi se pare destul de chipeş pentru a—l lua de bărbat.

—Doamnă, îi răspunse Dăruita, vă sunt recunoscătoare pentru ceea ce vă datorez. Dar pot să vă mărturisesc neliniştea mea? Nu ştiu ce este în inima lui, şi simt, pentru prima oară în viaţa mea, că nu aş putea fi fericită, ştiind că Prinţul Garoafa nu mă iubeşte.

—Nu fiţi neliniştită în această privinţă, frumoasă prinţesă, îi zise prinţul, aflaţi că vă îndrăgesc de multă vreme.

Împărăteasa, nerăbdătoare să o vadă odată pe prinţesă scăpată de straiele sărace de păstoriţă, o atinse în grabă cu nuieluşa fermecată, şi pe dată Dăruita se văzu îmbrăcată în cea mai minunată rochie care s—a pomenit vreodată.

Bedou, care se întorcea ostenit de la arat, văzând—o pe Dăruita gătită ca o zână, o chemă cu multă bunătate şi o rugă pe împărăteasă să aibă milă şi să se îndure de el.
—Cum! După ce te—ai purtat atât de urât cu sărmana Dăruita? tună împărăteasa.
—Ah, doamnă, spuse prinţesa, nu mă simt în stare să mă răzbun.
—Bine, ca să fii tu mulţumită, îl voi îmbogăţi pe Bedou, cocioaba lui se va preface într—un palat, dar printre toate mobilele de preţ vor rămâne şi scăunelele de bucătărie şi salteaua de paie, ca să nu uite niciodată cât de sărac a fost.

De asemenea, împărăteasa codrilor îl mai şlefui niţel, îl învăţă să fie cuviincios şi îi schimbă şi înfăţişarea. Noul Bedou se arătă nespus de recunoscător.

După aceea, doar printr—o atingere cu nuieluşa fermecată, verzele se prefăcură în bărbaţi, iar găina în femeie. Împărăteasa codrilor, fericită că i se însoară feciorul, făcu o nuntă ca în poveşti, care ţinu mai mulţi ani, iar cei doi soţi trăiră fericiţi toată viaţa.

CĂPRIOARA ALBĂ

Au fost odată un împărat şi o împărăteasă care trăiau mulţumiţi şi în bună înţelegere. Singurul lor necaz era că nu aveau un moştenitor. Împărăteasa, care era convinsă că împăratul ar iubi—o şi mai mult dacă ar avea unul, nu contenea să se roage pentru asta.

Într—o zi, pe când ieşise să se plimbe prin pădure, se aşeză în preajma unui izvor şi le spuse tuturor doamnelor care o însoţeau să se îndepărteze, să o lase singură.
—Sunt atât de nenorocită că nu am şi eu un copil, oare o să mor şi cerul n—o să se îndure să îmi dăruiască unul?

Cum vorbea astfel, apa izvorului se tulbură, şi apoi din ea se ivi un rac mare care îi spuse:
—Preamărită împărăteasă, vei avea în sfârşit ceea ce îţi doreşti atât de mult; îţi dau de veste că aici, aproape, se află un palat minunat înălţat de zâne; dar este cu neputinţă să dai de el, pentru că este înconjurat de nori foarte groşi. Cu toate astea, îţi stau la dispoziţie pentru a te duce acolo.

Împărăteasa, deşi surprinsă să audă un rac vorbind, îi spuse că primeşte cu plăcere să îl însoţească, dar că nu ştie să meargă de—a—ndăratelea ca el. Racul surâse, şi, pe loc, luă înfăţişarea unei bătrânele drăgălaşe.

Fără să mai piardă timpul, o conduse pe împărăteasă pe un drum, prin pădure, pe care aceasta nu îl văzuse niciodată până atunci. Era drumul pe care mergeau zânele la izvor. De îndată ce apărură împărăteasa şi călăuza ei, trandafirii îşi desfăcură petalele, arbuştii de iasomie şi portocalii îşi împletiră crengile, pentru a face din ele un umbrar acoperit cu frunze şi flori, peste pământ se aşternu un covor de violete, şi o mulţime de păsări felurite începură să cânte, care mai de care, prin copaci.

Împărăteasa încă nu se dezmeticise bine din uluială, când fii orbită de strălucirea fară seamăn a unui palat cu totul şi cu totul din diamant. Cuprinsă de admiraţie, nu se putu împiedica să nu scoată un

strigăt puternic. De îndată porţile palatului se deschiseră şi ieşiră şase zâne, cele mai frumoase şi cele mai falnice care se văzuseră vreodată în împărăţia ei. Veniră cu toatele să facă o plecăciune adâncă în faţa ei, şi fiecare dintre ele îi înmâna câte o floare din pietre preţioase, pentru a le strânge într—un buchet. Erau acolo un trandafir, o lalea, o anemonă, o căldăruşă, o garoafa şi o rodie.
—Doamnă, îi spuseră, suntem tare bucuroase să vă dăm de veste că veţi avea o mică şi drăgălaşă prinţesă, căreia îi veţi da numele de Mult Dorita[17]. Să nu uitaţi, de îndată ce va veni pe lume, să ne chemaţi, pentru că vrem ca această copilă să fie dăruită de zâne. Nu aveţi decât să luaţi buchetul pe care vi—l dăm şi să rostiţi în gând numele fiecărei flori: vom apărea pe loc în camera voastră.

Împărăteasa, nespus de bucuroasă, li se aruncă de gât. După aceea, o rugară pe împărăteasă să poftească în palatul lor. Intră împreună cu Zâna Izvorului şi rămase acolo până spre seară.

Acasă, la împărăteasă, toată lumea era foarte îngrijorată din pricina ei, o căutau neliniştiţi peste tot.

Zâna Izvorului o duse apoi la apă, împărăteasa stătu opt zile pe mal, şi în fiecare zi se ducea la castelul zânelor împreună cu credincioasa ei bătrânică, care de fiecare dată apărea mai întâi sub înfăţişarea unui rac.

Curând, împărăteasa născu o prinţesă căreia îi dădu numele de Mult Dorita; de îndată luă buchetul pe care îl primise, rosti în gând numele tuturor florilor, unul după celălalt, şi pe dată sosiră şi zânele; piticii şi piticele lor le urmau încărcaţi de daruri. După ce o îmbrăţişară pe împărăteasă şi o sărutară pe micuţa prinţesă, desfăcură scutecele, care erau făcute dintr—o pânză atât de subţire şi atât de trainică, încât te puteai folosi de ele o sută de ani fară să se tocească. Cât priveşte dantelele, erau şi mai minunate, toată istoria lumii era desenată pe ele fie cu acul, fie cu fusul. După aceea, scoaseră la iveală plăpumioara, brodată anume cu o mulţime de jocuri copilăreşti.

Zânele o luară ele însele pe micuţa prinţesă pe genunchi, o înfăşară, apoi, băgând de seamă că vrea să sugă, loviră în pământ cu nuieluşele lor fermecate: de îndată apăru o doică, aşa cum îi trebuia acestui sugar drăgălaş. Mai rămase doar ca această copilă să fie dăruită de zâne, ceea ce se şi grăbiră să facă: o zână îi dărui cuminţenia şi cinstea, alta, isteţimea, a treia, o frumuseţe neobişnuită, cea de după ea, o soartă fericită, a cincea îi ură să fie sănătoasă, iar ultima să izbândească în tot ceea ce îşi va pune în gând.

Împărăteasa, peste măsură de fericită, le mulţumi în fel şi chip pentru bunăvoinţa arătată micuţei, când, deodată, văzură intrând în cameră un rac atât de mare, încât de—abia încăpea pe uşă.
—Ah, împărăteasă nerecunoscătoare, aşadar, nici măcar nu ai catadicsit să îţi aduci aminte de mine? Este oare cu putinţă să o fi uitat atât de repede pe Zâna Izvorului?

Împărăteasa îi ceru iertare; îi spuse că îşi închipuise că spusese şi numele florii ei, laolaltă cu ale celorlalte, că buchetul de nestemate o făcuse să se înşele şi să greşească. Toate zânele îi ţinură isonul pentru a o îmblânzi pe sora lor.
—Draga noastră, îi spuseră, fă—ne hatârul şi renunţă la această înfăţişare de rac, fa în aşa fel încât să ne bucurăm din nou ochii cu frumuseţea ta.

Zâna Izvorului era destul de cochetă; laudele aduse de surorile ei o mai îmblânziră puţin.
—Ei bine, spuse, nu—i voi face Mult Doritei tot răul pe care mă hotărâsem să i—l fac. Vreau să vă spun totuşi să fiţi cu mare băgare de seamă: dacă Mult Dorita va vedea lumina zilei înainte de a împlini cincisprezece ani, acest lucru o va costa poate viaţa.

Planşetele împărătesei şi rugăminţile vestitelor zâne nu schimbară în niciun fel hotărârea ei de neclintit; se retrase de—a—ndăratelea, căci nu se învoise cu niciun chip să renunţe la înfăţişarea de rac.

Zânele ţinură de îndată sfat; chibzuiră că trebuiau să înalţe un palat fară uşi şi fară ferestre, cu o intrare subterană, iar prinţesa să fie crescută în acest loc până va împlini vârsta la care va scăpa de ameninţarea Zânei Izvorului.

Trei lovituri cu nuieluşa fermecată, şi palatul plănuit fu gata cât ai bate din palme. Pe dinafară era din marmură albă şi verde, iar pe dinăuntru era tapisat cu catifea de diferite culori,
brodată de zâne cu mâna lor.

Toţi dascălii de care avea nevoie prinţesa pentru a—şi desăvârşi educaţia fură aduşi în acel palat. Inteligenţa, agerimea şi îndemânarea ei o făceau aproape mereu să prindă în joacă tot ceea ce aceştia

[17] în franceză, în original, Desiree (n.tr.).

voiau să o înveţe.

Bunele zâne veneau din când în când să o vadă pe prinţesă; îi aduceau tot felul de lucruri nemaivăzute şi o răsfăţau care mai de care. Dar, dintre toate, Zâna Lalea[18] o iubea cel mai mult şi avea mereu grijă să îi amintească împărătesei ca nu cumva să o lase pe Mult Dorita să vadă lumina zilei înainte de a împlini cincisprezece ani. împărăteasa îi făgăduia să vegheze necontenit, dar, cum se apropia vremea când scumpa ei fiică avea să poată ieşi din palatul acela, porunci să fie pictată; portretul ei ajunse la cele mai vestite curţi. Văzându—l, niciun prinţ nu se putu opri să nu îl admire; dar, dintre toţi, unul îndrăgi atât de mult chipul prinţesei, încât nu se mai putu despărţi de acest portret. Îl puse în odaia lui, şi de multe ori se închidea singur înăuntru, pentru a—l putea sorbi netulburat din ochi.

Tatăl lui, împăratul, află acest lucru de la câţiva curteni palavragii care îi spuseră că se temeau ca nu cumva prinţul să îşi piardă minţile.

Împăratul trimise după fiul lui şi îl întrebă ce se întâmplase cu el, de se schimbase atât de mult. Prinţul i se aruncă la picioare.

—Aţi hotărât să mă căsătoriţi cu prinţesa Neagră[19], aţi socotit că există în această alianţă avantaje, pe care nu pot să vi le făgăduiesc dacă m—aş căsători cu prinţesa Mult Dorita, dar, Măria Voastră, această prinţesă o întrece cu mult în frumuseţe pe celelalte.

—Şi unde le—ai văzut? întrebă împăratul.

—Mi—au fost aduse portretele amândurora, răspunse Războinicul[20] (astfel i se spunea, după ce ieşise învingător în trei bătălii). Vă mărturisesc că am îndrăgit—o atât de mult pe prinţesa Mult Dorita, încât, dacă nu vă retrageţi fagăduiala pe care i—aţi făcut—o prinţesei Negre, îmi voi lua viaţa.

—Du—te de îndată şi adu—mi acel portret, spuse împăratul, cu o nerăbdare care lăsa uşor să se ghicească supărarea de care fusese cuprins.

Prinţul alergă în odaia lui şi se întoarse pe dată la împărat care, văzând portretul prinţesei Mult Dorita, rămase la fel de încântat ca şi fiul lui, şi îi făgădui să trimită numaidecât solie la curtea prinţesei Negre pentru a—şi lua înapoi cuvântul.

Prinţul îi sărută respectuos mâinile tatălui său şi îl zori să trimită soli, nu numai la curtea prinţesei Negre, dar şi la curtea prinţesei Mult Dorita, şi îşi arătă dorinţa ca, pentru aceasta din urmă, să fie ales omul cel mai destoinic şi mai bogat, pentru că trebuia să se arate într—o împrejurare atât de solemnă, şi, mai ales, să fie cât se poate de convingător. împăratul puse ochii pe Becafigue. Acesta era un tânăr senior înzestrat cu darul convingerii şi care, pe deasupra, mai avea şi o sută de milioane rentă. Ţinea mult la Războinic, şi pentru a—i fi pe plac acestuia, îşi pregăti cel mai falnic alai pe care vi—l puteţi închipui.

Atunci când solul îşi luă rămas—bun de la prinţ, acesta îi spuse:

—Ţine minte, dragul meu Becafigue, că viaţa mea atârnă de căsătoria pe care te duci să o închei; nu precupeţi nimic pentru a fi convingător şi adu—o aici pe drăgălaşa prinţesă pe care o îndrăgesc atât de mult.

Îl încarcă pe dată cu o mulţime de daruri de preţ. Solul plecă. Vestea acestei călătorii ajunse înainte de sosirea lui. împăratul şi împărăteasa se arătară tare bucuroşi. Pregătiră un palat întreg pentru a—l găzdui pe Becafigue şi dădură poruncile trebuincioase pentru ca, în cinstea primirii lui, încăperile să arate mai strălucitoare ca niciodată.

Împăratul ţi împărăteasa hotărâseră că solul o va vedea pe Mult Dorita, dar Zâna Lalea veni să o caute pe împărăteasă şi îi spuse:

—Nu trebuie să o vadă atât de repede, şi nu te învoi în ruptul capului să o trimiţi la curtea împăratului care o peţeşte pentru fiul lui, până când nu va împlini cincisprezece ani, căci sunt sigură că, dacă pleacă mai devreme, i se va întâmpla o mare nenorocire.

Împărăteasa o îmbrăţişa pe buna Lalea şi îi făgădui că îi va urma sfaturile.

Sosi solul: alaiul lui era alcătuit din şase mii de catâri acoperiţi cu catifea şi brocart, cu broderii de perle. împăratul şi împărăteasa îi ieşiră înainte, dar, când ceru să o salute pe prinţesă, rămase peste măsură de surprins că nu i se îngăduie această cinste. I se spuse că, atunci când se născuse, o zână o ameninţase că i se va întâmpla o mare nenorocire dacă va vedea lumina zilei înainte de a împlini vârsta de cincisprezece ani.

---

[18] în franceză, în original, Tulipe (n.tr.).
[19] în franceză, în original, Noire (n.tr.).
[20] în franceză, în original, Guerrier (n.tr.).

—Ei cum, Măria Ta, răspunse solul, voi avea, oare, parte de durerea de a mă întoarce fară ea? Iată portretul Războinicului, pe care am primit poruncă să i—l înfăţişez.

Îl desfăcu numaidecât; portretul, care fusese învăţat să—i vorbească numai prinţesei Mult Dorita, spuse:

—Frumoasă Mult Dorita, nu vă puteţi închipui cu câtă înflăcărare vă aştept; veniţi cât mai curând la curtea noastră pentru a o împodobi cu farmecul vostru fară pereche.

Portretul nu mai spuse nimic; împăratul şi împărăteasa rămaseră atât de surprinşi, încât îl rugară pe Becafigue să li—l dea, pentru a—l duce prinţesei. Solul se arătă încântat, şi numaidecât li—l încredinţa cu mare bucurie.

Împărăteasa nu—i pomenise până atunci fiicei sale de ceea ce se întâmplase, nici de sosirea solului. Când îi arătă portretul prinţului, care vorbea, şi care îi făcu un compliment pe cât de delicat, pe atât de curtenitor, rămase tare surprinsă, căci nu mai văzuse niciodată aşa ceva, şi înfăţişarea plăcută a prinţului, chipul plin de isteţime, trăsăturile regulate, nu o uimiră mai puţin decât ceea ce spunea portretul.

—Te—ai supăra dacă ai avea un soţ care ar semăna cu acest prinţ? o întrebă împărăteasa.

—Doamnă, îi răspunse, nu eu sunt aceea care am puterea să aleg.

—Dar, în sfârşit, adăugă împărăteasa, dacă sorţii ţi l—ar hărăzi, nu crezi că ai fi fericită?

Mult Dorita roşi, lăsă ochii în jos şi nu răspunse nimic, împărăteasa o luă în braţe şi o sărută de mai multe ori; nu se putu opri să nu verse câteva lacrimi când se gândi că era pe cale să o piardă, căci mai erau doar trei luni până când împlinea cincisprezece ani.

Solul, văzând că nu avea de ce să se îndoiască în privinţa făgăduielii de a i—o da stăpânului lui de soţie pe prinţesa Mult Dorita, se întoarse la acesta pentru a—i da fericita veste.

Dar, când află că nu putea nădăjdui să o aibă pe scumpa lui prinţesă alături de el mai devreme de trei luni, prinţul jeli atât de tare, încât întrista toată curtea. în sfârşit, puterile îl lăsară încetul cu încetul, şi căzu la pat, grav bolnav.

Împăratul luă atunci hotărârea să se ducă el însuşi la palatul prinţesei Mult Dorita pentru a o implora să aibă milă de fiul lui, pe care doar grăbirea căsătoriei l—ar mai fi putut lecui.

Totuşi vârsta lui înaintată nu îi îngădui să călătorească decât în lectică, şi aceasta se mişca mult prea încet, având în vedere nerăbdarea fiului lui. Aşa că îl trimise călare tot pe credinciosul Becafigue, care zbura ca vântul.

În ceea ce o priveşte pe Mult Dorita, dădea mereu târcoale portretului prinţului, aşa că dragostea ei nu avea cum să scape ochilor ageri ai doamnelor de care era înconjurată, între altele Micsandra[21] şi Spin—Lung[22], care o slujeau îndeaproape. Micsandra o îndrăgea mult şi îi era credincioasă, Spin—Lung însă, de mult timp o pizmuia pe prinţesă pentru averea şi pentru rangul ei.

Solul trimis la palatul prinţesei Negre nu fu prea bine primit când se află cu ce veste venise. Şi cum se temea să nu fie ciomăgit, fu primul care îl învinui pe stăpânul lui.

—Duceţi—vă să îi spuneţi Războinicului, îi răspunse prinţesa Neagră, că îmi pare bine că nu ne mai căsătorim, pentru că nu îmi plac oamenii necinstiţi.

Solul, care nu—şi dorea nimic mai mult decât să plece cât mai iute, o porni în grabă înapoi.

Dar etiopiana era prea pornită împotriva Războinicului pentru a—i putea ierta o asemenea jignire. Se urcă într—un car de fildeş tras de şase struţi, care făceau zece leghe pe oră, şi se duse la palatul Zânei Izvorului, care era naşa ei. îi povesti ceea ce i se întâmplase şi o rugă stăruitor să o ajute să se răzbune. Zâna află astfel că Războinicul o părăsise pe prinţesa Neagră pentru Mult Dorita.

—Cum, strigă, păcătoasa asta de Mult Dorita iar mă necăjeşte? Nu, încântătoare prinţesă, nu, micuţa mea, n—ai nicio grijă, nu voi îndura să fii jignită. Întoarce—te în palatul tău şi bizuie—te pe scumpa ta naşă.

Prinţesa Neagră îi mulţumi şi plecă. Solul Becafigue înainta în mare grabă spre oraşul în care şedea tatăl prinţesei Mult Dorita. Cum ajunse, se aruncă la picioarele împăratului şi ale împărătesei şi le spuse, în cuvintele cele mai mişcătoare, că Războinicul avea să moară dacă mai întârziau să i—o trimită pe fiica lor. împăratul şi împărăteasa plânseră împreună cu el, apoi îi spuseră că aveau nevoie de un răgaz de

---

[21] în franceză, în original, Giroflee (n.tr.).
[22] în franceză, în original, Longue Epine (n.tr.).

câteva zile pentru a se hotărî şi pentru a—i da răspunsul. Atunci, le spuse că nu le poate da mai mult de câteva ceasuri, pentru că stăpânul lui trage să moară. Înduioşaţi, îl încredinţară că până în seară va afla ce au hotărât.

Împărăteasa alergă la palatul scumpei sale fiice, îi povesti tot ceea ce se întâmplase şi află ce simţăminte nutrea fiica ei pentru preafrumosul prinţ.

—Nu mai fi mâhnită, scumpa mea copilă, când te va vedea se va lecui negreşit, sunt neliniştită doar din pricina ameninţărilor Zânei Izvorului.

—Îmi închipui, doamnă, îi răspunse prinţesa, că, dacă am chibzui puţin, am putea să o înşelăm pe zână; de pildă, nu aş putea merge într—un rădvan acoperit, în aşa fel încât să nu pot vedea lumina zilei? Am deschide doar noaptea, pentru a mânca; în felul acesta aş putea ajunge nevătămată la Războinic.

Împărătesei îi plăcu mult această idee, aşa că trimise să i se spună lui Becafigue că prinţesa va pleca pe cât se poate de repede, şi că nu avea decât să—i ducă această veste bună stăpânului său.

Pentru Mult Dorita se făcu o caleaşca de catifea, verde pe dinafară, împodobită cu plăci mari de aur, şi pe dinăuntru din brocart argintiu brodat cu roz. Nu avea nici o fereastră, era foarte mare, se închidea mai bine ca o cutie, şi un senior dintre cei mai de vază din împărăţie a fost ales să ţină cheile cu care se deschideau încuietorile puse la portiere. Prinţesa plecă în sfârşit, însoţită de puţini ofiţeri. Doamnele ei de companie, Spin—Lung şi Micsandra, urcară înăuntru împreună cu ea.

Aţi uitat, poate, că Spin—Lung nu o îndrăgea deloc pe prinţesa Mult Dorita, dar îl îndrăgea foarte tare pe Războinic, căci văzuse portretuL lui vorbitor. Săgeata care o rănise era atât de ascuţită, că, în pragul plecării, îi spusese mamei ei că o să moară dacă se va face această căsătorie.

Or, împărăteasa îşi încredinţa scumpa ei copilă tocmai mamei Lui Spin—Lung, o femeie tare hainǎ la suflet.

—Vegheaţi asupra sănătăţii fiicei mele, îi spuse, dar, mai ales, fiţi grijulie ca nu cumva să vadă soarele. Totul ar fi pierdut, şi m—am înţeles cu solul Războinicului că, până când va avea cincisprezece ani, nu va vedea altă lumină decât pe aceea a lumânărilor.

Dar Spin—Lung, care aflase de la ofiţerii prinţesei care deschideau în fiecare seară caleaşca pentru a o pofti pe prinţesă la masă, că se apropiau din ce în ce mai mult de oraşul în care erau aşteptate, o zorea pe mama ei să facă mai repede ceea ce plănuiseră pe ascuns. Astfel, într—o bună zi, cam pe la ceasul prânzului, când soarele arde mai tare, aceasta străpunse dintr—o singură lovitură peretele caleştii în care se aflau, cu un cuţit mare făcut anume, pe care îl luase cu ea ascuns sub rochie. Atunci, pentru prima oară în viaţa ei, prinţesa Mult Dorita văzu lumina zilei. Abia apucă să privească împrejur, suspinând adânc, că se şi năpusti din caleaşca, prefăcută într—o Căprioară Albă, şi porni să alerge spre pădurea din apropiere, în întunecimea căreia se pierdu, pentru a jeli acolo, fară martori, după fermecătoarea înfăţişare pe care tocmai şi—o pierduse.

Zâna Izvorului, care pusese la calc această întâmplare ciudată, văzând că toţi aceia care o însoţeau pe Mult Dorita se puseseră cu toţii pe treabă, unii plecând in căutarea ei, alţii pornind spre oraş pentru a—l înştiinţa pe prinţ, făcu să se pornească dintr—odată o furtună grozavă. Tunetele şi fulgerele îi înfricoşară chiar şi pe cei mai îndrăzneţi, şi întreg alaiul prinţesei se pomeni luat pe sus şi dus hăt departe.

Nu mai rămăseseră decât doamna de companie, Spin—Lung şi Micsandra. Aceasta din urmă alergă după stăpâna ei. Spin—Lung şi mama ei, fericite că nu mai are cine să le vadă, nu pierdură o clipă şi se grăbiră a împlini ceea ce îşi puseseră în gând. Spin—Lung se înveşmânta în cele mai frumoase straie ale Mult Doritei. Mantia împărătească, pregătită pentru nunta ei, era de o strălucire fară pereche; coroana, sceptrul, globul pe care îl ţinea în mâna cealaltă, toate acestea erau foarte preţioase şi greu de cărat. Dar trebuia să convingă că ea era prinţesa, aşa că era necesar să se îngrijească de toate aceste podoabe împărăteşti.

Înveşmântată astfel, Spin—Lung, urmată de mama ei care îi ţinea trena mantiei împărăteşti, o luă spre oraş. Falsa prinţesă înainta cu paşi solemni, fară a se îndoi că era aşteptată şi, într—adevăr, nu merseră prea mult şi zăriră un pâlc de călăreţi, iar în mijloc două lectici strălucitoare, acoperite cu aur şi pietre preţioase, duse de catâri împodobiţi cu panaşe lungi din pene verzi (aşa cum îi plăcea prinţesei Mult Dorita). împăratul, care se afla într—una din ele, iar prinţul cel bolnav în cealaltă, nu ştiau ce să creadă despre aceste doamne care veneau spre ei. Cei mai grăbiţi dintre călăreţi galopară în întâmpinarea acestora şi, judecând după straiele lor falnice, socotiră că trebuie să fie nişte doamne tare sus—puse. Descălecară şi se apropiară de ele plini de respect.

—V—aş rămâne îndatorată dacă mi—aţi dezvălui, le spuse Spin—Lung, cine se află în aceste litiere?
—Doamnelor, le răspunseră nobilii călăreţi, acolo sunt împăratul şi fiul lui, prinţul, veniţi să o întâmpine pe prinţesa Mult Dorita.
—Duceţi—vă3 vă rog, să le spuneţi, continuă ea, că prinţesa a sosit O zână, geloasă pe fericirea mea, i—a împrăştiat pe toţi cei care mă însoţeau, făcând să plouă cu tunete, cu fulgere şi cu minuni de necrezut, dar, iat—o pe doamna mea de companie, cu scrisori din partea tatălui meu, împăratul.

De îndată, cavalerii îi sărutară poala rochiei şi porniră în graba mare înapoi, spre împărat, pentru a—i da vestea că prinţesa se apropie.
—Cum se poate, strigă împăratul, vine pe jos în plină zi! Cavalerii îi povestiră ce le spusese prinţesa.
—Recunoaşteţi, zise prinţul, că este uimitor de frumoasă. Cavalerii nu răspunseră nimic.
—Măria Voastră, o s—o vedeţi, îi vorbi totuşi cel mai îndrăzneţ dintre ei, s—ar părea că oboseala călătoriei i—a schimbat înfăţişarea.

Împăratul, împreună cu toată curtea, ajunse lângă falsa prinţesă, dar, de îndată ce îşi îndreptă ochi spre ea, scoase un strigăt puternic şi se dădu înapoi câţiva paşi:
—Ce văd! E un vicleşug!
—Măria Ta, spuse doamna de companie, înaintând plină de îndrăzneală, iat—o pe prinţesa Mult Dorita, cu scrisori de la împărat şi de la împărăteasă.

În tot acest timp, împăratul rămase închis într—o tăcere morocănoasă, iar prinţul, sprijinindu—se de Becafigue, se apropie de Spin—Lung. Oh, Dumnezeule! Ce se petrecu în sufletul lui după ce o privi cercetător pe această tânără a cărei înălţime îţi dădea fiori! Era atât de înaltă, că hainele prinţesei de—abia—i acopereau genunchii, îngrozitor de slabă, nasul mai coroiat decât ciocul unui papagal, era lucios şi roşu, cât despre dinţi, nu s—au văzut alţii mai negri şi mai strâmbi.

Prinţul îi spuse tatălui său, împăratul:
—Am fost trădat, portretul acela minunat, de care m—am îndrăgostit nebuneşte, nu seamănă niciun pic cu persoana care ne—a fost trimisă, au căutat să ne înşele.
—Ce vreţi să spuneţi, Măria Voastră, întrebă Spin—Lung, cine a căutat să vă înşele? Aflaţi că nu veţi fi deloc înşelat dacă vă veţi căsători cu mine.
—Ah, frumoasa mea prinţesă, strigă doamna de companie, unde am venit? Oare astfel se cuvine să fie primită o persoană de rangul vostru? Ce maniere! împăratul, tatăl tău, va şti cum să ceară socoteală.
—Noi vom fi aceia care îi vom cere socoteală, i—o întoarse împăratul. Ne—a făgăduit o prinţesă frumoasă şi ne—a trimis un schelet, o momâie bună de speriat copiii.
—Ce insultă! răcni falsa prinţesă. Cât de nenorocită sunt că am venit aici, bizuindu—mă pe cuvântul unor astfel de oameni!

Împăratul şi prinţul, clocotind de mânie, se urcară fiecare în lectica lui şi, fară multă ceremonie, o strajă o puse pe prinţesă pe cal în spatele ei, iar doamna de companie păţi la fel. Fură duse în oraş şi închise din porunca împăratului în castelul celor trei vânturi.

Războinicul, deznădăjduit, se hotărî ca, de îndată ce îi va îngădui sănătatea, să plece pe ascuns şi să se aşeze într—un loc singuratic, pentru a—şi petrece acolo tot restul tristei sale vieţi.

Îi împărtăşi acest gând doar credinciosului Becafigue. Abia începu să se simtă mai bine, că şi plecă, lăsându—i împăratului o scrisoare lungă, pe masa din iatacul acestuia, în care îl asigura că, de îndată ce sufletul lui nu va mai fi atât de învolburat, se va întoarce la el, dar că îl ruga fierbinte, până atunci, să se gândească la cum pot să se răzbune mai bine amândoi, şi să nu îi dea cu niciun chip drumul hâdei prinţese pe care o ţinea prizonieră.

Este lesne de înţeles durerea de care a fost cuprins împăratul la citirea acestei scrisori. În timp ce toată lumea căuta să îi aline suferinţa, prinţul şi Becafigue se îndepărtau de oraş şi, în trei zile, se aflau dinaintea unui codru întins. Prinţul, obosit de drumul lung, căci era încă bolnav, descăleca şi se prăvăli plin de tristeţe la pământ.
—Măria Ta, îi spuse Becafigue, în timp ce vă veţi odihni puţin, mă voi duce să dau o raită prin jur, să caut nişte fructe pentru a vă mai întări un pic şi să cercetez locul în care ne aflăm.

Prinţul nu răspunse nimic, îi făcu doar semn de încuviinţare.

A trecut multă vreme de când am lăsat—o pe căprioară în pădure, prin urmare, aş vrea să vă vorbesc acum despre neasemuita prinţesă. Plânse ca o căprioară peste măsură de întristată, văzându—şi chipul oglindit în apa unui izvor. Este adevărat că se mai putea mângâia puţin cu gândul că, pe cât de

frumoasă fusese pe când era prinţesă, la fel de frumoasă era şi acum, când ajunsese căprioară.

Îmboldită de foame, Mult Dorita se apucă să pască iarba cu poftă şi rămase uimită cât de bine poate paşte şi de cât de gustoasă i se pare iarba. Apoi, se duse să se culce pe muşchiul moale. Noaptea o găsi acolo, şi o petrecu tresărind mereu de spaimă. Lumina zilei o mai linişti puţin, îi admiră frumuseţea, iar soarele i se păru atât de minunat, încât nu se mai satură privindu—l. Tot ceea ce i se spusese despre el i se părea prea puţin faţă de ceea ce vedea acum.

Zâna Lalea, care o îndrăgise dintotdeauna pe Mult Dorita, nu voia deloc să o lase pradă furiei Zânei Izvorului, şi ea fu aceea care călăuzi paşii Micsandrei spre codru, pentru ca această prietenă adevărată a prinţesei sa i mai aline puţin suferinţa.

Frumoasa căprioară trecea agale pe malul unui râuleţ, când Micsandra, care aproape că nu mai putea să meargă de oboseală, se întinse chiar la marginea acelei ape, pentru a se mai odihni niţeluş. Se gândea plină de tristeţe în ce parte să o mai apuce pentru a o găsi pe scumpa ei prinţesă. Cum o zări, căprioara trecu dintr—un salt peste râuleţ, care era larg şi adânc, se năpusti peste Micsandra şi începu să o mângâie în toate felurile.

Micsandra o privi cu atenţie şi văzu, nespus de uimită, că ochii îi erau plini de lacrimi; nu mai avu nicio îndoială că această frumoasă căprioară era scumpa ei prinţesă. Îi vorbi şi îşi dădu seama că o înţelege, dar nu poate să îi răspundă. Micsandra îi făgădui stăpânei ei că nu o va părăsi. Căprioara îi făcu o mulţime de mici semne din ochi şi din cap, dându—i de înţeles că era foarte mulţumită.

Rămaseră împreună toată ziua. Neprihănita (aşa o mângâia Micsandra pe nefericita prinţesă) se îngrijoră că prietenei ei i—ar putea fi foame, şi o duse într—o poieniţă unde văzuse câteva fructe sălbatice. Micsandra mancă pe săturate, dar, după acest adevărat ospăţ, fu cuprinsă de o adâncă nelinişte, întrebându—se unde vor dormi.

—Nu ţi—e frică, drăgălaşă căprioară, să înnoptezi aici? Neprihănita înălţă ochii spre cer şi suspină.

—Dar, continuă Micsandra, nu se află pe nicăieri vreo căsuţă, adăpostul unui cărbunar sau al unui tăietor de lemne, vreo sihăstrie?

Neprihănita clătină din cap că nu văzuse aşa ceva.

—Oh, Dumnezeule! strigă Micsandra. Nu voi scăpa cu viaţă până mâine.

Neprihănita începu şi ea să plângă. Lacrimile ei o mişcară pe Zâna Lalea care, apărând dintr—odată, îi spuse:

—Nu am venit să te dojenesc, starea în care te văd mă face şi pe mine să sufăr.

Micsandra o imploră să aibă milă de prinţesă şi să—i dea înapoi înfăţişarea ei firească.

—Asta nu atârnă de mine, spuse Zâna Lalea, dar voi scurta timpul osândei sale!

Pentru a—i mai îndulci pedeapsa, de îndată ce se lăsă noaptea, Mult Dorita se prefăcu la loc în prinţesă; dar, de—abia se iviră zorile, că deveni din nou Neprihănita[23], alergând ca orice altă căprioară, pe câmp şi prin pădure.

Era deja mare lucru să nu mai fie căprioară pe timpul nopţii. Prinţesa îşi arătă bucuria, sărind şi alergând, ceea ce o umplu de încântare pe Zâna Lalea.

—Ia—o pe această cărăruie, îi spuse, vei găsi la capătul ei o colibă destul de curăţică pentru un adăpost câmpenesc.

De îndată ce sfârşi aceste vorbe, se făcu nevăzută. Micsandra o ascultă, o apucă, împreună cu Neprihănita, pe cărăruie, şi dădu peste o bătrână aşezată în pragul porţii, care tocmai isprăvea de împletit un coş din răchită subţire. Micsandra îi dădu bineţe.

—N—ai vrea, bunicuţo, să mă adăposteşti şi pe mine, împreună cu căprioara mea? Mi—ar trebui doar o cămăruţă.

—Da, fată frumoasă, răspunse bătrânica, bucuroasă te adăpostesc sub acoperişul meu, pofteşte cu căprioara ta.

Le duse de îndată într—o odaie tare drăgălaşă, căptuşită cu lemn de cireş, cu două pătuţuri cu saltele de pânză albă şi cearşafuri subţiri de in: totul părea simplu şi curat.

De îndată ce se făcu noapte, Mult Dorita încetă să mai fie căprioară, şi o îmbrăţişa de o sută de ori pe scumpa sa Micsandra.

Bătrânica veni şi bătu încetişor la uşa lor, dându—i Micsandrei un coşuleţ cu fructe tare

---

[23] În original, în franceză, Blanche (n.tr.)

gustoase, din care prinţesa se ospăta cu mare poftă, după care se culcară. Cum se făcu ziuă, Mult Dorita,din nou căprioară, începu să zgârie uşa, ca Micsandra să—i deschidă; şi, avântându—se unde era pădurea mai deasă, începu să alerge aşa cum obişnuiesc căprioarele.

V—am spus deja că Războinicul se oprise în pădure, iar Becafigue dădea o raită prin jur, căutând fructe. Se făcuse destul de târziu atunci când ajunse la căsuţa bătrânicii despre care v—am pomenit. Îi vorbi acesteia cu bună—cuviinţă şi o întrebă de lucrurile de care avea nevoie pentru stăpânul lui. Ea se grăbi să îi umple un coş şi i—l dădu.

—Mă tem, îi spuse ea, că dacă vă veţi petrece noaptea pe aici fară adăpost, să nu păţiţi ceva, vă ofer eu unul, este adevărat tare modest, dar, cel puţin, veţi fi ferit de lei.

Becafigue îi mulţumi şi îi spuse că era cu unul dintre prietenii lui, şi că se duce să întrebe dacă acesta primeşte să vină la ea. Într—adevăr, prinţul se lăsă condus la căsuţa acestei femei cumsecade care îi duse într—o odaie asemănătoare cu aceea în care o găzduise pe prinţesă, atât de aproape una de alta, că erau despărţite doar de un perete.

De îndată ce primele raze ale soarelui străluciră, prinţul se ridică şi ieşi în pădure, spunându—i lui Becafigue să nu vină cu el. Merse vreme îndelungată fară nicio ţintă: în cele din urmă, ajunse într—un loc destul de larg, acoperit de copaci şi de muşchi; de îndată, o căprioară o luă la goană de acolo. Prinţul nu se putu împiedica să nu se ia după ea: era un vânător pătimaş. Se ţinu după biata căprioară şi, din când în când, trimitea spre ea câte o săgeată care o făcea sa moară de frică, deşi nici măcar nu o rănea, căci

prietena ei, Zâna Lalea, o luase sub oblăduirea ei; în sfârşit, primejdiosul vânător o pierdu din vedere şi, fiind peste măsura de istovit, nu se mai încăpăţâna să o urmărească.

Neprihănita văzu bucuroasă că se apropie ora când se poate întoarce; îşi îndreptă paşii spre căsuţa în care Micsandra o aştepta cu nerăbdare. De îndată ce se văzu în odaie, se aruncă pe pat, gâfâind; era lac de apă. Micsandra o mângâie în fel şi clip, murea de curiozitate să afle ce i se întâmplase. Se întuneci, şi frumoasa prinţesă îşi recăpăta înfăţişarea obişnuită. Aruncându—se de gâtul prietenei ei, îi spuse:

—Vai! Am fost urmărită astăzi de un tânăr vânător pe care de—abia l—am zărit, atât de repede alergam: a tras o mulţime de săgeţi spre mine, era cât pe—aci să mă omoare, nici acum nu ştiu prin ce minune am scăpat.

—Nu trebuie să mai ieşi, prinţesă, îi zise Micsandra. Petrece în această cameră timpul care a mai rămas până la ispăşirea pedepsei; mă voi duce în oraşul cel mai apropiat şi îţi voi aduce cărţi pentru a nu te plictisi.

—Scumpa mea, îi răspunse prinţesa, gândul la fermecătorul Războinic îmi ajunge din plin.

Dar, curând, ochii ei frumoşi se închiseră până la răsăritul soarelui. De îndată ce zări primele raze, îşi schimbă ca de obicei înfăţişarea şi se întoarse în pădure.

În ceea ce îl priveşte, prinţul se întorsese şi el, odată cu lăsarea serii, lângă prietenul lui.

—Mi—am petrecut timpul fugărind cea mai frumoasă căprioară pe care am văzut—o vreodată; m—a păcălit de nenumărate ori de parcă ar fi fost fermecată, am ochit bine, aşa că nu pot înţelege cum a izbutit să se ferească de săgeţile mele. De îndată ce se va face ziuă voi merge din nou să o caut, şi de data asta nu îmi va mai scăpa.

Într—adevăr, tânărul prinţ se duse dis—de—dimineaţă în acelaşi loc unde o întâlnise pe căprioară, dar aceasta se feri să mai treacă pe acolo. Prinţul iscodi peste tot, dădu ocol prin jur, scotoci, şi, în cele din urmă, încălzit şi ostenit, se opri lângă un măr. Culese câteva mere, care—i plăceau tare mult, le mancă, şi aproape numaidecât căzu într—un somn adânc.

În timp ce dormea, căprioara, dornică de singurătate, ajunse şi în acest colţ îndepărtat de pădure. Când dădu peste prinţ se sperie şi fu gata să o ia la goană, dar, văzându—l că doarme, îndrăzni să se apropie şi nu se putu opri să nu îl privească mai îndeaproape. Oh, Dumnezeule! Ce se petrecu în sufletul ei când îl recunoscu! Se culcă la câţiva paşi de el şi nu—şi mai putu dezlipi ochii de pe chipul lui. Suspina, gemea uşor, până când, din ce în ce mai îndrăzneaţă, se apropie şi mai mult, îl atinse, şi, atunci, prinţul se trezi.

Recunoscu, nespus de uluit, căprioara care îi dăduse atât de furcă şi pe care o căutase cu atâta înverşunare; dar, să o vadă atât de prietenoasă i se păru peste măsură de ciudat. Neprihănita nu aşteptă să fie prinsă, o zbughi numaidecât, iar prinţul porni după ea. Din când în când, se mai opreau pentru a—şi trage răsuflarea.

În sfârşit, după ce făcură înconjurul pădurii, căprioara noastră nu mai avu putere să alerge şi încetini, iar prinţul, înteţindu—şi paşii, puse mâna pe ea, cuprins de o bucurie de care nu se mai credea în stare. Văzu prea bine că era sleită de puteri: se întinsese pe pământ ca o sălbăticiune pe jumătate moartă şi aştepta doar să—şi sfârşească viaţa în mâinile învingătorului ei; dar, în loc să se arate crud cu ea, acesta începu să o mângâie.

—Frumoasă căprioară, îi spuse, nu—ţi fie frică, vreau să te iau cu mine şi să mă urmezi peste tot.

Tăie câteva crengi, le îndoi cu dibăcie şi le acoperi cu muşchi, aruncă deasupra câţiva dintre trandafirii de care erau pline câteva tufe din jur, apoi o luă în braţe pe căprioară, îi sprijini capul de gâtul lui şi o întinse cu blândeţe printre trandafiri. Se aşeză lângă ea, căutând, din când în când, ierburi mai de soi, pe care i le întindea, iar căprioara i le mânca din palmă.

Prinţul continua să îi vorbească, deşi era convins că nu îl înţelege; totuşi, oricâtă plăcere i—ar fi făcut toate acestea, Neprihănita era din ce în ce mai neliniştită, pentru că se apropia noaptea. Nu înceta a se gândi cum ar putea să o ia la sănătoasa, când chiar prinţul îi oferi această ocazie; căci, îngrijorat că i—ar putea fi sete, se duse să vadă dacă nu găseşte vreun râuleţ, pentru a o duce acolo. în timp ce el căuta, Neprihănita o şterse iute şi se duse la căsuţa bătrânei, unde Micsandra o aştepta plină de îngrijorare. îi povesti bunei sale prietene de—a fir a păr tot ceea ce i se întâmplase.

Prinţul se întoarse în locul unde o lăsase pe scumpa lui căprioară, dar ea nu mai era acolo.

—Cum, strigă, până şi căprioarele sunt la fel de viclene şi făţarnice ca prinţesele?

Se întoarse la bătrânica bună la inimă şi îi povesti de—a fir a păr bunului său prieten tot ceea ce

i se întâmplase, plângându—se de nerecunoştinţa căprioarei. Becafigue nu se putu împiedică să nu surâdă; îl sfătui să o pedepsească pe căprioară atunci când o va întâlni.

—Nu rămân aici decât pentru asta, răspunse prinţul, apoi vom pleca mai departe.

Se făcu din nou ziuă, şi din nou prinţesa îşi recapătă înfăţişarea de căprioară. Se hotărî să îl ocolească pe prinţ. Se îndepărtă mult de locurile pe unde colinda de obicei, dar tânărul prinţ, care era la fel de isteţ ca şi ea, judecă la fel, aşa că dădu peste ea acolo unde era pădurea mai deasă. Căprioara se credea la adăpost, când deodată îl zări! Ţâşni, sări peste tufe şi, cum se temea şi mai mult de el, după păcăleala pe care i—o trăsese în seara dinainte, alergă mai uşoară ca vântul, dar, în clipa în care străbătea o potecă, prinţul o ochi atât de bine, încât săgeata Lui i se înfipse în picior. Simţi o durere fulgerătoare şi se prăbuşi la pământ.

Prinţul se apropie. Avu o strângere de inimă, văzând cum curge sângele căprioarei; adună ierburi, îi legă piciorul pentru a—i mai uşura durerea şi îi facu din nou un pat din crengi. Ţinea capul Neprihănitei sprijinit de genunchii lui:

—Nu din pricina ta, micuţă nestatornică, ai păţit ce ai păţit? Ce ţi—am făcut ieri ca să mă părăseşti? Astăzi nu se va mai întâmpla la fel, te voi lua cu mine.

Căprioara au răspunse nimic. Prinţul o mângâia în fel şi chip.

—Cât de mult sufăr că te—am rănit, îi spunea, mă vei urî, iar eu vreau să mă iubeşti.

În sfârşit, ora la care trebuia să se întoarcă la bătrâna lui gazdă se apropia; luă vânatul lui, şi nu—i era deloc uşor, pentru că era nevoit când să îl care în braţe, când să îl ducă în spinare, când să îl târască. Căprioara se lăsa greu şi îl copleşea, era tot o apă de atâta trudă; în sfârşit, se gândi să îl cheme în ajutor pe credinciosul lui Becafigue, dar, înainte de a—şi părăsi prada, o legă zdravăn cu mai multe noduri de un copac, de teamă să nu fugă din nou.

Neprihănita încercă în zadar să îşi smulgă legăturile, tot zbătându—se nu făcu decât să strângă şi mai mult nodurile, şi era cât pe—aci să se sugrume într—un laţ pe care prinţul i—l petrecuse pe după gât, când Micsandra trecu prin locul în care se zvârcolea Căprioara Albă. O dezlegă cât putu de repede, dar prinţul apăru, însoţit de Becafigue, chiar în clipa în care se pregătea să o ia de acolo.

—Doamnă, îi spuse prinţul, am rănit—o pe această căprioară, şi îmi aparţine, ţin la ea; vă rog din suflet să o lăsaţi în stăpânirea mea.

—Seniore, răspunse cu bună—cuviinţă Micsandra, căprioara aceasta a fost a mea înainte de a fi a voastră, mai degrabă aş renunţa la viaţă decât la ea. Dacă vreţi să vedeţi cât de bine mă cunoaşte, nu vă cer decât să o lăsaţi puţin liberă. Haide, micuţa mea Neprihănita, spuse, îmbrăţişează—mă. Neprihănita i se aruncă la gât. Sărută—mi obrazul drept! Căprioara se supuse. Atinge—mi inima! Căprioara îi atinse pieptul. Suspină. Căprioara suspină.

—V—o dau înapoi, spuse prinţul, dar, trebuie să mărturisesc, nu fară durere în suflet.

Prinţesa şi Micsandra nu ştiau că prinţul locuia în aceeaşi casă cu ele, acesta le urmărea destul de departe, şi rămase surprins văzându—le intrând în casă bătrânicii celei cumsecade. Intră şi el, puţin după aceea, şi, împins de curiozitatea de a afla cât mai multe despre Neprihănita, o întrebă pe gazdă cine era acea tânără persoană. Aceasta îi răspunse că nu o cunoaşte, că o primise împreună cu căprioara ei, că o plătea bine şi că trăia într—o mare singurătate. Când Becafigue se interesă unde se afla odaia acestei singuratice, le răspunse că foarte aproape de a lor, despărţită doar de un perete.

Atunci când ajunseră la ei în odaie, Becafigue îi spuse prinţului că, ori avea el vedenii, ori o văzuse pe această fată la palatul prinţesei Mult Dorita, pe când fusese acolo în solie.

—Ce întâmplare o fi adus—o aici? întrebă prinţul.

—Nu ştiu, Măria Ta, adăugă Becafigue, dar aş vrea să o mai văd o dată, şi, pentru că ne desparte doar un perete de lemn, am să fac o gaură în el.

Făcu curând o gaură destul de mare pentru a o vedea pe fermecătoarea prinţesă îmbrăcată într—o rochie de brocart cu broderie din fire de argint, cu flori de aur şi de smarald; părul i se revărsa în bucle grele pe cei mai frumoşi umeri din lume, faţa îi strălucea în cele mai vii culori, iar ochii ei îţi furau inima. Micsandra, în genunchi în faţa ei, îi lega braţul, din care sângele aiigea şiroaie; amândouă păreau destul de îngrijorate de această rană.

—Lasă—mă să mor, îi spunea prinţesa, moartea mi—ar fi mai dulce decât viaţa vrednică de plâns pe care o duc. Cum să mai îndur una ca asta! Să fii căprioară în fiecare zi, să îl vezi pe acela căruia îi eşti sortită, fară să îi poţi vorbi, fară să îi poţi împărtăşi întâmplările nefericite prin care ai trecut. Vai! Dacă ai

şti ce mi— a spus, m—ai plânge şi mai mult, pentru că nu sunt în stare să—l lămuresc în privinţa soartei mele.

Puteţi uşor judeca uimirea lui Becafigue, după tot ceea ce îi fu dat sa vadă şi să audă. Alergă la prinţ şi îl smulse de la fereastra la. care acesta rămăsese ca de obicei, adâncit în visare.

—Ah! Măria Ta, îi spuse, apropiaţi—vă fară să mai zăboviţi o clipă de acest perete, şi veţi vedea originalul portretului care v—a fermecat.

Prinţul privi şi o recunoscu îndată pe prinţesă.

Într—un suflet alergă la uşa camerei alăturate şi bătu încetişor. Micsandra, fiind sigură că este gazda, se grăbi să deschidă, şi rămase uluită când îl văzu pe prinţ, care se aruncă la picioarele Mult Doritei. Noaptea trecu pe nesimţite, într—atât de multe aveau să îşi spună; ziua veni fară ca Mult Dorita să se mai gândească la asta şi nu se mai prefăcu în căprioară. îşi dădu deodată seama, şi bucuria ei fu fară margini; prinţul îi era prea drag pentru a nu i—o împărtăşi şi lui; chiar din clipa aceea începu să îi spună povestea vieţii ei.

Prinţul îi povesti şi el de şiretlicul pus la cale de Spin—Lung şi de mama ei, adăugând că trebuia să se grăbească să trimită vorbă împăratului, tatăl lui, despre fericirea de a fi găsit—o, pentru că acesta voia să pornească un război înfricoşător, pentru a răzbuna jignirea care îi fusese adusă. Mult Dorita îl rugă să—i trimită o scrisoare prin Becafigue, şi prinţul tocmai voia să se apuce de scris, când un zgomot ascuţit de trâmbiţe, goarne şi timpane se răspândi în pădure; li se păru că auzeau o mulţime de ostaşi trecând pe lângă căsuţă. Prinţul privi pe fereastră şi recunoscu mai mulţi ofiţeri, drapelele şi stindardele armatei tatălui său: le porunci să se oprească şi să îl aştepte.

Toţi oştenii se arătară peste măsură de bucuroşi, fiecare era convins că prinţul cel tânăr avea de acum să—i conducă pe câmpul de luptă pentru a—l zdrobi pe tatăl Mult Doritei. Tatăl prinţului se afla el însuşi în fruntea oştirii, în ciuda vârstei înaintate. Mergea într—o lectică de catifea brodată cu fir de aur, fiind urmat de o trăsură descoperită în care se aflau Spin—Lung şi mama ei. Văzând lectica, Războinicul alergă spre ea, şi împăratul îl îmbrăţişa cu toată dragostea lui părintească. Prinţul îi povesti despre fericita lui întâlnire cu prinţesa cea adevărată, ca şi despre înşelăciunea lui Spin—Lung.

Împăratul, încântat de această întâmplare, îşi înălţă mâinile şi ochii spre cer pentru a—i mulţumi; în clipa aceea o văzu apărând pe Mult Dorita, mai frumoasă şi mai strălucitoare decât toate astrele la un loc. Călărea un armăsar minunat, îmbrăcată în costum de vânătoare; Micsandra, care o urma, nu era mai puţin gătită ca ea. Şi toate acestea datorită sprijinului Zânei Lalea; aceasta pusese totul la cale cu multă grijă şi, în cele din urmă, izbândise; făcuse drăgălaşa casă de lemn pentru a o ocroti pe prinţesă, iar ea luase înfăţişarea unei bătrâne bune ca pâinea caldă, pentru a o putea răsfaţă câteva zile.

De îndată ce prinţul îşi recunoscuse oastea şi se dusese să îl caute pe tatăl lui, împăratul, Zâna Lalea intrase în odaia prinţesei, îi suflase peste braţ pentru a—i vindeca rana, şi, apoi, îi dăruise straie bogate, pentru a se putea înfăţişa aşa cum se cade dinaintea împăratului. Acesta o imploră să nu—i mai ţină pe jar supuşii şi să le facă mai grabnic plăcerea de a le fi împărăteasa, căci avea de gând să îl lase la cârma împărăţiei pe fiul lai, tocmai pentru a—l face cât mai vrednic de a—i fi soţ. Mult Dorita, aruncându—şi privirea peste cele două prizoniere din trăsură, care îşi ascundeau feţele în palme, avu bunătatea să ceară si fie iertate şi să fie lăsate să plece unde doresc, chiar cu acea trăsură în care se aflau. împăratul se învoi şi le dădu drumul.

Oştirea primi poruncă să se întoarcă, iar prinţul încalecă pentru a o însoţi pe frumoasa lui prinţesă. Ajunseră în capitala împărăţiei, unde fură primiţi cu nenumărate strigăte de bucurie. Se făcură toate pregătirile pentru nuntă, care nu fu o nuntă ca oricare, pentru că la ea veniră toate cele şase zâne bune care o îndrăgeau pe prinţesă. Acestea îi aduseră cele mai bogate daruri care s—au putut închipui vreodată; între ele, acel palat minunat, în care fusese împărăteasa să le vadă, apăru dintr—odată în văzduh, purtat de cincizeci de mii de amoraşi, care îl aşezară într—o frumoasă câmpie, pe malul râului: după un aşa dar, nu se putea face altul mai însemnat.

Credinciosul Becafigue îşi rugă stăpânul să meargă la Micsandra, să—i vorbească şi să o peţească în numele lui, pentru a se putea căsători cu toţii în aceeaşi zi. Prinţul se învoi bucuros.

Această drăgălaşă domnişoară se arătă nespus de încântată să nimerească atât de bine, de—abia ajunsă într—o împărăţie străină. Zâna Lalea, care era mai generoasă decât surorile ei, îi dărui patru mine de aur în India, pentru ca soţul ei să nu poată spune că este mai bogat decât ea. Nunta prinţului ţinu luni în şir, fiecare zi era un prilej pentru o nouă sărbătoare, iar aventurile căprioarei albe au fost cântate în toată lumea.

PRINŢUL SPIRIDUŞ[24]

Au fost odată un împărat şi o împărătească care nu aveau decât un singur fiu, pe care îl iubeau din tot sufletul, deşi era cât se poate de slut. Era la fel de gras, precum cel mai gras om din lume, şi la fel de mic, precum cel mai pitic. Oricât de urât ar fi fost la chip şi de pocit la trup, asta nu era nimic pe lângă cât era de rău la suflet. împărăteasa, care era nebună după el, vru să îi dea un nume care să inspire respect şi teamă: îi spuse Înverşunilă[25].

Când ajunse la vârsta la care îi trebuia un preceptor[26], împăratul alese un prinţ care avea drepturi vechi asupra coroanei, dar le avea de atâta timp, că nici nu se mai gândea la ele. Toată grija lui era să îşi crească bine unicul fiu, un copil frumos şi cu o minte atât de trează şi de ascuţită, că nu exista altul ca el pe lume.

Împăratul îi ceru lui Înverşunilă să fie cât se poate de ascultător, dar acesta era un nesupus pe care puteai să îl biciuieşti de o sută de ori, fară să se îndrepte în niciun fel. Fiul perceptorului său se numea Leandru[27], şi toată lumea îl iubea.

Într—o bună zi, când la curtea împăratului sosi o solie, Înverşunilă, însoţit de Leandru, rămase într—o galerie pentru a o vedea trecând. De îndată ce îl zăriră pe Leandru, înaintară spre el şi i se închinară; apoi, văzându—l pe Înverşunilă, crezură că era piticul lui; îl prinseră de braţ şi îl suciră pe toate părţile.

Leandru se dădea de ceasul morţii să îi facă să înţeleagă că acel pitic era fiul împăratului, dar nici nu—l băgau în seamă. Voiau să—i dea bobârnace, după cum era moda în ţara lor. Prinţul, disperat, îşi scoase săbioara care nu era mai mare decât un evantai; împăratul, care sosea în întâmpinarea solilor, îşi ceru iertare pentru această izbucnire de mânie a fiului său.

Când toată lumea plecă, Înverşunilă îşi înfipse mâinile în părul lui Leandru, îl jumuli bine şi îl alungă, poruncindu—i să piară din ochii lui. Tatăl lui Leandru îl trimise într—un castel pe care îl avea la ţară.

Într—o zi, după ce hoinărise multă vreme prin grădină, cum arşiţa era din ce în mai puternică, Leandru se trase la umbră, într—o pădurice. începu să cânte din flaut, când simţi nişte gâdilături la picior. Privi în jos, şi nu mică îi fu uimirea când văzu o nevăstuică mare care dădea târcoale picioarelor lui; îşi scoase batista şi, apucând—o de cap, se pregătea s—o omoare; dar, privindu—l ţintă, sălbăticiunea părea să—i ceară cruţare. Unul dintre grădinari, zărind nevăstuică, îi strigă stăpânului său:

—Seniore, ţineţi—o bine, e un ceas de când o urmăresc să o omor.

Leandru îşi aruncă din nou ochii asupra nevăstuicii care, priviadu—l mereu, nu se mişca deloc pentru a încerca să se apere.

—Dacă tot a venit să se aciuiască pe lângă mine, am să mă îngrijesc de ea şi am să o cresc, şi când va năpârli, o să îi dau drumul să plece.

Se întoarse la castel şi ceru să i se aducă tărâţe, flori şi ierburi, pentru a o hrăni şi a **o** înveseli.

Toate doamnele de la curte îi simţeau lipsa şi îi duceau dorul lui Leandru.

—Vai, nu mai avem nicio plăcere aici, la curte, de când a plecat Leandru; şi asta numai din pricina lui Înverşunilă cel rău şi posac.

Auzind aceasta, Înverşunilă se înfurie cumplit. îi spuse împărătesei că se *va* omorî, dacă ea nu găseşte o cale să îl facă să piară pe Leandru. împărăteasa îi răspunse că îi va da bucuroasă o mână de ajutor; îl va trimite la vânătoare împreună cu oamenii ei de încredere, pentru că negreşit va veni şi Leandru, şi, astfel, îl vor învăţa ei minte să se mai facă iubit de toată lumea.

---

[24] în franceză, în original, Lutin (n.tr.).
[25] în franceză, în original, Furibond (n.tr.).
[26] Persoană însărcinată cu educaţia unui copil într—o familie nobilă, bogată (n.tr.).
[27] în franceză, în original, Leandre (n.tr.).

Înverşunilă plecă, aşadar, la vânătoare. Când auzi câinii lătrând şi cornurile sunând în pădurea lui, Leandru încalecă şi veni să vadă cine vâna acolo. Rămase foarte surprins de întâlnirea neaşteptată cu prinţul. Înverşunilă îi ceru să îl urmeze, după care se întoarse, făcând semn asasinilor să nu cumva să dea greş. Se îndepărtă foarte repede, când un leu ieşi din vizuina lui şi, năpustindu—se asupra lui, îl aruncă la pământ. Toţi cei care îl însoţeau o luară la goană. Leandru rămase să înfrunte singur fiara dezlănţuită, şi, datorită curajului şi iscusinţei sale, îl scăpă de la moarte pe cel mai crud duşman al lui. Înverşunilă leşinase de spaimă. Când îşi mai reveni puţin în simţiri, Leandru îi oferi calul lui. Cine ar fi crezut una ca asta? Înverşunilă nici măcar nu se uita la Leandru şi se folosi de calul lui doar pentru a seduce să—i caute pe asasinii cărora le porunci încă o dată să îşi facă treaba. Aceştia îl înconjurară pe Leandru, care se Luptă cu disperarea celui încolţit, hotărât să îşi apere viaţa, Înverşunilă, crezându—l mort, veni în goană dar, ce—i văzură ochii? Toţi acei ticăloşi zăceau culcaţi la pământ, dându—şi ultima suflare. Leandru înainta spre el şi îi spuse:

—Seniore, dacă din porunca voastră au vrut să mă ucidă, îmi pare rău că m—am apărat.

—Eşti un neruşinat, îi răspunse plin de furie prinţul, dacă îmi mai apari vreodată în cale, vei muri!

Leandru se retrase. Se hotărî să călătorească, dar, chiar înainte de plecare, îşi aduse aminte de nevăstuică; luă lapte şi fructe şi i le duse. Deschizând uşa, dădu peste o doamnă al cărei aer nobil şi maiestuos nu lăsa nicio îndoială asupra faptului că era o doamnă de neam mare.

—Tinere prinţ, îi spuse aceasta, nu o mai căuta aici pe nevăstuică adusă de tine, nu mai este, mă aflu în locul ei pentru a—ţi plăti ceea ce îţi datorează. Află că eu sunt Zâna Curtoazie[28]. Noi trăim o sută de ani, fară să îmbătrânim, şi la această vârstă ne prefacem în nevăstuici timp de opt zile. Dacă ne ucide cineva în acest timp, nu mai înviem, iar dacă aceste zile trec cu bine, ne recăpătăm înfăţişarea obişnuită, frumuseţea, puterea şi avuţia. Chibzuieşte acum cu ce îţi pot fi de folos, şi bizuie—te pe mine. Pot să te fac un mare împărat, să îţi prelungesc viaţa, să îţi dăruiesc mine de aur şi de diamante; pot să te fac spiriduş al văzduhului, al apei sau al pământului.

—Îngăduiţi—mi, doamnă, să vă întreb la ce mi—ar folosi să fiu spiriduş?

—La o mulţime de lucruri folositoare şi plăcute, îi răspunse zâna. Te poţi face nevăzut când pofteşti, poţi străbate într—o clipă tot universul, poţi zbura fară să ai aripi, poţi coborî în adâncul pământului iară să fii mort, poţi pătrunde în inima mării fară să te îneci, poţi intra oriunde, chiar dacă ferestrele şi uşile sunt închise, şi, de îndată ce socoteşti că aşa se cuvine, poţi căpăta înfăţişarea ta obişnuită.

—Ah, doamnă! exclamă Leandru. Aleg să fiu spiriduş.

—Fii spiriduş, îi răspunse Curtoazie, fii un spiriduş iubit, fii un spiriduş binevoitor, fii un spiriduş plin de spirit. Apoi îl îmbrăţişa şi îi dădu o pălărioară roşie, împodobită cu două pene de papagal. Când îţi vei pune această pălărie, continuă ea, te vei face nevăzut, când ţi—o vei scoate, vei fi ca toţi oamenii.

Leandru, încântat, îşi înfundă pălărioara roşie pe cap şi îşi dori să meargă. în pădure să culeagă trandafirii sălbatici pe care îi ochise mai devreme. în aceeaşi clipă, trupul i se făcu la fel de uşor ca şi gândurile; se deplasă în pădure şi se pomeni printre trandafiri. Alese trei trandafiri şi se întoarse pe loc în încăperea în care se mai afla încă zâna, şi—i oferi acesteia. Zâna îi spuse să păstreze aceşti trandafiri care aveau felurite însuşiri, despre care va afla în caz de nevoie, apoi îi ură călătorie plăcută şi dispăru.

Leandru, socotind atunci că i—ar face mare plăcere să se răzbune niţeluş pe Înverşunilă, isprăvi iute tot ce avea de făcut la castel şi încalecă pe cel mai frumos cal din grajdul său, pe nume Cenuşiu—ca—Inul[29].

Trebuie să ştiţi că Înverşunilă povestise cum, dacă nu s—ar fi arătat plin de curaj, Leandru l—ar fi ucis la vânătoare; că îi ucisese toţi oamenii şi că voia să se facă dreptate. Împăratul, bătut la cap de împărăteasă, porunci să fie arestat şi adus la palat. Împărăteasa, înştiinţată de sosirea lui Leandru, alergă numaidecât la împărat, iar prinţul, nerăbdător să afle ce se va hotărî, o urmă fară să sufle o vorbă; se opri la poartă, îşi apropie urechea şi îşi ridică părul pentru a auzi mai bine. Leandru Latră în sala mare a palatului cu pălărioara roşie pe cap: deodată se făcu nevăzut! De îndată ce îl zări pe Înverşunilă care trăgea cu urechea, luă un ciocan şi un cui şi îi bătu urechea în uşă.

Înverşunilă se porni să urle ca din gură de şarpe. împărăteasa alergă să deschidă uşa, şi trase de ea cu tot cu urechea scumpei ei odrasle. Spiriduşul se înarma cu un mănunchi de nuiele şi începu să o

---

[28] În franceză în original, Gentille(n. Tr.)
[29] În franceză în original, Gris—de—Lin(. Tr.)

lovească pe împărăteasă peste mâini şi să îl plesnească peste faţă pe fiul acesteia. împărăteasa strigă:
—Săriţi! Mă omoară!

Împăratul veni în goană, urmat de toată lumea de la curte. Se uitară cu toţii în toate părţile şi nu văzură pe nimeni; începură să şuşotească despre împărăteasă cum că ar fi luat—o razna. împăratul însuşi fu primul de această părere. în sfârşit, bunul Spiriduş ieşi din sală şi îşi scoase pălăriuţa roşie. Se duse fară nicio fereală drept în grădina împărătesei şi începu să culeagă fragi şi flori; grădinarii, surprinşi, veniră să le prevină pe Maiestăţile Lor.

—Ce neruşinare! strigă împărăteasa. Micuţul meu Înverşunilă, uită pentru o clipă de urechea ta rănită şi aleargă la ticălosul acela; ia străjile noastre, pune—te în fruntea lor, înhaţă—l şi fă—l zob!

Înverşunilă, urmat de o mulţime de oşteni înarmaţi până în dinţi, intră în grădină şi îl văzu pe Leandru sub un copac. Acesta aruncă o piatră în el, rupându—i braţul, şi cu mai bine de o sută de portocale în slujitori. Toată lumea se năpusti asupra lui Leandru dar, în aceeaşi clipă, acesta se facu nevăzut. Se strecură în spatele lui Înverşunilă, îi trecu o frânghie printre picioare, şi iată—l căzând în nas. îl ridicară, aşadar, şi—l duseră în pat.

Leandru, satisfăcut de această răzbunare, se întoarse în locui unde era aşteptat de oamenii lui şi îi trimise înapoi la castel; încăleca apoi pe Cenuşiu—ca—Inul şi se lăsă dus de acesta la voia întâmplării. în cele din urmă, ajunse într—un oraş mare, în care domnea o împărăteasă care nu avea plăcere mai mare decât si îşi înfrumuseţeze curtea cu cele mai chipeşe persoane din împărăţia sa. Sosind, Leandru îşi alcătui, ca prin farmec, cel mai falnic alai care s—a văzut vreodată; împărăteasa şi toate prinţesele îl primiră cu cele mai alese dovezi de stimă şi de preţuire.

Această primire era una dintre cele mai curtenitoare; să nu fii îndrăgostit de nimeni însemna să te faci de râs: Leandru se gândi să fie în rând cu lumea şi să se prindă şi el în jocul dragostei. Puse ochii pe una dintre domnişoarele de companie ale împărătesei, căreia i se spunea Frumoasa Blondină[30].

Era o persoană fară cusur, dar după cum descoperi Leandru, foarte rece şi foarte serioasă.

O ducea la serbări încântătoare, la baluri şi la teatru în fiecare seară, dar toate acestea nu o mişcau defel. Leandru era cu atât mai aprins, cu cât credea că Frumoasa Blondină nu cunoscuse încă dragostea. Pentru a se convinge, se gândi să—şi pună la încercare trandafirul; îl aşeză ca în joacă pe capul Frumoasei Blondine; într—o clipă, din proaspăt cum era, se uscă şi se ofili. Lui Leandru nu—i trebui mai mult pentru a—şi da seama că avea un rival, şi că pe acesta îl prefera Frumoasa Blondină. Pentru a se convinge, se strecură nevăzut într—o seară în iatacul acesteia; văzu intrând un muzicant care arăta ca vai de lume; acesta urlă două sau trei cuplete compuse anume pentru ea, cu o muzică şi nişte cuvinte de mai mare râsul, dar pe care ea i le sorbi de pe buze, de parcă ar fi fost cele mai încântătoare melodii pe care le—ar fi auzit vreodată.

Spiriduşul se năpusti asupra neobrăzatului de muzicant, şi, dându—i un brânci de la balcon, îl aruncă în grădină. Apoi se întoarse acasă, de unde—i scrise Frumoasei Blondine, facând—o cu ou şi cu oţet. Fără să mai aştepte răspunsul ei, plecă ferm hotărât ca, după o asemenea păcăleală, să nu se mai îndrăgostească niciodată.

Următoarea lui aventură fu mult mai plăcută. Intrând într—o pădure mare, auzi un glas subţire de fată strigând şi ţipând: nu încăpea nicio îndoială că tânăra se afla la mare strâmtoare. Privi în toate părţile şi, în cele din urmă, zări patru bărbaţi înarmaţi până în dinţi care târau după ei o fetişcană cam de paisprezece, cincisprezece ani. Prinţul descăleca, se apropie de ei, şi apoi îşi puse pe cap pălăriuţa cea roşie. Tâlharii nu avură cum să—l mai vadă, aşa că îşi spuseră:
—A şters—o. Nu merită osteneala să—l mai căutăm, o să ne mulţumim să—i luăm calul.

Trei dintre ei încercară să îl prindă pe Cenuşiu—ca—Inul, şi doar unul singur rămase să o păzească pe fată, care continua să ţipe şi să plângă. Leandru, fară să mai stea pe gânduri, prinse braţul hoţului care o ţinea şi îl legă de copac. La strigătele acestuia, unul dintre tovarăşii lui veni într—un suflet şi îl întrebă cine îl legase.
—Nu ştiu, n—am văzut pe nimeni.
—Eşti un fricos, o să ai parte de ceea ce meriţi! Şi îi dădu vreo douăzeci de lovituri de curea. Leandru, apropiindu—se de al doilea hoţ, îi prinse braţul şi îl legă şi pe el alături de tovarăşul lui.
—Ei bine, îi zise, acum spune—mi cine te—a legat? Nu eşti un mare fricos pentru că ai păţit una ca asta?

---

[30] în franceză, în original, Belle—Blondine (n.tr.).

În vremea asta, Abricotine, acesta era numele tinerei fete, profită de ocazie pentru a o lua la fugă. Văzând că a dispărut, Leandru îl chemă de trei ori pe Cenuşiu—ca—Inul care, grăbit să îşi găsească stăpânul, se descotorosi din două lovituri de copita le cei doi tâlhari care îl urmăreau. Mai rămânea doar să dea de urma lui Abricotine, care i se păruse tare dulce; îşi dori să fie în locul unde se afla drăgălaşa fată. în aceeaşi clipă, se şi pomeni acolo. Când îl zări pe Cenuşiu—ca—Inul, care venea vesel prin pădure, fata strigă:
—Iată un cal drăgăLaş care o va duce iute ca gândul pe Abricotine înapoi, la palatul plăcerilor.

Prinţul Spiriduş se apropie, Cenuşiu—ca—Inul se opri, şi ea se aruncă pe cal. Leandru o prinse în braţe şi o aşeză cu blândeţe în faţa lui. Oh! Ce spaimă trase Abricotine când simţi pe cineva lângă ea, dar nu văzu pe nimeni!

În sfârşit, Leandru îşi scoase pălărioara, şi Abricotine putu să îl vadă.
—Ah, seniore, îi zise, vă datorez totul!
Leandru o rugă să îi spună cum o cheamă, de unde vine şi prin ce întâmplare încăpuse pe mâna hoţilor. Abricotine îi povesti următoarele:
—O zână s—a îndrăgostit atât de tare de un anume prinţ, încât s—a căsătorit cu el, împotriva dorinţei tuturor celorlalte. Acestea nu au mai dorit să stea cu ele, şi tot ceea ce a putut să facă a fost să îşi înalţe un palat mare, în apropierea împărăţiei lor. Dar prinţul cu care se căsătorise s—a hotărît să scape de ea: era disperat că, întotdeauna, ea ghicea ceea ce avea el de gând să facă. Aşa că s—a dus să se vâre într—o gaură adâncă din străfundurile unui munte, pentru ca ea să nu îl mai poată găsi niciodată. N—a izbutit însă, şi zâna a venit după el şi l—a implorat să se întoarcă la palat. Văzând că nu îl poate îndupleca, i—a spus: „Ei bine, te las să faci cum te taie capul, rămâi în borta ta întunecoasă". De îndată ce s—a întors, şi—a mutat palatul, şi—a alungat străjile şi ofiţerii, le—a înlocuit cu femei din neamul amazoanelor, şi le—a trimis pe acestea în jurul insulei pentru a sta de pază, în aşa fel încât niciun bărbat să nu poată intra acolo. A numit acel loc Insula Plăcerilor Liniştite; fiica ei, pe care o slujesc eu, este cea mai frumoasă fiinţă care s—a văzut vreodată, şi cum plăcerile domnesc împreună cu ea, nu îmbătrâneşti niciodată în palatul ei; aşa cum mă vedeţi, am mai mult de două sute de ani. Nu îmi amintesc să fi văzut, de când am venit pe lume, alţi bărbaţi în afara tâlharilor care m—au răpit şi a dumneavoastră, seniore! Oamenii aceia mi—au spus că au fost trimişi de un prinţ pocit şi schilod, pe nume Înverşunilă, care o iubeşte pe stăpâna mea, deşi i—a văzut doar portretul. Dădeau târcoale insulei fară să cuteze să pună piciorul pe ea: amazoanele noastre sunt prea cu ochii—n patru ca să lase pe cineva să pătrundă; dar, cum eu am grijă de păsările prinţesei şi am lăsat să îi zboare papagalul, de teamă să nu fiu mustrată am făcut imprudenţa să plec de pe insulă pentru a—l căuta. Tâlharii m—au înşfăcat, şi fară îndoială că m—ar fi luat cu ei fară ajutorul vostru.
—Dacă sunteţi capabilă de recunoştinţă, spuse Leandru, aş putea spera, frumoasă Abricotine, că mă veţi ajuta să pătrund pe Insula Plăcerilor Liniştite şi că o voi putea vedea pe acea fermecătoare prinţesă?
—Ah, seniore, îi răspunse ea, am fi pierduţi amândoi dacă am face aşa ceva!

Tot vorbind astfel, ajunseră pe malul unei ape mari. Abricotine sări sprintenă de pe cal.
—Rămas—bun, seniore, îi spuse prinţului, vă doresc atâta fericire, încât singura mea urare este ca întreg pământul să fie o insulă a plăcerilor pentru Domnia Ta!

În aceeaşi clipă, Leandru se îndepărtă şi ajunse în inima pădurii; scoase şaua şi frâiele lui Cenuşiu—ca—Inul pentru ca acesta să poată paşte în voie şi îşi puse pe cap pălărioara cea roşie, dorindu—şi să se afle pe Insula Plăcerilor Liniştite.
Dorinţa i se împlini pe loc, şi se pomeni în locul cel mai frumos şi cel mai neobişnuit de pe pământ.

Palatul era lin aur curat; se înălţa deasupra unor desene care înfăţişau zodiacul, şi. se găseau acolo toate minunile naturii, ştiinţele şi arteLe, elementele, marea şi peştii, pământul şi animalele, nobilele îndatoriri ale amazoanelor, desfătările vieţii de la ţară şi, printre atâtea felurite lucruri, nu se vedea nici picior de bărbat.

„Abricotine nu m—a păcălit deloc", îşi spuse prinţul, „din aceste locuri a fost izgonită până şi ideea de bărbat: ia să vedem dacă suferă cineva în vreun fel din această pricină".

Intră în palat: peste tot se zăreau tinere fete frumoase ca lumina zilei. Străbătu un şir de odăi largi, unele mai atrăgătoare decât altele; odăile prinţesei erau pavate în întregime cu nişte oglinzi mari, căci nu puteai oglindi destul o fiinţă atât de fermecătoare; era cu neputinţă să îi găseşti cel mai mic cusur.

Cum nu o vedea nicăieri pe Abricotine, prinţesa le întrebă pe domnişoarele sale de companie

unde se afla aceasta. Nimfele răspunseră că au căutat—o zadarnic, dar că nu se vedea pe nicăieri. Prinţul Spiriduş luă vocea piţigăiată a unui papagal, căci se aflau mai mulţi în încăpere, şi zise:
—Încântătoare prinţesă, Abricotine se va întoarce curând, a trecut printr—o mare primejdie, şi ar fi fost răpită fără ajutorul unui tânăr prinţ care a smuls—o din ghearele răpitorilor.
—Eşti cât se poate de drăguţ, micuţule papagal, îi zise prinţesa, dar mi se pare mie că te înşeli, şi când va veni Abricotine, te va biciui.

Abricotine intră chiar în clipa aceea şi se aruncă la picioarele frumoasei ei stăpâne; îi povesti ce păţise şi îl zugrăvi pe prinţ în culori foarte vii şi foarte avantajoase.
—I—aş fi urât pe toţi bărbaţii, zise ea, dacă nu l—aş fi văzut pe acesta. Ah, doamnă, cât este de fermecător, şi ce bine am făcut că nu l—am luat cu mine!

Prinţesa nu îi răspunse nimic, dar continuă să o iscodească pe Abricotine în legătură cu prinţul; după care căzu într—o visare adâncă.

Prinţul Spiriduş, care vedea totul, vorbi din nou:
—Abricotine este o nerecunoscătoare, doamnă, acel sărman străin va muri de inimă rea, dacă nu îi veţi îngădui să vă cunoască.
—Ei bine, papagalule, n—are decât să moară, răspunse prinţesa, oftând.

Se făcuse târziu, prinţesa intră într—un salon de marmură şi porfir. De îndată ce intră, se auzi o muzică îngerească şi i se servi o cină somptuoasă. Peste tot se aflau colivii cu păsări rare de care se îngrijea Abricotine.

Leandru învăţase în această călătorie să cânte ca ele, aşa că începu să ciripească. Prinţesa se ridică de la masă şi se apropie. Spiriduşul îi dădu înainte, când mai tare, când mai încet şi, luând vocea unui canar, intona aceste cuvinte:

Cele mai frumoase zile ale vieţii
Se scurg fără niciun farmec,
Fără dragoste
Trec triste şi fără rost.

Prinţesa, foarte surprinsă, o chemă pe Abricotine la ea şi o întrebă dacă îl învăţase să cânte pe vreunul din canari. Aceasta îi răspunse că nu, dar că bănuia că aceste păsări pot fi la fel de iscusite în această privinţă ca şi papagalii. Prinţesa surâse şi se aşeză din nou la masă pentru a—şi termina cina, după care intră în odaia ei de taină. îi spuse lui Abricotine să o urmeze şi să închidă uşa; Spiriduşul merse pe urmele lor. Prinţesa îi spuse slujitoarei ei de încredere:
—Mărturiseşte că ai exagerat, facându—mi portretul acelui necunoscut.
—Dimpotrivă, doamnă, îi răspunse aceasta, dacă am greşit ca ceva, este că nu am spus destul.

Prinţesa oftă, apoi adăugă:
—Îţi sunt recunoscătoare că nu l—ai adus cu tine.
—Dar, doamnă, răspunse Abricotine, vreţi să trăiţi veşnic ascunsă într—un colţ de lume?
—Taci, taci, vorbeşti prea mult, zise prinţesa, nu tulbura fericita pace de care mă bucur de şase sute de ani.

Abricotine nil îndrăzni să—i răspundă; prinţesa aşteptă o vreme, apoi o întrebă dacă nu are nimic să îi spună. Fata îi zise că atunci în zadar îşi trimisese stăpâna ei portretul zugrăvit în mai multe culori. La care prinţesa spuse, oftând din nou:
—Îţi mărturisesc că, în pofida voinţei mele, tare aş vrea ca portretul meu să cadă în mâinile acelui străin, căruia nici măcar nu îi ştim numele.

Spiriduşul asculta fară să piardă niciun cuvânt.

Se făcuse târziu, prinţesa intră în iatac să se culce. Spiriduşul trecu într—o odaie învecinată şi, găsind o uşă întredeschisă, pătrunse într—o cameră joasă, cea mai frumoasă şi cea mai plăcută care s—a văzut vreodată; adormi, dar amintirea frumoasei prinţese îl făcu să se trezească de mai multe ori.

Se deşteptă devreme şi, privind în jur, zări o pânză pregătită şi mai multe culori; îşi aminti ceea ce îi spusese prinţesa Abricotinei despre portretul ei. Fără să mai piardă o clipă, se aşeză în faţa unei oglinzi mari şi îşi picta chipul, zugrăvindu—l, de asemenea, şi pe acela al prinţesei.

Când intră în odaie, prinţesa se minună văzând portretul unui bărbat alături de portretul ei; crezu

că Abricotine îi facuse această surpriză. Portretul acestui cavaler era oare rodul închipuirii ei, sau exista şi un original? Ceru să fie chemată numaidecât Abricotine. Spiriduşul se afla deja acolo, tare curios să afle ce o să se întâmple.

Prinţesa îi ceru lui Abricotine să—i spună ce părere are despre această pictură. De îndată ce o privi, slujitoarea exclamă:

—Dar, doamnă, acesta este portretul acelui străin generos căruia îi datorez viaţa!

—Te prefaci surprinsă, îi spuse, surâzând, prinţesa, dar tu eşti aceea care l—ai pus aici.

—Eu, doamnă? strigă Abricotine. Vă jur că nu am văzut în viaţa mea acest tablou.

—Sunt foarte speriată, spuse prinţesa. Asta înseamnă că vreun duh l—a adus aici.

—Dacă sunteţi de aceeaşi părere cu mine, îi răspunse Abricotine, îndrăznesc să vă dau un sfat: Ardeţi—l numaidecât.

—Ce păcat! zise prinţesa, oftând.

—Nu trebuie să vă lăsaţi înduioşată de nimic, adăugă Abricotine, nici măcar de portretul vostru.

Şi alergă de îndată să pregătească focul. Prinţesa nu mai îndrăzni să privească spre portretul care o mişcase atât. Spiriduşul profită de ocazie pentru a—l lua şi a o şterge cu el, fară ca prinţesa să—şi dea seama. De—abia ieşise din odaie, că ea întoarse capul. Cât de surprinsă fu să nu mai vadă portretul! Cum Abricotine tocmai se întorcea, o întrebă pe aceasta dacă nu îl luase ea. Abricotine o asigură că nu, şi această ultimă întâmplare le înspăimântă şi mai mult.

Imediat după ce ascunse portretul, Spiriduşul se întoarse: simţea o mare plăcere să o vadă şi să o audă pe frumoasa lui prinţesă.

Prinţesa avea un gust înnăscut pentru lucrurile frumoase, într—o bună zi, pe când se afla împreună cu nimfele ei, le spuse că i—ar plăcea tare mult să afle cum sunt îmbrăcate doamnele ele La. curţile împărăteşti din toată lumea, pentru a se putea înveşmânta cât îmi cochet. Atât îi trebui Spiriduşului, pentru i străbate lumea întreagă în trei zile. Adună o mulţime de costume dintre cele mai alese, cumpără şi cinci sau şase duzini de păpuşi, pe care ie îmbrăcă te Paris, şi le înşiră în odaia de taină a prinţesei.

Când aceasta intră, fiecare păpuşă ţinea un dar: fie un ceas, fie o brăţară, fie butoni de diamant, fie un colier, cea mai frumoasă având o cutie în care se afla un portret. Prinţesa o deschise şi dădu peste chipul lui Leandru. Scoase un strigăt puternic, apoi, privind—o pe Abricotine, îi spuse:

—Nu ştiu ce să înţeleg din ceea ce se întâmplă în acest palat în ultimul timp. Cine să fie oare zâna care face astfel de minuni?

Auzind—o vorbind astfel, Leandru scrise următoarele cuvinte pe tăbliţele lui şi le aruncă la picioarele prinţesei:

Nu sunt nici duh, nici zână,
Sunt doar un îndrăgostit nefericit
Care nu îndrăzneşte să apară în faţa voastră;
Cel puţin, plângeţi—mi soarta.

Prinţul Spiriduş

Tăbliţele din aur, împodobite cu nestemate străluceau atât de tare, încât le zări numaidecât; le luă şi citi din ce în ce mai uluită ceea ce scrisese Spiriduşul.

—Această fiinţă nevăzută este negreşit un monstru, de vreme ce nu cutează să se arate, ori are o părere foarte bună despre persoana lui, închipuindu—şi că toate femeile aleargă după el.

Leandru era fericit să o audă şi să o vadă atât de preocupată de portretul lui. Îşi aduse aminte că, într—o grotă unde prinţesa se ducea deseori, se afla un piedestal pe care urma să fie alezată o statuie a Dianci, neterminată încă. Se urcă pe el, într—o costumaţie neobişnuită, cu o coroană de lauri pe cap, ţinând în mână o Liră.

De cum intră în grotă, prinţesa se trânti pe un pat de iarba, Spiriduşul îşi îndesase pălărioara cea roşie pe cap, ca să au fie văzut de la început, după care şi—o scoase; ea îl zări cu mare uimire. îşi închipui că era o statuie. Atunci când prinţul, potrivindu—şi vocea cu sunetele lirei, începu să îngâne un cântecel care zugrăvea situaţia în care se afla, prinţesa nu se mai putu împotrivi spaimei care o cuprinse, şi leşină. Spiriduşul, speriat, sări de pe piedestal şi îşi puse din nou pălărioara cea roşie, ca să nu fie văzut de nimeni. O luă pe prinţesă în braţe şi o scutură cu un zel şi cu o înflăcărare fară pereche; prinţesa deschise frumoşii ei ochi şi nu văzu pe nimeni, dar simţi pe cineva lângă ea. Mult timp, nu îndrăzni să deschidă gura. în cele din urmă, exclamă:

—Spiriduşule, Spiriduşule îndrăgostit, tu să fii acela pe care mi—l doresc?

Auzind aceste vorbe, Spiriduşul fu gata—gata să apară în faţa ei, dar, în cele din urmă, nu îndrăzni încă să o facă.

În vremea asta, micul Înverşunilă aştepta plin de nerăbdare întoarcerea celor patru oameni ai săi, pe care îi trimisese pe Insula Plăcerilor Liniştite; se întoarse numai unul, care îi spuse că doar însoţit de o armată puternică s—ar mai încumeta să se ducă pe insulă.

Împăratul, tatăl lui Înverşunilă, tocmai murise; Înverşunilă se pomeni stăpân peste toate. Strânse mai bine de patru sute de mii de oameni şi o porni în fruntea lor. De cum zăriră această armată uriaşă, amazoanele veniră să îi dea de ştire prinţesei, care o trimise pe credincioasa Abricotine în împăraţii a zânelor, pentru a o ruga pe mama ei să—i trimită vorbă ce trebuie să facă. Dar Abricotine o găsi pe zână în culmea furiei:
—Ştiu tot ce face fiica mea, îi spuse. Prinţul Leandru se află în palatul ei, îl iubeşte şi este iubită de el. Du—te, Abricotine, nu vreau să mai aud vorbindu—se despre această fată a mea care mă necăjeşte atât de mult cu sentimentele ei.

Abricotine veni să—i aducă prinţesei aceste veşti proaste. Spiriduşul se afla lângă ea, fară să îl poată vedea. Nu îndrăzni să—i vorbească în acel moment, dar îşi aminti că Înverşunilă era lacom de avere, aşa că dacă ar fi primit o grămadă de bani, poate că s—ar fi retras.

Se îmbrăcă în amazoană şi îşi dori să se afle în pădure pentru a—şi lua calul. De îndată ce îl chemă, Cenuşiu—ca—Inul veni în trap la el, arătându—şi în fel şi chip bucuria. Leandru ajunse în tabăra lui Înverşunilă. Împăratului i se dădu de veste că o tânără doamnă cerea să îi vorbească din partea prinţesei de pe Insula Plăcerilor Liniştite. îşi puse iute mantia împărătească şi se urcă pe tron, şi ai f i zis că este un broscoi mare care face pe împăratul.

Leandru îi spuse că prinţesa, preferând o viaţă dulce şi tihnită, în locul buclucurilor războiului, îi oferea atâţia bani, câţi voia el, numai să o lase în pace. Înverşunilă răspunse că nu avea nimic împotrivă să se arate milos cu ea; că, dacă îi va trimite o sută de mii de milioane de pistoli, se va întoarce numaidecât în împărăţia lui. Leandru îi zise că ar dura prea mult să numeri o sută de mii de milioane de pistoli, dar că nu avea decât să spună câte camere pline cu pistoli voia.

Înverşunilă răspunse că voia treizeci de încăperi mari, pline ochi cu monede de aur. Leandru fii condus în odăile pe care trebuia să le umple cu aur, luă trandafirul, îl scutură bine—bine, şi din el începură si cadă numai bani de aur: pistoli, ludovici, guinee[31] şi țechini[32].

De îndată ce cele treizeci de săli fură pline, Înverşunilă strigi gărzilor sale:
—Opriţi—o, opriţi—o pe această amazoană, este o escroacă, mi— a adus bani falşi!

Dax pălăria cea roşie fu pusă numaidecât şi Leandru dispăru. Gărzile crezură că a ieșit, alergară după el şi îl lăsară pe Înverşunilă singur. Atunci, Spiriduşul îl prinse de păr şi îi tăie gâtul ca ia găini.

Când se văzu cu capul lui Înverşunilă în mână, îşi dori să se afle în Palatul Plăcerilor. Prinţesa se plimba agale, meditând cu tristeţe la vorbele mamei ei, când, deodată, văzu un cap atârnând în văzduh, fară ca nimeni să îl ţină. Această minune o uimi atât de tare, încât nu ştia ce să mai creadă. Fu şi mai rău când acest cap se aşeză la picioarele ei, fară să vadă mâna care îl mişca. Numaidecât auzi o voce care îi spuse:
—Nu vă temeţi, frumoasă prinţesă, Înverşunilă nu vă va mai face niciodată rău.

Abricotine recunoscu vocea lui Leandru şi strigă:
—Fiinţa nevăzută care vorbeşte este străinul care m—a ajutat. Ah, adăugă ea, dacă este adevărat că Spiriduşul şi străinul sunt unul şi acelaşi, mărturisesc că tare mi—ar plăcea să—i dovedesc cât îi sunt de recunoscătoare!

Prinţul Spiriduş plecă din nou, spunându—şi: „Vreau să mai fac câte ceva pentru ca, într—adevăr, să fiu demn de ea".

Aşa că se întoarse la armata lui Înverşunilă. De îndată ce apăru, îmbrăcat ca de obicei, veniră cu toţii la el; căpeteniile şi oştenii îl proclamară împăratul lor. După ce le dădu grămezi de aur, Leandru le porunci să se întoarcă în împărăţia lui şi, rămas singur, alergă să o întâlnească pe iubita lui prinţesă. Aceasta se culcase, şi profundul respect pe care îl avea pentru ea îl împiedică să intre în iatacul ei; se retrase în odaia lui fară să st gândească, să închidă uşa.

Prinţesa murea de cald şi de nelinişte, aşa că se trezi înainte de a se lumina de ziuă şi coborî în ţinută de casă în odaia ei scundă. Dar, mare îi fu mirarea dând peste Leandru, adormit pe pat. Avu răgazul să se convingă că era chiar persoana al cărei portret îl avea ea în cutia împodobită cu diamante. în timp ce îl privea cu mare atenţie, mama ei, zâna, intră cu un zgomot atât de înfricoşător, încât Leandru tresări din somn. Ce surpriză şi ce mâhnire pentru el să îşi vadă prinţesa în culmea deznădejdii! Mama ei

[31] Guinee — monedă veche de aur în Anglia (n.tr.).
[32] Țechin — monedă de aur cu valoare variabilă, utilizată odinioară în diferite state italieneşti şi în ţările de pe coasta orientală a Mediteranei (n.tr.).

o târa după ea, ocărând—o în fel şi chip.

Socoti că nu avea cum să se împotrivească unei persoane atât de atotputernice, şi căzu, alături de prinţesă, la picioarele ei.

—Habar n—aveţi de nenorocirile dragostei, răcni zâna, nici nu ştiţi cât de mincinoşi sunt bărbaţii, şi de câte mârşăvii şi trădări sunt ei în stare!

În zadar suspinau ei, în zadar udau cu lacrimile lor mâinile zânei, aceasta se arăta de neînduplecat, şi, fară nicio îndoială, nu i—ar fi cruţat, dacă nu ar fi apărut în odăiţă blânda Zână Curtoazie.

O îmbrăţişa pe bătrâna zână, aducându—i aminte de câte ori îi sărise în ajutor, şi îi ceru ca răsplată să îi ierte pe cei doi tineri îndrăgostiţi.

—Ei bine, răspunse bătrâna zână, sunt de acord cu tot ce doreşti tu, încântătoare Curtoazie. Veniţi, copiii mei, le spuse atunci mama prinţesei, veniţi în braţele mele, să vă binecuvântez. Vreau, adăugă ea, să duc Insula Plăcerilor Liniştite, castelul şi toate minunăţiile care se află în el, în împărăţia lui leandru; voi rămâne acoLo alături de voi şi vă voi face mult bine.

Cum Curtoazie se gândea la toate, îi adusese cu nuieluşa ei fermecată pe generalii şi căpitanii armatei lui Înverşunilă la palatul prinţesei, pentru a fi cu toţii martorii sărbătorii galante care urma să aibă loc. Cea mai ciudată întâmplare din toată povestea a fost că fiecare nimfa şi—a găsit, printre vitejii pe care Curtoazie îi ademenise pe aceste frumoase meleaguri, un soţ atît de înflăcărat, că ai fi crezut că se cunosc de cel puţin zece ani. De fapt, se văzuseră doar de douăzeci şi patru de ore. Dar, nuieluşa fermecată face minuni chiar şi mai mari!

